SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY

UNIVERSITY SKILL DEVELOPMENT, EMPLOYMENT & ENTREPRENEURSHIP, INFORMATION AND GUIDANCE BUREAU

SUYOG CAREER GUIDANCE BULLETIN

Bimonthly Review on Careers, Courses, Training Facilities, Employment Opportunities and Scholarships, Fellowship etc.

No.: 126 Month: October 2025 - November 2025

Dr. Tanuja S. Raut

Member In-charge

UNIVERSITY SKILL DEVELOPMENT, EMPLOYMENT &
ENTREPRENEURSHIP, INFORMATION AND GUIDANCE BUREAU
SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY, AMRAVATI

Mo. No. 8275068780

Email-Id :tanujaraut13@gmail.com

Website: www.sgbau.ac.in

Sant Gadge Baba Amravati University

- Vision -

To Emancipate the youth from the darkness of ignorance for elevation of the society by imparting knowledge and fostering wisdom at its' plentiful

- Mission -

To contribute to the society through the puresult of education, learning and research at the highest level of excellence.

SANT GADGE BABA'S TEN COMMANDMENTS

To Serve God is to Provide...

Food to Hungry

Water to Thirsty

Clothes to Naked

Education to Poor Children

Shelter to Homeless

Medicines to Blind, Handicapped & Diseased

Employment to Unemployed

Protection to Dumb Animals

Marriage of Young Poor-Boys & Girls

Courage to Distressed & the Frustrated

[&]quot; Gopala Gopala Devkinandan Gopala "

UNIVERSITY SKILL DEVELOPMENT, EMPLOYMENT AND ENTREPRENEURSHIP, INFORMATION AND GUIDANCE BUREAU

S U Y O G

CAREER

GUIDANCE BULLETIN

Month: October 2025 - November 2025

No. - 126

CONTENTS

S. N.	PARTICULARS	PAGE NO.
01	IB MTS RECRUITMENT 2025	1
02	BAVMC PUNE RECRUITMENT 2025	1
03	RRB JE RECRUITMENT 2025	2
04	NHM CHO RECRUITMENT 2025	2
05	NORTHERN RAILWAY RECRUITMENT 2025	3
06	MAHARASHTRA JEEVAN PRADHIKARAN RECRUITMENT 2025	3
07	CABINET SECRETARIAT RECRUITMENT 2025	4
08	KVS NVS RECRUITMENT 2025	5
09	RITES APPRENTICE RECRUITMENT 2025	6
10	SAIL RECRUITMENT 2025	7
11	AFCAT RECRUITMENT 2026	7
12	NHAI RECRUITMENT 2025	8
13	AIIMS CRE-4 RECRUITMENT 2025	9
14	SOUTH EASTERN RAILWAY APPRENTICE RECRUITMENT 2025	10
15	BDL HYDERABAD RECRUITMENT 2025	10
16	CURRENT AFFAIRS FOR THE MONTH OF OCTOBER 2025	11
17	CURRENT AFFAIRS FOR THE MONTH OF NOVEMBER 2025	37

IB MTS RECRUITMENT 2025

Intelligence Bureau Bharti 2025. Ministry of Home Affairs, Intelligence Bureau, IB MTS Recruitment 2025 (IB MTS Bharti 2025) for 362 Multi Tasking Staff (General) {MTS (G)} Posts. Multi Tasking Staff (General) Examination–2025.

Name of the Post & Details:

Post No.	Name of the Post	No. of Vacancy
1	Multi Tasking Staff (General) {MTS (G)}	362
	Total	362

Educational Qualification: (i) Matriculation or equivalent from recognized Board and (ii) Possession of domicile certificate of that State against which candidate has applied on closing date of application,

Age Limit: 18 to 25 years as on 14 December 2025 [SC/ST: 05 Years Relaxation,

OBC: 03 Years Relaxation]

Job Location: All India

Fee: General/OBC/EWS: ₹650/- [SC/ST/ExSM/Women: ₹550/-]

Application Mode: Online

Important Dates:

• Last Date of Online Application: 14 December 2025

• **Date of the Examination:** To be announced later.

Source: www.majhinaukri.in/ib-mts-bharti/

BAVMC PUNE RECRUITMENT 2025

Pune Municipal Corporation, Bharatratna Atalbihari Vajpayee Medical College & Hospital, Pune. BAVMC Pune Recruitment 2025 (BAVMC Pune Bharti 2025) for 78 Professor, Associate Professor, & Assistant Professor Posts.

Advertisement No.: PMCMET/2025-26

Total: 78 Posts

Name of the Post & Details:

Post No. Name of the Post		No. of Vacancy
1	Professor	10
2	Associate Professor	22
3	Assistant Professor	46
	Total	78

Educational Qualification:

1. Post No.1: (i) MD/MS/DNB (ii) 08 years experience

2. **Post No.2:** (i) MD/MS/DNB (ii) 05 years experience

3. Post No.3: MD/MS/DNB

Age Limit: As on 02 December 2025 [Reserved Category: 05 Years Relaxation]

Post No.1: 19 to 50 years
 Post No.2: 19 to 45 years

3. **Post No.3:** 19 to 40 years

Fee:Open Category: ₹650/- [Reserved Category/EWS/Orphan/PWD: ₹449/-]

Application Mode: Online

Important Dates:

Job Location: Pune

Last Date of Online Application: 02 December 2025

Sourc: www.majhinaukri.in/bavmc-pune-bharti/

RRB JE RECRUITMENT 2025

Government of India, Ministry of Railways, Railway Recruitment Board (RRB), RRB JE Recruitment 2025 (RRB JE Bharti 2025/Railway Bharti 2025) for 2569 Junior Engineer, Depot Material Superintendent, & Chemical & Metallurgical Assistant Posts.

Advertisement No.: CEN No.05/2025 Total: 2569 Posts

Name of the Post & Details:

Post No.	Name of the Post	No. of Vacancy	
1	Junior Engineer	2569	
2	Depot Material Superintendent	Superintendent	
3	Chemical & Metallurgical Assistant		
	Total	2569	

Educational Qualification:

- 1. **Post No.1:** Diploma in Engineering (Mechanical / Electrical / Electronics/Civil/ Mechanical / Production / Automobile / Instrumentation and Control / Manufacturing / Mechatronics / Industrial / Machining / Tools and Machining / Tools and Die Making / Automobile / Information Technology / Communication Engineering / Computer Science and Engineering / Computer Science / Computer Engineering)
- 2. **Post No.2:** Engineering Diploma in any subject.
- 3. Post No.3: B.Sc (Physics/Chemistry) with 45% marks

Age Limit: 18 to 33 years as on 01 January 2026 [SC/ST: 05 Years Relaxation, OBC: 03 Years Relaxation]

Job Location: All India

Fee: General/OBC/EWS: ₹500/- [SC/ST/ExSM/Transgender/EBC/Women:

₹250/-]

Application Mode: Online

Important Dates:

- Last Date of Online Application: 10 December 2025 (11:59 PM)
- **Date of the Examination:** To be announced later

Source: www.majhinaukri.in/rrb-je-bharti/

NHM CHO RECRUITMENT 2025

The National Health Mission was launched by the government of India in 2005 subsuming the National Rural Health Mission and National Urban Health Mission, NHM CHO Recruitment 2025 (NHM CHO Bharti 2025) for 1974 Community Health Officer (CHO) Posts

Name of the Post & Details:

Post No.	Name of the Post	No. of Vacancy
1	Community Health Officer	1974
	(CHO)	
	Total	1974

Educational Qualification: Degree in Ayurvedic Medicine (BAMS) / Degree in Unani Medicine (BUMS) / B.Sc (Nursing) / B.Sc (Community Health)

Age Limit: 18 to 38 years as on 04 December 2025 [Reserved Category: 05 Years Relaxation]

Job Location: All Maharashtra

Fee: Open Category: ₹1000/- [Reserved Category/Orphan: ₹900/-]

Application Mode: Online

Important Dates:

- Last Date of Online Application: 04 December 2025
- **Date of the Examination:** To be announced later.

Source: www.majhinaukri.in/nhm-cho-bharti/

NORTHERN RAILWAY RECRUITMENT 2025

The Northern Railway is one of the 18 Railway zones of India and the northernmost zone of the Indian Railways. Northern Railway Recruitment 2025 (Northern Railway Bharti 2025) for 4116 Apprentice Posts.

Advertisement No.: RRC/NR/05/2025/Act Apprentice

Total: 4116 Posts

Name of the Post & Details:

Post No.	Name of the Post	No. of Vacancy
1	Apprentice	4116
	Total	4116

Educational Qualification: (i) 10th pass with 50% marks (ii) ITI in relevant trade

Age Limit: 15 to 24 years as on 24 December 2025 [SC/ST: 05 Years Relaxation,

OBC: 03 Years Relaxation]

Job Location: Northern Railway

Fee: General/OBC: ₹100/- [SC/ST/PWD/Women: No fee]

Important Dates:

• Last Date of Online Application: 24 December 2025

Source: www.majhinaukri.in/northern-railway-bharti/

MAHARASHTRA JEEVAN PRADHIKARAN RECRUITMENT 2025

The Maharashtra Water Supply and Sewerage Board (MWSSB) came into being under the MWSSB Act of 1976. Its purpose? To accelerate the development and ensure the correct regulation of water supply and sewerage services throughout the state. In 1997, the MWSSB was rebranded as Maharashtra Jeevan Pradhikaran, or MJP. MJP Recruitment 2025 (MJP Bharti 2025) for 290 Audit Officer/Senior Accounts Officer (Group-A), Accounts Officer (Group-B), Assistant Accounts Officer (Group-B), Deputy Accountant (Group-C), Junior Engineer (Civil) (Group-B), Junior Engineer (Mechanical) (Group-B), Higher Grade Stenographer (Group-B), Lower Grade Stenographer (Group-B), Junior Clerk/Clerk-N-Typist (Group-A), Assistant Storekeeper (Group-A), & Civil Engineering Assistant (Group-A) Posts.

Advertisement No.: एमजेआय-२०२५/सीआर-४१/आस्था-३ Total: 290 Posts

Name of the Post & Details:

Post No.	No. of Vacancy	
1	Audit Officer/Senior Accounts Officer	02
	(Group-A)	
2	Accounts Officer (Group-B)	03
3	Assistant Accounts Officer (Group-B)	06
4	Deputy Accountant (Group-C)	03
5	Junior Engineer (Civil) (Group-B)	144
6	Junior Engineer (Mechanical) (Group-B)	16
7	Higher Grade Stenographer (Group-B)	03
8	Lower Grade Stenographer (Group-B)	06
9	Junior Clerk/Clerk-N-Typist (Group-A)	46
10	Assistant Storekeeper (Group-A)	13
11	Civil Engineering Assistant (Group-A)	48
	Total	290

Educational Qualification:

- 1. **Post No.1:** (i) B.Com or equivalent (ii) 10 years experience
- 2. **Post No.2:** (i) M.Com or equivalent (ii) 05 years experience
- 3. Post No.3: B.Com
- 4. Post No.4: B.Com
- 5. Post No.5: Civil Engineering Diploma/Degree
- 6. **Post No.6:** Mechanical/Automobile/Production Engineering/Production Technology Diploma
- 7. **Post No.7:** (i) 10th passed (ii) Shorthand 120 W.P.M. (iii) English Typing 40 W.P.M. or Marathi Typing 30 W.P.M.
- 8. **Post No.8:** (i) 10th passed (ii) Shorthand 100 marks (iii) English Typing 40 W.P.M. or Marathi Typing 30 W.P.M.
- 9. **Post No.9:** (i) Graduate Degree (ii) English Typing 40 W.P.M. or Marathi Typing 30 W.P.M.
- 10. **Post No.10:** (i) 10th Passed (ii) English Typing 40 W.P.M. or Marathi Typing 30 W.P.M.
- 11. **Post No.11:** (i) 10th Passed (ii) Civil Engineering Diploma/Degree

Age Limit: As as 01 November 2025 [Reserved Category/EWS/Orphan: 05 Years Relaxation]

- 1. **Post No.1:** 45 Years
- 2. **Post No.2 to 11:** 18 to 38 Year

Job Location: All Maharashtra

Fee: Open Category: ₹1000/- [Reserved Category/EWS/Orphan/PWD: ₹900/-]

Application Mode: Online

Important Dates:

- Last Date of Online Application: 19 December 2025
- Date of the Examination: To be announced later.

Source: www.majhinaukri.in/mjp-bharti/

CABINET SECRETARIAT RECRUITMENT 2025

Government of India, Cabinet Secretariat Recruitment 2025 (Cabinet Secretariat Bharti 2025) for 250 Deputy Field Officer (Technical) Posts.

Name of the Post & Details:

Post No.	Name of the Post	Subject	No. of Vacancy
1	Deputy Field Officer	Computer Science/IT	124
	(Technical)	Data Science / Artificial Intelligence	10
		Electronics and / or Communication/ Telecommunication	95
		Civil Engineering	02
		Mechanical Engineering	02
		Physics	06
		Chemistry	04
		Mathematics	02
		Statistics	02
		Geology	03
	Total		250

Educational Qualification: B.E./ B.Tech(Computer Science/IT/Data Science / Artificial Intelligence/Electronics and/ or

Communication/Telecommunication/Civil/Mechanical) OR M.Sc (Physics/Chemistry/ Mathematics/ Statistics/Geology (ii) GATE 2023/2024/2025

Age Limit: Up to 30 years as on 14 December 2025 [SC/ST: 05 Years Relaxation, OBC: 03 Years Relaxation]

Job Location: Delhi

Fee: No fee.

Application Mode: Offline

Address to Send the Application: Post Bag No.001, Lodhi Road Head Post Office, New Delhi-110003.

Important Dates:

• Last Date for Submission of Application Form: 14 December 2025

Source: www.majhinaukri.in/cabinet-secretariat-bharti/

KVS NVS RECRUITMENT 2025

Kendriya Vidyalaya Sangathan & Navodaya Vidyalaya Samiti. KVS NVS Recruitment 2025 (KVS NVS Bharti 2025) for 14967 Assistant Commissioner, Principal, Vice Principal, Post Graduate Teacher (PGT), Trained Graduate Teacher (TGT), Librarian, Primary Teachers (PRTs), Administrative Officer, Finance Officer, Assistant Engineer, Assistant Section Officer, Junior Translator, Senior Secretariat Assistant, Junior Secretariat Assistant, Steno Grade I, Steno Grade II, Lab Attendant, & Multi Tasking Staff (MTS) Posts.

Name	of	the	Post	&	Details:
------	----	-----	-------------	---	-----------------

Post No.	Name of the Post	No. of Vacancy
	KVS	-
1	Assistant Commissioner	08
2	Principal	134
3	Vice Principal	58
4	Post Graduate Teacher (PGT)	1465
5	Trained Graduate Teacher (TGT)	2794
6	Librarian	147
7	Primary Teachers (PRTs)	3365
8	Administrative Officer	12
9	Finance Officer	05
10	Assistant Engineer	02
11	Assistant Section Officer	74
12	Junior Translator	08
13	Senior Secretariat Assistant	280
14	Junior Secretariat Assistant	714
15	Steno Grade I	13
16	Steno Grade II	57
	Total	9126
	NVS	
17	Assistant Commissioner	09
18	Principal	93
19	Post Graduate Teacher (PGT)	1513
20	Post Graduate Teacher (PGT)	18
	(Modern Indian Language)	
21	Trained Graduate Teacher (TGT)	2978
22	Trained Graduate Teacher (TGT)	443
	(3rd Language)	
23	Junior Secretariat Assistant	46
	(HQ/RO Cadre)	

6	

	Grand Total	14967
	Total	5841
26	Multi Tasking Staff (MTS)	24
25	Lab Attendant	165
24	Junior Secretariat Assistant (JNV Cadre)	552

Fee: [SC/ST/PWD/ExSM: ₹500/-]

- 1. **Post No.1,2, 3, 17 & 18:** General/OBC/EWS: ₹2800/-
- 2. **Post No.4 to 12, 19,20, 21 & 22:** General/OBC/EWS: ₹2000/-
- 3. **Post No.13 to 16 & 23 to 26:** General/OBC/EWS: ₹1700/-

Application Mode: Online

Important Dates:

- Last Date of Online Application: 04 December 2025 (11:50 PM)
- **Date of the Examination**: To be announced later.

Source: www.majhinaukri.in/kvs-nvs-bharti/

RITES APPRENTICE RECRUITMENT 2025

An Indian public sector enterprise and engineering consulting firm with a focus on transport infrastructure is RITES Ltd, originally known as Rail India Technical and Economic Service Limited. The Indian Railways founded the firm in 1974 with the original goal of offering rail transport management consulting services to both domestic and international operators. Since then, RITES has expanded into additional infrastructure planning and consulting services, such as those for ports, roads, airports, and urban planning. RITES Apprentice Recruitment 2024 (RITES Apprentice Bharti 2024) for 252 Graduate Apprentice, Diploma Apprentice & Trade Apprentice Posts.

Advertisement No.: Pers/26-10/Apprentice/2025-26/01

Total: 252 Posts

Name of the Post & Details:

Post No.	Name of the Post	No. of Vacancy
1	Graduate Apprentice	146
2	Diploma Apprentice 49	
3	Trade Apprentice (ITI) 57	
	Total	252

Educational Qualification: [General/EWS: 60% Marks, SC/ST/OBC/PWD: 50% Marks]

- 1. **Graduate Apprentice:** B.E/B.Tech (Civil/Architecture/Electrical/Signal & Telecom/ Mechanical/ Chemical/Metallurgy) or BA/BBA/B.Com
- 2. **Diploma Apprentice:** Engineering Diploma (Civil/ Electrical/ Mechanical/ Chemical/Metallurgical)
- 3. **Trade Apprentice:** ITI (Civil/Mechanical/ Electrician)

Age Limit: Completed Minimum 18 years of age as on 17 November 2025

Job Location: All India

Fee: No fee.

Application Mode: Online

Important Dates:

• Last Date of Online Application: 05 December 2025

Source: www.majhinaukri.in/rites-apprentice-bharti/

SAIL RECRUITMENT 2025

Steel Authority of India Limited is an Indian state-owned steel-making company based in New Delhi, India. It is a public sector undertaking, owned and operated by the Government of India. Steel Authority of India Limited, SAIL Recruitment 2025 (SAIL Bharti 2025) for 124 Management Trainee (Technical) Posts.

Name of the	Name of the Post & Details:		
Post No.	Name of the Post	Discipline	No. of Vacancy
1	Management	Chemical	05
	Trainee (Technical)	Civil	14
	(= = = = = = = = = = = = = = = = = = =	Computer	04
		Electrical	44
		Instrumentation	07
		Mechanical	30
		Metallurgy	20
		Total	124

Educational Qualification: Engineering Degree in relevant discipline with 65% marks

Age Limit: 18 to 28 years as on 05 December 2025 [SC/ST: 05 Years Relaxation,

OBC: 03 Years Relaxation

Job Location: All India

Fee: General/OBC/EWS: ₹1050/- [SC/ST/PWD: ₹300/-]

Application Mode: Online

Important Dates:

- 1. Last Date of Online Application: 05 December 2025
- 2. Date of the Examination: January/February 2026

Source: www.majhinaukri.in/sail-bharti

AFCAT RECRUITMENT 2026

IAF – Indian Air Force AFCAT 2025 (Indian Air Force AFCAT 2026) for 340 Commissioned Officer Posts. Air Force Common Admission Online Test (AFCAT) 01/2026:NCC Special Entry Courses Commencing in January 2027.

Name of the Course: Air Force Common Admission Online Test (AFCAT)-01/2026: NCC Special Entry

Name of the Post & Details:

Name of the Post	Entry	Branch	No. of Vacancy
Commissioned	AFCAT Entry	Flying	38
Officer		Ground Duty (Technical)	188
		Ground Duty (Non-	114
		Technical)	
	NCC Special	Flying	10% of seats
	Entry		
		Total	340

Educational Qualification:

- 1. **AFCAT Entry-Flying:** 12th pass with 60% marks in Physics and Mathematics and a degree in any branch with 60% marks **OR** BE/B.Tech with 60% marks.
- 2. **AFCAT Entry Ground Duty (Technical):** (i) 12th Pass with 50% marks in Physics and Mathematics (ii) BE/B.Tech with 60% marks.
- 3. **AFCAT Entry- (Non-Technical):** Degree in any branch with 60%

8

marks/B.Com./ BBA/BMS/BBS/CA/CMA/CS/CFA with 60% marks. Or B.Sc (Finance)

4. NCC Special Entry-Flying: NCC Air Wing Senior Division C Certificate.

Age Limit: As on 01 January 2027, 1. **Flying Branch:** 20 to 24 Years

2. Ground Duty (Non-Technical / Technical): 20 to 26 Years

Job Location: All India

Fee:

AFCAT Entry: ₹550/- +GST
 NCC Special Entry: No fee.

Application Mode: Online

Important Dates:

Last Date of Online Application: 14 December 2025 (11:30 PM)

Date of the Examination: 31 January 2026

www.majhinaukri.in/afcat/

NHAI RECRUITMENT 2025

The National Highways Authority of India (NHAI) was established by an Act of Parliament in 1988 under the administrative jurisdiction of the Ministry of Road Transportation and Highways. The NHAI has been established as a Central Authority to build, maintain, and manage the National Highways entrusted to it by the Government of India. – NHAI Recruitment 2025 (NHAI Bharti 2025) for 84 Deputy Manager (Finance & Accounts), Library and Information Assistant, Junior Translation Officer, Accountant, & Stenographer Posts on Direct Recruitment.

Name of the Post & Details:

Post No.	Name of the Post	No. of Vacancy
1	Deputy Manager (Finance &	09
	Accounts)	
2	Library and Information Assistant	01
3	Junior Translation Officer 01	
4	Accountant 42	
5	Stenographer	31
	Total	84

Educational Qualification:

- 1. **Post No.1:** MBA (Finance)
- 2. **Post No.2:** Degree in Library Science
- 3. **Post No.3:** (i) Post Graduate Degree in English with Hindi (ii) Translation Diploma or 02 years experience
- 4. **Post No.4:** (i) Graduate (ii) CA/CMA
- 5. **Post No.5:** (i) Graduate (ii) 05 minutes dictation and transcription time (on computer only) in shorthand (English or Hindi) at a speed of 80 words per minute will be 50 minutes for English and 65 minutes for Hindi.

Age Limit: As on 15 December 2025. [SC/ST: 05 Years Relaxation, OBC: 03 Years Relaxation]

1. **Post No. 1 to 4:** 18 to 30 years

2. **Post No.5:** 18 to 28 years

Job Location: All India

Fee: General/OBC/EWS: ₹500/- [SC/ST/PWD: No fee]

Application Mode: Online

Important Dates:

• Last Date of Online Application: 15 December 2025 (06:00 PM)

Source: www.majhinaukri.in/nhai-bharti/

AIIMS CRE-4 RECRUITMENT 2025

Post Names	Group B & Group C Non-Faculty Posts	
Total Vacancies	1383	
Age Limit	18 to 35 years (varies by post)	
Monthly Salary	As per 7th CPC Pay Matrix	
Minimum Qualification	10th/ 12th/ Diploma/ Graduate	
Selection Process	CBT + Skill Test	
Job Location	Various AIIMS Institutions across India	
Last Date	02/12/2025	

AIIMS CRE-4 2025 Age Limit:

- 18–35 years (varies by post, e.g., 21–30 for Junior Engineer, up to 35 for Assistant Engineer) as on the last date.
- Age relaxation: As per Central Govt. rules (e.g., SC/ST: 5 years; OBC: 3 years; PwD: 10 years; additional for Ex-Servicemen).

AIIMS CRE-4 2025 Eligibility Criteria:

- **Assistant Dietician/Dietician:** B.Sc (Home Science/Food & Nutrition), M.Sc (Food & Nutrition), or equivalent.
- Administrative/Clerical Posts (AAO/JAA/UDC/LDC): Any Graduate, preferably with typing skills and computer knowledge.
- Engineer Posts (Civil/Electrical/A/C&R): B.Tech/B.E or Diploma in relevant engineering field.
- Audiologist/Speech Therapist: B.Sc (Speech & Hearing), Diploma in Audiology, or equivalent.
- **OT/Anaesthesia Technician:** B.Sc (Operation Theatre Technology) or Diploma in OT Techniques.
- **Pharmacist:** B.Pharma, D.Pharm, or equivalent, with registration in Pharmacy Council.
- **Hospital Attendant/MTS:** 10th or 12th pass.
- Lab Technologist: BMLT, DMLT, or B.Sc (Medical Lab Technology).
- **Dental Technician:** Diploma in Dental Mechanics or equivalent.
- **Radiographer:** Diploma in Radiography or B.Sc (Radiography).
- **Medical Social Worker:** BSW/MSW or equivalent.
- **Stenographer:** 12th pass with 80 wpm stenography.
- Staff Nurse/Senior Nursing Officer: B.Sc (Nursing) with registration.
- **Optometrist:** B.Sc (Optometry) or Diploma.
- **ECG Technician:** Diploma in ECG Technology or B.Sc (Cardiac Technology).
- Varies by post; check notification for exact details.

AIIMS CRE-4 2025 Selection Process:

Computer Based Test (CBT): 90 min, 100 MCQs (400 marks; 4 marks/question, -1/4 negative). 20 GK/Aptitude/Computer + 80 Domain-specific.

Skill Test: For specific posts (typing, technical demos, etc.)

Document Verification

AIIMS CRE-4 2025 Application Fee:

Category	Application Fee
General / OBC	₹ 3000/-
SC / ST / EWS	₹ 2400/-
PwD	Nil
Payment Method	Debit/Credit Card/Net Banking

AIIMS CRE-4 2025 Important Dates:

Opening Date for Online	14th November 2025
Registration	
Last Date for Online Registration	02nd December 2025 (17:00 Hours)
Submission of NOC (Govt	06th December 2025
Employees)	
Application Status for Exam	08th December 2025
CBT Exam Date (Tentative)	22nd to 24th December 2025

Source: https://www.indgovtjobs.in/2025/07/aiims-cre-recruitment-2025-apply-online.html

SOUTH EASTERN RAILWAY APPRENTICE RECRUITMENT 2025

The South Eastern Railway (SER), Kolkata, under the Ministry of Railways, Government of India, invites online applications from eligible Indian nationals for engagement as Act Apprentices under the Apprentices Act 1961 for the year 2025-26. This centralized notification covers 1785 vacancies across various SER Railway Workshops and Divisions, offering hands-on training in designated trades for ITI holders who have passed Matriculation with minimum 50% marks.

The SER Apprentice Vacancy 2025-26 online application form will be available from 18th November 2025 to 17th December 2025. Interested and eligible candidates must carefully read the detailed SER notification before filling out the application form.

Post Names	Act Apprentices
Total Vacancies	1785
Age Limit	15 to 24 years
Monthly Stipend	As per Apprentices Act
Minimum Qualification	Matric + ITI
Selection Process	Merit list
Job Location	SER Divisions (Kharagpur, Chakradharpur,
	Adra, Ranchi, etc.)
Last Date	<u>17/12/2025</u>

Source: https://www.indgovtjobs.in/2017/12/SER-Apprentice-Recruitment.html

BDL HYDERABAD RECRUITMENT 2025

The Bharat Dynamics Limited (BDL) Kanchanbagh Unit, Hyderabad, a premier Defence Public Sector Undertaking under the Ministry of Defence, Government of India, invites online applications from eligible ITI passed candidates for the Trade Apprenticeship Training Program (Ex-ITI) under the Apprentices Act 1961. This recruitment drive aims to fill up 156 vacancies in various designated trades, offering hands-on training and skill development opportunities in the defence manufacturing sector.

The BDL Kanchanbagh Trade Apprentice 2025 online application form will be available from 24th November 2025 to 8th December 2025. Interested and eligible candidates must carefully read the detailed BDL notification before filling out the application form and sending hard copies.

Post Names	Trade Apprentices (Ex-ITI) 156	
Total Vacancies		
Age Limit	14 to 30 years	
Stipend	As per Apprentices Act	
Minimum Qualification	10th/SSC + ITI in Relevant Trade	
Selection Process	Merit List	
Job Location	Hyderabad, Telangana	
Last Date	08/12/2025	

BDL Kanchanbagh Trade Apprentice 2025 Age Limit:

- Not less than 14 years and not more than 30 years as on 08-Dec-2025 (for General candidates).
- Age relaxation: SC/ST: 5 years, OBC: 3 years, GEN-PWD: 10 years, OBC-PWD: 13 years & SC/ST-PWD: 15 years.

☑BDL Kanchanbagh Trade Apprentice 2025 Eligibility Criteria:

- Essential Qualification: 10th/SSC pass + ITI pass in the respective trade from NCVT/SCVT.
- Candidates must be Indian citizens.
- Preference may be given to candidates from local areas as per rules.

Source: https://www.indgovtjobs.in/2025/07/bdl-hyderabad-recruitment-2025.html

CURRENT AFFAIRS FOR THE MONTH OF OCTOBER 2025

Top of the day

Current Affairs 01 October 2025

1. According to the Periodic Labour Force Survey (PLFS) 2023-24, a lot more women are working in agriculture now, but over half of them still aren't getting paid, which shows that there are still big gender differences in agricultural jobs.

२०२३-२४ च्या पीरियडिक लेबर फोर्स सर्व्हें (पीएलएफएस) नुसार, आता शेतीत खूप जास्त महिला काम करत आहेत, परंतु त्यापैकी निम्म्याहून अधिक महिलांना अजूनही पैसे मिळत नाहीत, यावरून असे दिसून येते की शेतीच्या नोकऱ्यांमध्ये अजूनही मोठे लिंगभेद आहेत.

2. India's Free Trade Agreement (FTA) with the EFTA bloc, which includes Switzerland, Norway, Iceland, and Liechtenstein, is now in effect. This is a big step in strengthening trade and investment ties. The deal shows how India's involvement in global value chains is rising and how it plans to get more foreign investment and open up new markets.

India's Free Trade Agreement (FTA) with the EFTA bloc, which includes Switzerland, Norway, Iceland, and Liechtenstein, is now in effect. This is a big step in strengthening trade and investment ties. The deal shows how India's involvement in global value chains is rising and how it plans to get more foreign investment and open up new markets.

3. Sonam Wangchuk, a climate activist, was apprehended in accordance with the National Security Act (NSA) of 1980, which permits the government to take preemptive action against individuals who are perceived as a threat to national security or public order. He has been organizing demonstrations to advocate for the preservation of the Sixth Schedule and the establishment of a state in Ladakh.

१९८० च्या राष्ट्रीय सुरक्षा कायद्यानुसार (NSA) हवामान कार्यकर्त्या सोनम वांगचुक यांना अटक करण्यात आली होती, जो सरकारला राष्ट्रीय सुरक्षेसाठी किंवा सार्वजनिक सुव्यवस्थेसाठी धोका असलेल्या व्यक्तींविरुद्ध प्रतिबंधात्मक कारवाई करण्याची परवानगी देतो. सहाव्या अनुसूचीचे जतन आणि लडाखमध्ये राज्य स्थापनेसाठी ते निदर्शने आयोजित करत आहेत.

4. The Union Public Service Commission (UPSC) celebrated its centennial on October 1, 2025, marking the completion of one

hundred years since its inception in 1926. UPSC is renowned for its commitment to meritocracy and has been instrumental in the development of India's civil services.

केंद्रीय लोकसेवा आयोगाने (UPSC) १ ऑक्टोबर २०२५ रोजी आपले शताब्दी वर्ष साजरे केले, १९२६ मध्ये स्थापनेपासून शंभर वर्ष पूर्ण झाली. UPSC हे गुणवतेच्या प्रतिबद्धतेसाठी प्रसिद्ध आहे आणि भारताच्या नागरी सेवांच्या विकासात महत्त्वाची भूमिका बजावत आहे. **5.** The Reserve Bank of India (RBI) has set up a six-member Payments Regulatory Board (PRB) to improve the management and control of the country's payment systems.

देशातील पेमेंट सिस्टीमचे व्यवस्थापन आणि नियंत्रण सुधारण्यासाठी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने सहा सदस्यीय पेमेंट्स रेग्युलेटरी बोर्ड (PRB) स्थापन केले आहे.

6. Protests broke out against Microsoft amid claims that its Azure cloud services were used to help the Israeli military in Palestine, which hurt civilians and raised worries about gaps in the Wassenaar Arrangement's export control structure.

पॅलेस्टाईनमध्ये इस्रायली सैन्याला मदत करण्यासाठी मायक्रोसॉफ्टच्या अझूर क्लाउड सेवांचा वापर करण्यात आल्याच्या दाव्यांविरोधात निदर्शने सुरू झाली, ज्यामुळे नागरिकांना त्रास झाला आणि वासेनार अरेंजमेंटच्या निर्यात नियंत्रण संरचनेतील अंतरांबददल चिंता निर्माण झाली.

7. India has been chosen to serve another term on the Part II of the Council of International Civil Aviation Organization (ICAO) from 2025 to 2028. The International Civil Aviation Organization (ICAO) is a specialized UN body that was created in 1944 when the Convention on International Civil Aviation was signed in Chicago. It sets global standards for safe and peaceful air travel.

२०२५ ते २०२८ पर्यंत आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक संघटनेच्या (ICAO) परिषदेच्या भाग II वर भारताची आणखी एक टर्म निवडण्यात आली आहे. आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक संघटना (ICAO) ही एक विशेष संयुक्त राष्ट्रांची संस्था आहे जी १९४४ मध्ये शिकागो येथे आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक करारावर स्वाक्षरी झाल्यावर स्थापन करण्यात आली. सुरक्षित आणि शांततापूर्ण हवाई प्रवासासाठी जागतिक मानके निश्चित करते.

Current Affairs 03 October 2025

1. In 2023, the National Crime Records Bureau (NCRB) said that 10,786 farmers and farm workers in India killed themselves. The most came from Maharashtra and Karnataka. The data shows that Indian agriculture is still in crisis, which has effects on both regions and policies.

२०२३ मध्ये, राष्ट्रीय गुन्हे नोंद ब्युरो (NCRB) ने म्हटले आहे की भारतातील १०,७८६ शेतकरी आणि शेतमजुरांनी आत्महत्या केल्या. त्यापैकी सर्वाधिक आत्महत्या महाराष्ट्र आणि कर्नाटकमध्ये झाल्या. आकडेवारीवरून असे दिसून येते की भारतीय शेती अजूनही संकटात आहे, ज्याचा परिणाम प्रदेश आणि धोरणांवर होत आहे.

2. On September 27, 2025, India was re-elected to Part II of the International Civil Aviation Organization (ICAO) Council. The election happened in Montreal at the 42nd ICAO Assembly session. India got more votes than it did in 2022, which shows that member states trust it more. This shows that India is becoming more important in the world of civil aviation.

२७ सप्टेंबर २०२५ रोजी, भारत आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक संघटनेच्या (ICAO) परिषदेच्या भाग II वर पुन्हा निवडून आला. ही निवडणूक मॉन्ट्रियलमध्ये ४२ व्या ICAO असेंब्ली सत्रात झाली. भारताला २०२२ पेक्षा जास्त मते मिळाली, यावरून असे दिसून येते की सदस्य राष्ट्रांचा त्यावर अधिक विश्वास आहे. यावरून असे दिसून येते की नागरी विमान वाहतूक क्षेत्रात भारत अधिक महत्त्वाचा होत चालला आहे.

3. The Trade and Economic Partnership Agreement (TEPA) will go into effect on October 1, 2025, between India and the European Free Trade Association (EFTA). This big deal, signed in March 2024, intends to improve trade, investment, and cooperation between India and the four EFTA countries: Switzerland, Norway, Iceland, and Liechtenstein. TEPA is India's first free trade agreement (FTA) with these established European countries. It includes distinctive promises about creating jobs and making investments.

भारत आणि युरोपियन मुक्त व्यापार संघटना (EFTA) यांच्यातील व्यापार आणि आर्थिक भागीदारी करार (TEPA) १ ऑक्टोबर २०२५ पासून लागू होईल. मार्च २०२४ मध्ये स्वाक्षरी झालेल्या या मोठ्या कराराचा उद्देश भारत आणि चार EFTA देशांमधील व्यापार, गुंतवणूक आणि सहकार्य सुधारणे आहे: स्वित्झर्लंड, नॉर्वे, आइसलँड आणि लिकटेंस्टाईन. TEPA हा या स्थापित युरोपियन देशांसोबतचा भारताचा पहिला मुक्त व्यापार करार (FTA) आहे. त्यात रोजगार निर्माण करणे आणि गुंतवणूक करण्याबद्दल विशिष्ट आश्वासने समाविष्ट आहेत.

4. In the next year, Kerala plans to start up to ten new Spice Route-based tourism circuits. These circuits will link old ports, historical attractions, and places where spices were traded all over the state. The goal of the project is to give travellers a unique cultural and historical experience that is different from other heritage tours. Muziris Projects Limited is in charge of the project, which is all about bringing back Kerala's intangible history related to the spice trade.

प्ढील वर्षात, केरळने दहा नवीन स्पाइस रूट-आधारित पर्यटन सर्किट स्रू करण्याची योजना आखली आहे. हे सर्किट जुनी बंदरे, ऐतिहासिक आकर्षणे आणि संपूर्ण राज्यात मसाल्यांच्या व्यापाराची ठिकाणे जोडतील. या प्रकल्पाचे उद्दिष्ट प्रवाशांना एक अद्वितीय सांस्कृतिक आणि ऐतिहासिक अनुभव देणे आहे जो इतर वारसा ट्रपेक्षा वेगळा आहे. म्झिरिस प्रोजेक्ट्स लिमिटेड या प्रकल्पाची जबाबदारी घेत आहे, जो मसाल्यांच्या व्यापाराशी संबंधित केरळचा अमूर्त इतिहास परत आणण्याबद्दल आहे. 5. The Reserve Bank of India (RBI) has set up a year-long incentive program to get banks to lower the number of deposits that are not claimed. The goal of this action is to get rid of the backlog of inactive accounts and stop more from building up in the Depositor Education and Awareness (DEA) Fund. The program runs from October 1 to September 30 and gives banks money for reactivating inactive accounts

and giving back money to the people who put it there.

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने बँकांना दावा न केलेल्या ठेवींची संख्या कमी करण्यास भाग पाडण्यासाठी एक वर्षभराचा प्रोत्साहन कार्यक्रम सुरू केला आहे. या कारवाईचे उद्दिष्ट निष्क्रिय खात्यांचा बॅकलॉग दूर करणे आणि ठेवीदार शिक्षण आणि जागरूकता (DEA) निधीमध्ये अधिक जमा होण्यापासून रोखणे आहे. हा कार्यक्रम १ ऑक्टोबर ते ३० सप्टेंबर पर्यंत चालतो आणि निष्क्रिय खाती पुन्हा सिक्रय करण्यासाठी आणि त्या ठेवी ठेवणाऱ्या लोकांना पैसे परत देण्यासाठी बँकांना पैसे देतो.

- 6. The Andhra Pradesh Tourism Department won the Global Tourism Award 2025, which is a big deal. The award shows how quickly the state has become one of India's top tourist spots. Nishitha Goyal, a tourism consultant, accepted the prize on behalf of the department in New Delhi. The Global News Network gave this award for great leadership and new ideas for tourism. आंध्र प्रदेश पर्यटन विभागाने २०२५ चा जागतिक पर्यटन प्रस्कार जिंकला, जो एक मोठी गोष्ट आहे. हे राज्य किती लवकर भारतातील सर्वोत्तम पर्यटन स्थळांपैकी एक बनले आहे हे या पुरस्कारातून दिसून येते. पर्यटन सल्लागार निशिता गोयल यांनी नवी दिल्ली येथे विभागाच्या वतीने प्रस्कार स्वीकारला. ग्लोबल न्यूज पर्यटनासाठी उत्तम नेतृत्व आणि नवीन कल्पनांसाठी हा पुरस्कार दिला.
- 7. Chhattisgarh has made a huge step forward in social change. The government has officially named Balod district in India as the first district where child marriage is not allowed. This important step was part of Prime Minister Narendra Modi's "Child Marriage-Free India" program, which began in August 2024. For two years in a row, there were no reports of child marriage in Balod. The district's 436 gram panchayats and nine urban entities have all obtained official documents that indicate this status. Other areas that want to end child marriage look to this success as an example.

सामाजिक बदलाच्या दिशेने छत्तीसगडने एक मोठे पाऊल पुढे टाकले आहे. सरकारने अधिकृतपणे भारतातील बालोद जिल्हयाला बालविवाहाला परवानगी नसलेला पिहला जिल्हा म्हणून नाव दिले आहे. हे महत्त्वाचे पाऊल पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या ऑगस्ट २०२४ मध्ये सुरू झालेल्या "बालविवाहमुक्त भारत" कार्यक्रमाचा एक भाग होता. सलग दोन वर्षे बालोदमध्ये बालविवाहाची कोणतीही नोंद नव्हती. जिल्हयातील ४३६ ग्रामपंचायती आणि नऊ शहरी संस्थांनी ही स्थिती दर्शविणारी अधिकृत कागदपत्रे मिळवली आहेत. बालविवाह संपव् इच्छिणारे इतर क्षेत्र या यशाकडे उदाहरण म्हणून पाहतात.

8. False smut disease has caused a lot of damage to rice crops in Punjab during the 2025 kharif season. Heavy rain and flooding made it impossible to spray for fungus, which is very important. This has caused a lot of infestations, which puts the state's agricultural productivity and farmers' livelihoods at risk.

२०२५ च्या खरीप हंगामात पंजाबमध्ये खोट्या काजळी रोगामुळे भात पिकांचे बरेच नुकसान झाले आहे. मुसळधार पाऊस आणि पुरामुळे बुरशीनाशक फवारणी करणे अशक्य झाले, जे खूप महत्वाचे आहे. यामुळे मोठ्या प्रमाणात प्रादुर्भाव झाला आहे, ज्यामुळे राज्याची कृषी उत्पादकता आणि शेतकऱ्यांचे जीवनमान धोक्यात आले आहे.

Current Affairs 04 October 2025

1. The Indian Union Agriculture Ministry has taken back its permission for 11 biostimulants that come from animals. Hindu and Jain populations complained about religious and nutritional issues, which led to this decision. People employed these biostimulants on crops like rice, tomatoes, potatoes, cucumbers, and chilies. The change is part of efforts to control the biostimulant industry, which has grown quickly but didn't have clear rules until recently.

भारतीय केंद्रीय कृषी मंत्रालयाने प्राण्यांपासून मिळणाऱ्या ११ बायोस्टिम्युलंटसाठीची परवानगी मागे घेतली आहे. हिंदू आणि जैन लोकसंख्येने धार्मिक आणि पौष्टिक समस्यांबद्दल तकार केली, ज्यामुळे हा निर्णय घेण्यात आला. लोकांनी तांदूळ, टोमॅटो, बटाटे, काकडी आणि मिरच्या यांसारख्या पिकांवर या बायोस्टिम्युलंटचा वापर केला. हा बदल बायोस्टिम्युलंट उद्योगावर नियंत्रण ठेवण्याच्या प्रयत्नांचा एक भाग आहे, जो वेगाने वाढला आहे परंतु अलीकडेपर्यंत स्पष्ट नियम नव्हते.

2. The Reserve Bank of India (RBI) has set up a Payments Regulatory Board (PRB) with six members. The purpose of this new board is to keep an eye on and control India's payment systems. The PRB takes the role of the old Board for Regulation and Supervision of Payment and Settlement Systems (BPSS). The shift is a step toward making the country's digital payment system's governance and regulatory structure stronger.

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने सहा सदस्यांसह पेमेंट्स रेग्युलेटरी बोर्ड (PRB) स्थापन केले आहे. या नवीन बोर्डाचा उद्देश भारताच्या पेमेंट सिस्टमवर लक्ष ठेवणे आणि त्यांचे नियंत्रण करणे आहे. PRB जुन्या बोर्ड फॉर रेग्युलेशन अँड सुपरव्हिजन ऑफ पेमेंट अँड सेटलमेंट सिस्टम्स (BPSS) ची भूमिका घेते. हे बदल देशाच्या डिजिटल पेमेंट सिस्टमची प्रशासन आणि नियामक रचना मजबूत करण्याच्या दिशेने एक पाऊल आहे.

3. The Assam Government has started looking into the death of musician Zubeen Garg in Singapore. On September 30, 2025, Chief Minister Himanta Biswa Sarma said that the Centre had officially used the Mutual Legal Assistance Treaty (MLAT) with Singapore. This move comes after a formal request was made to the Ministry of Home Affairs (MHA) on September 29. The goal of the effort is to get full cooperation from the Singaporean government and make it easier to look into the singer's death in detail.

आसाम सरकारने सिंगापूरमध्ये संगीतकार झुबीन गर्ग यांच्या मृत्यूची चौकशी सुरू केली आहे. ३० सप्टेंबर २०२५ रोजी मुख्यमंत्री हिमंता बिस्वा सरमा म्हणाले की, केंद्राने सिंगापूरसोबत अधिकृतपणे परस्पर कायदेशीर सहाय्य करार (MLAT) वापरला आहे. २९ सप्टेंबर रोजी गृह मंत्रालयाला (MHA) औपचारिक विनंती केल्यानंतर हे पाऊल उचलण्यात आले आहे. सिंगापूर सरकारकडून पूर्ण सहकार्य मिळवणे आणि गायकाच्या मृत्यूची सविस्तर चौकशी करणे सोपे करणे हे या प्रयत्नाचे उद्दिष्ट आहे.

4. Applications for the Electronics Component Manufacturing Scheme (ECMS) have greatly exceeded its original goals. As of September 30, 2025, investment promises amount ₹1,15,351 crore, which is almost double the government's goal of ₹59,350 crore. This rise shows that the electronics manufacturing industry is very interested in expanding India's ecosystem beyond making finished items and semiconductors.

इलेक्ट्रॉनिक्स कंपोनंट मॅन्युफॅक्चिरंग स्कीम (ECMS) साठीच्या अर्जांनी त्यांच्या मूळ उद्दिष्टांपेक्षा खूपच जास्त रक्कम मिळवली आहे. ३० सप्टेंबर २०२५ पर्यंत, गुंतवणुकीचे आश्वासन ₹१,१५,३५१ कोटी होते, जे सरकारच्या ₹५९,३५० कोटींच्या उद्दिष्टाच्या जवळजवळ दुप्पट आहे. ही वाढ दर्शवते की इलेक्ट्रॉनिक्स मॅन्युफॅक्चिरिंग उद्योगाला तयार वस्तू आणि सेमीकंडक्टर बनवण्यापलीकडे भारताच्या परिसंस्थेचा विस्तार करण्यात खूप रस आहे.

- **5.** At World Food India (WFI) 2025, the Agricultural and Processed Food Products Export Development Authority (APEDA) was highly important. The event, which took place at Bharat Mandapam in New Delhi, showed off India's huge potential in the agri-food sector. APEDA's involvement increased attention to innovation, worldwide alliances, and giving startups more leverage in the export business. वर्ल्ड फूड इंडिया (WFI) २०२५ मध्ये, कृषी आणि प्रक्रिया केलेले अन्न उत्पादने निर्यात विकास प्राधिकरण (APEDA) अत्यंत महत्त्वाचे होते. नवी दिल्लीतील भारत मंडपम येथे झालेल्या या कार्यक्रमाने कृषी-अन्न क्षेत्रातील भारताची प्रचंड क्षमता दाखवून दिली. APEDA च्या सहभागाम्ळे नवोपक्रम, जागतिक युती आणि निर्यात व्यवसायात स्टार्टअप्सना अधिक फायदा मिळण्याकडे लक्ष वाढले.
- **6.** The Bandhavgarh Tiger Reserve in Madhya Pradesh has just started using new technologies to keep an eye on its burgeoning herd of elephants. The new "Gaj Rakshak" mobile app lets you track elephants in real time and get warnings when there is a problem to stop disputes between people and elephants. This project is one of the growing efforts to keep wildlife and people safe in the area.

मध्य प्रदेशातील बांधवगड व्याघ्र प्रकल्पाने हतींच्या वाढत्या कळपावर लक्ष ठेवण्यासाठी नवीन तंत्रज्ञानाचा वापर सुरू केला आहे. नवीन "गज रक्षक" मोबाईल ॲप तुम्हाला हतींना रिअल टाइममध्ये ट्रॅक करण्यास आणि समस्या उद्भवल्यास इशारे मिळविण्यास अनुमती देते जेणेकरून लोक आणि हतींमधील वाद थांबवता येतील. हा प्रकल्प परिसरातील वन्यजीव आणि लोकांना सुरक्षित ठेवण्यासाठी वाढत्या प्रयत्नांपैकी एक आहे.

7. Dementia is becoming the most common cause of mortality in Australia. Alzheimer's disease is the cause of 60 to 80 percent of dementia cases. The Therapeutic Goods Administration (TGA) in Australia recently approved lecanemab, a novel medicine for Alzheimer's disease that is still in its early stages. This comes after donanemab was approved in early 2025. Lecanemab is expensive and needs to be well watched, but it aims to limit the disease's growth.

ऑस्ट्रेलियामध्ये मृत्युचे सर्वात सामान्य कारण डिमेंशिया होत आहे. अल्झायमर रोग हा ६० ते ८० टक्के डिमेंशिया प्रकरणांचे कारण आहे. ऑस्ट्रेलियातील थेरप्यूटिक गुड्स ऑडिमिनिस्ट्रेशन (TGA) ने अलिकडेच लेकेनेमॅबला मान्यता दिली आहे, जे अल्झायमर रोगासाठी एक नवीन औषध आहे जे अद्याप त्याच्या सुरुवातीच्या टप्प्यात आहे. २०२५ च्या सुरुवातीला डोनेनेमॅबला मान्यता दिल्यानंतर हे घडले आहे. लेकेनेमॅब महाग आहे आणि त्यावर चांगले लक्ष ठेवणे आवश्यक आहे, परंतु त्याचा उद्देश रोगाची वाढ मर्यादित करणे आहे.

8. In 2025, India made 2.2 million metric tonnes (MT) of e-waste, making it the third-largest producer in the world after China and the US. But informal recycling puts millions of people, especially those who are already at risk, at substantial health dangers, which makes it a big problem in cities.

२०२५ मध्ये, भारताने २.२ दशलक्ष मेट्रिक टन (MT) ई-कचरा तयार केला, ज्यामुळे तो चीन आणि अमेरिकेनंतर जगातील तिसरा सर्वात मोठा उत्पादक देश बनला. परंतु अनौपचारिक पुनर्वापरामुळे लाखो लोक, विशेषतः जे आधीच धोक्यात आहेत, त्यांच्या आरोग्याला मोठ्या प्रमाणात धोका निर्माण होतो, ज्यामुळे शहरांमध्ये ही एक मोठी समस्या बनते.

Current Affairs 07 October 2025

1. The International Union for Conservation of Nature (IUCN) World Conservation Congress will be the formal start of India's first Red List of Endangered Species. The event will take place in Abu Dhabi, United Arab Emirates, from October 9 to 15, 2025. This milestone shows that India is more committed than ever to protecting biodiversity around the world.

इंटरनॅशनल युनियन फॉर कन्झर्वेशन ऑफ नेचर (IUCN) च्या जागतिक संवर्धन काँग्रेसने भारतातील पहिल्या लुप्तप्राय प्रजातींच्या लाल यादीची औपचारिक सुरुवात केली आहे. हा कार्यक्रम अबू धाबी, संयुक्त अरब अमिराती येथे ९ ते १५ ऑक्टोबर २०२५ दरम्यान होणार आहे. हा टप्पा दर्शवितो की भारत जगभरातील जैवविविधतेचे संरक्षण करण्यासाठी पूर्वीपेक्षा अधिक वचनबद्ध आहे.

2. Recently, Prime Minister Narendra Modi started a number of programs for young people that are valued more than ₹62,000 crore. The goal of these programs is to improve education, skill development, and business ownership in India. The launch happened at Vigyan Bhawan

in New Delhi at the Kaushal Deekshant Samaroha. The goal is to improve Industrial Training Institutes (ITIs) and connect young people with jobs that require their skills around the world.

अलिकडेच, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी तरुणांसाठी ₹६२,००० कोटींपेक्षा जास्त किमतीचे अनेक कार्यक्रम सुरू केले आहेत. या कार्यक्रमांचे उद्दिष्ट भारतातील शिक्षण, कौशल्य विकास आणि व्यवसाय मालकी सुधारणे आहे. नवी दिल्लीतील विज्ञान भवन, कौशल दीक्षांत समरोह येथे हा शुभारंभ झाला. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (ITIs) सुधारणे आणि जगभरातील तरुणांना त्यांच्या कौशल्याची आवश्यकता असलेल्या नोकऱ्यांशी जोडणे हे उदिष्ट आहे.

3. In 2025, the Government of Goa started the "Mhaje Ghar" Yojana to make sure that residences on government and community land were legal. Union Home Minister Amit Shah opened the program at the Dr. Shyama Prasad Mukherjee Indoor Stadium in Taleigao. The plan gives long-term residents ownership rights and fixes legal problems with housing. Along with this, projects worth more than ₹2,452 crores were started all over Goa. This program is anticipated to help over half of Goa's residents by giving 11 lakh individuals legal protection.

२०२५ मध्ये, गोवा सरकारने सरकारी आणि सामुदायिक जिमनीवरील घरे कायदेशीर आहेत याची खात्री करण्यासाठी "म्हजे घर" योजना सुरू केली. केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांनी तळेगाव येथील डॉ. श्यामा प्रसाद मुखर्जी इनडोअर स्टेडियममध्ये या कार्यक्रमाचे उद्घाटन केले. ही योजना दीर्घकालीन रहिवाशांना मालकी हक्क देते आणि घरांच्या कायदेशीर समस्या सोडवते. यासोबतच, संपूर्ण गोव्यात २,४५२ कोटींपेक्षा जास्त किमतीचे प्रकल्प सुरू करण्यात आले. या कार्यक्रमामुळे ११ लाख व्यक्तींना कायदेशीर संरक्षण देऊन गोव्यातील अध्याहून अधिक रहिवाशांना मदत होईल अशी अपेक्षा आहे.

4. Mission Sudarshan Chakra is helping India improve its air defence systems. The goal of this massive project is to build a multilayered air defence shield throughout the country by 2035. It will connect thousands of radars, satellites, and directed energy weapons (DEWs) into one network. The system will keep vital areas and population centres safe from aerial threats like missiles, hostile aircraft, and drones.

मिशन सुदर्शन चक्र भारताच्या हवाई संरक्षण प्रणाली सुधारण्यास मदत करत आहे. या भव्य प्रकल्पाचे उद्दिष्ट २०३५ पर्यंत देशभरात बहुस्तरीय हवाई संरक्षण ढाल तयार करणे आहे. हे हजारो रडार, उपग्रह आणि निर्देशित ऊर्जा शस्त्रे (DEWs) एकाच नेटवर्कमध्ये जोडेल. ही प्रणाली क्षेपणास्त्रे, शत्रू विमाने आणि ड्रोन सारख्या हवाई धोक्यांपासून महत्वाच्या क्षेत्रांना आणि लोकसंख्या केंद्रांना सुरक्षित ठेवेल.

5. India's camel population is going down quickly. The Ministry of Fisheries, Animal Husbandry, and Dairying is working on the National Camel Sustainability Initiative (NCSI) to fix this. The goal of this endeavour is to bring back the number of camels and their economic

and ecological roles. The plan is based on a draft policy that was made with the Food and Agriculture Organization and sent out for public comment in 2025.

भारतातील उंटांची संख्या झपाट्याने कमी होत आहे. हे दुरुस्त करण्यासाठी मत्स्यव्यवसाय, पशुसंवर्धन आणि दुग्धव्यवसाय मंत्रालय राष्ट्रीय उंट शाश्वतता उपक्रम (NCSI) वर काम करत आहे. या प्रयत्नाचे उद्दिष्ट उंटांची संख्या आणि त्यांची आर्थिक आणि पर्यावरणीय भूमिका परत आणणे आहे. ही योजना अन्न आणि कृषी संघटनेसोबत तयार केलेल्या आणि २०२५ मध्ये सार्वजनिक टिप्पणीसाठी पाठवलेल्या मस्दा धोरणावर आधारित आहे.

6. In December 2025, India will reach a major milestone. The Indian orbit Research Organisation (ISRO) will send Vyommitra, the first humanoid robot in India, into orbit. This robot will be very vital for the Gaganyaan mission, which is India's first human spaceflight program. Before astronauts leave, Vyommitra will check the surroundings and systems aboard the spacecraft.

डिसेंबर २०२५ मध्ये, भारत एक मोठा टप्पा गाठेल. भारतीय कक्षीय संशोधन संस्था (इस्रो) भारतातील पहिला मानवीय रोबोट व्योमिमत्रला कक्षेत पाठवेल. हा रोबोट गगनयान मोहिमेसाठी खूप महत्त्वाचा असेल, जो भारताचा पहिला मानवी अंतराळ उड्डाण कार्यक्रम आहे. अंतराळवीर निघण्यापूर्वी, व्योमिनत्र अंतराळयानातील परिसर आणि प्रणाली तपासेल.

- 7. On October 5, 2025, Exercise Konkan 2025 started off the coast of India. Over the past 20 years, this naval exercise between India and the UK has grown into a biennial event. It now includes sophisticated maritime operations, which improves the two navies' readiness and collaboration. The 2025 edition has the biggest and most complicated drills yet, which shows that strategic links are getting stronger.
- ५ ऑक्टोबर २०२५ रोजी, भारताच्या किनाऱ्यावर कोकण २०२५ या सरावाची सुरुवात झाली. गेल्या २० वर्षांत, भारत आणि युके यांच्यातील हा नौदल सराव द्वैवार्षिक कार्यक्रमात बदलला आहे. आता त्यात अत्याधुनिक सागरी ऑपरेशन्सचा समावेश आहे, ज्यामुळे दोन्ही नौदलांची तयारी आणि सहकार्य सुधारते. २०२५ च्या आवृतीत आतापर्यंतचा सर्वात मोठा आणि सर्वात गुंतागुंतीचा सराव आहे, जो दर्शवितो की धोरणात्मक संबंध अधिक मजबूत होत आहेत.
- 8. The Indian Parliamentary delegation, led by Lok Sabha Speaker Shri Om Birla, will go to the 68th Commonwealth Parliamentary Conference (CPC) in Bridgetown, Barbados, from October 5 to 12, 2025. This event brings together members of parliament from Commonwealth countries to talk about working together, parliamentary democracy, and problems they all face

लोकसभा अध्यक्ष श्री ओम बिर्ला यांच्या नेतृत्वाखाली भारतीय संसदीय शिष्टमंडळ ५ ते १२ ऑक्टोबर २०२५ दरम्यान ब्रिजटाऊन, बार्बाडोस येथे होणाऱ्या ६८ व्या राष्ट्रकुल संसदीय परिषदेत (सीपीसी) सहभागी होणार आहे. या कार्यक्रमात राष्ट्रकुल देशांतील संसद सदस्य एकत्र येऊन एकत्र काम करणे, संसदीय लोकशाही आणि त्यांना भेडसावणाऱ्या समस्यांबददल चर्चा करतील.

Current Affairs 08 October 2025

- **1.** In 2025. the International Labour Organization (ILO) published a very important report that looked at how far global social justice has come since the 1995 Copenhagen Summit. Even if there have been improvements in education, health, and reducing poverty, social justice is still being held back by ongoing inequities and a lack of faith in institutions. The report came out before the Second World Summit for Social Development in Doha, which was a big event to celebrate 30 years of work to make things fair and give everyone a chance. २०२५ मध्ये, आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेने (ILO) एक अतिशय महत्त्वाचा अहवाल प्रकाशित केला ज्यामध्ये १९९५ च्या कोपनहेगन शिखर परिषदेनंतर जागतिक सामाजिक न्याय किती प्ढे गेला आहे याचा आढावा घेण्यात आला. शिक्षण, आरोग्य आणि गरिबी कमी करण्यात सुधारणा झाल्या असल्या तरी, चाल् असमानता आणि संस्थांवरील अविश्वासाम्ळे सामाजिक न्याय अजूनही मागे पडला आहे. दोहा येथे सामाजिक विकासासाठी द्सऱ्या जागतिक शिखर परिषदेपूर्वी हा अहवाल प्रसिद्ध झाला, जो गोष्टी निष्पक्ष करण्यासाठी आणि सर्वांना संधी देण्यासाठी ३० वर्षांच्या कामाचा उत्सव साजरा करण्यासाठी एक मोठा कार्यक्रम
- 2. Things that have happened recently have made things worse between the US and Russia. Russian President Vladimir Putin has made strong concerns about the US giving Ukraine long-range Tomahawk cruise missiles. This problem has become a major source of contention in the continuing war between Ukraine and Russia, generating worries about the balance of power and diplomatic ties.
- अलिकडच्या काळात घडलेल्या घटनांमुळे अमेरिका आणि रशियामधील संबंध आणखी बिकट झाले आहेत. रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन यांनी अमेरिकेने युक्रेनला लांब पल्ल्याचे टॉमहॉक क्रूझ क्षेपणास्त्रे दिल्याबद्दल तीव्र चिंता व्यक्त केली आहे. युक्रेन आणि रशियामधील सततच्या युद्धात ही समस्या वादाचे एक प्रमुख कारण बनली आहे, ज्यामुळे शक्ती संतुलन आणि राजनैतिक संबंधांबद्दल चिंता निर्माण झाली आहे.
- 3. The Wildlife Week 2025 events in Dehradun showed that India is once again working to make sure that people and animals may live in peace. The Indira Gandhi National Forest Academy hosted the ceremony, which was led by Union Minister Bhupender Yadav. The theme "Human-Wildlife Coexistence" stressed how important it is to resolve problems and support long-term conservation. The Ministry Environment, Forest, and Climate Change worked with important organizations to start new national projects and monitoring programs. These projects are meant to improve species protection and combine technology community involvement.

देहरादूनमध्ये झालेल्या वन्यजीव सप्ताह २०२५ च्या कार्यक्रमांनी हे दाखवून दिले की भारत पुन्हा एकदा मानव आणि प्राणी शांततेत राहू शकतील यासाठी काम करत आहे. केंद्रीय मंत्री भूपेंद्र यादव यांच्या नेतृत्वाखालील या समारंभाचे आयोजन इंदिरा गांधी राष्ट्रीय वन अकादमीने केले. "मानव-वन्यजीव सहअस्तित्व" या थीमने समस्या सोडवणे आणि दीर्घकालीन संवर्धनाला पाठिंबा देणे किती महत्त्वाचे आहे यावर भर दिला. पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाने नवीन राष्ट्रीय प्रकल्प आणि देखरेख कार्यक्रम सुरू करण्यासाठी महत्त्वाच्या संस्थांसोबत काम केले. हे प्रकल्प प्रजाती संरक्षण सुधारण्यासाठी आणि समुदायाच्या सहभागासह तंत्रज्ञानाची जोड देण्यासाठी आहेत.

4. The 2025 Nobel Prize in Physics will go to someone who have made important discoveries in quantum physics. The award acknowledges groundbreaking investigations that showed quantum mechanical phenomena on a large scale. This success has opened the door to more advanced quantum technologies that will change the way we live and lead to new ideas. २०२५ चा भौतिकशास्त्रातील नोबेल पुरस्कार क्वांटम भौतिकशास्त्रात महत्त्वाचे शोध लावणाऱ्या व्यक्तीला दिला

भौतिकशास्त्रात महत्त्वाचे शोध लावणाऱ्या व्यक्तीला दिला जाईल. हा पुरस्कार क्वांटम मेकॅनिकल घटना मोठ्या प्रमाणात दाखवणाऱ्या अभूतपूर्व संशोधनांना मान्यता देतो. या यशामुळे अधिक प्रगत क्वांटम तंत्रज्ञानाचे दरवाजे उघडले आहेत जे आपल्या जीवनशैलीत बदल घडवून आणतील आणि नवीन कल्पनांना जन्म देतील.

5. In 2025, Typhoon Matmo hit southern China, causing a lot of damage and forcing more than 151,000 people to leave their homes. The storm hit Guangdong Province with strong winds and a lot of rain. As the cyclone proceeded inland near Guangxi Province, officials warned people about the possibility of floods. The storm was getting weaker, but it still posed a major threat. २०२५ मध्ये, दक्षिण चीनमध्ये वादळ मातमोने जोरदार धंडक दिली, ज्यामुळे बरेच नुकसान झाले आणि १,५१,००० ह्न अधिक लोकांना घरे सोडावी लागली. वादळाने ग्वांगडोंग प्रांताला जोरदार वारे आणि भरपूर पाऊस पडला. चक्रीवादळ ग्आंग्शी प्रांताजवळील भागात प्ढे सरकत असताना, अधिकाऱ्यांनी लोकांना पूर येण्याच्या शक्यतेबद्दल इशारा दिला. वादळ कमकुवत होत चालले होते, परंतु तरीही ते एक मोठा धोका निर्माण करत होते.

6. The Department of Empowerment of Persons with Disabilities (DEPwD), Ministry of Social Justice and Empowerment, Government of India spearheaded the celebration of World Cerebral Palsy Day across the country in 2025. Different National Institutes and Composite Regional Centres (CRCs) held events that included everyone to spread the word about Cerebral Palsy (CP). These programs called attention to the problems that people with CP experience and praised their strength and determination.

भारत सरकारच्या सामाजिक न्याय आणि सक्षमीकरण मंत्रालयाच्या अपंग व्यक्ती सक्षमीकरण विभागाने (DEPwD) २०२५ मध्ये देशभरात जागतिक सेरेब्रल पाल्सी दिन साजरा करण्याचे नेतृत्व केले. वेगवेगळ्या राष्ट्रीय संस्था आणि संयुक्त प्रादेशिक केंद्रांनी (CRCs) सेरेब्रल पाल्सी (CP) बद्दल माहिती पसरवण्यासाठी सर्वांचा समावेश असलेले कार्यक्रम आयोजित केले. या कार्यक्रमांमध्ये सीपी असलेल्या लोकांना येणाऱ्या समस्यांकडे लक्ष वेधण्यात आले आणि त्यांच्या ताकदीची आणि इढनिश्चयाची प्रशंसा करण्यात आली.

7. The Lucknow Municipal Corporation (LMC) just opened India's first Animal Birth Control (ABC) Training Centre at Jarhara. The goal of this project is to improve the care and sterilization of street dogs throughout the city and abroad. The LMC, the Animal Welfare Board of India, the Uttar Pradesh government, and Humane World for Animals India all worked together to build the centre. It is a step toward better and more humane control of stray dog populations.

लखनौ महानगरपालिकेने (LMC) नुकतेच जर्हारा येथे भारतातील पहिले प्राणी जन्म नियंत्रण (ABC) प्रशिक्षण केंद्र उघडले. या प्रकल्पाचे उद्दिष्ट शहर आणि परदेशातील रस्त्यावरील कुत्र्यांची काळजी आणि नसबंदी सुधारणे आहे. LMC, भारतीय प्राणी कल्याण मंडळ, उत्तर प्रदेश सरकार आणि ह्यूमन वर्ल्ड फॉर ॲनिमल्स इंडिया या सर्वांनी एकत्रितपणे हे केंद्र उभारण्यासाठी काम केले. भटक्या कुत्र्यांच्या संख्येवर चांगले आणि अधिक मानवीय नियंत्रण आणण्याच्या दिशेने हे एक पाऊल आहे.

8. The commemoration of World Cotton Day 2025 in New Delhi showed how serious India is about improving its cotton and textile industry. The Ministry of Textiles and the Confederation of Indian Textile Industry (CITI) put on the event. The main topic was "Cotton 2040: Technology, Climate, and Competitiveness." Key officials talked about efforts to increase output, sustainability, and global competitiveness, stressing how important cotton is to India's economy and agriculture.

नवी दिल्ली येथे २०२५ च्या जागतिक कापूस दिनाच्या समारंभातून भारत आपल्या कापूस आणि वस्त्रोद्योगात सुधारणा करण्याबाबत किती गंभीर आहे हे दिसून आले. वस्त्रोद्योग मंत्रालय आणि भारतीय वस्त्रोद्योग महासंघ (CITI) यांनी हा कार्यक्रम आयोजित केला होता. मुख्य विषय होता "कापूस २०४०: तंत्रज्ञान, हवामान आणि स्पर्धात्मकता." प्रमुख अधिकाऱ्यांनी उत्पादन, शाश्वतता आणि जागतिक स्पर्धात्मकता वाढवण्याच्या प्रयत्नांबद्दल बोलले, भारताच्या अर्थव्यवस्थेसाठी आणि शेतीसाठी कापूस किती महत्त्वाचा आहे यावर भर दिला.

Current Affairs 09 October 2025

1. On October 8, 2025, the Indian Air Force (IAF) will mark its 93rd Air Force Day. This yearly celebration honours the founding of the IAF and its ongoing role in protecting India. The 2025 theme shows the IAF's operational capability and dedication to national security through its role in Operation Sindoor.

८ ऑक्टोबर २०२५ रोजी, भारतीय हवाई दल (IAF) त्यांचा ९३ वा हवाई दल दिन साजरा करेल. हा वार्षिक उत्सव IAF च्या स्थापनेचा आणि भारताच्या संरक्षणातील त्यांच्या चालू भूमिकेचा सन्मान करतो. २०२५ ची थीम ऑपरेशन सिंदूरमधील भूमिकेद्वारे IAF ची ऑपरेशनल क्षमता आणि राष्ट्रीय सुरक्षेसाठी समर्पण दर्शवते.

2. By 2026, India is close to getting Marine Stewardship Council (MSC) accreditation for roughly 10 types of marine and salty fish and shrimp. This step is meant to boost seafood exports and encourage fishing that is good for the environment. The accreditation will help the fishing sector make more money by about 30% and open up new markets. Under the Pradhan Mantri Matsya Sampada Yojana (PMMSY), the Union Government is helping this project by paying for the certification procedure.

२०२६ पर्यंत, भारताला सुमारे १० प्रकारच्या सागरी आणि खारट मासे आणि कोळंबीसाठी मरीन स्टीवर्डशिप कौन्सिल (MSC) कडून मान्यता मिळण्याच्या जवळ आहे. हे पाऊल सीफूड निर्यातीला चालना देण्यासाठी आणि पर्यावरणासाठी चांगले असलेल्या मासेमारीला प्रोत्साहन देण्यासाठी आहे. या मान्यतामुळे मासेमारी क्षेत्राला सुमारे ३०% जास्त पैसे कमविण्यास आणि नवीन बाजारपेठा उघडण्यास मदत होईल. प्रधानमंत्री मत्स्य संपदा योजना (PMMSY) अंतर्गत, केंद्र सरकार प्रमाणन प्रक्रियेसाठी पैसे देऊन या प्रकल्पाला मदत करत आहे.

3. The Indian Radio Software Architecture (IRSA) standard version 1.0 was formally released by the Defence Research and Development Organisation (DRDO) in October 2025. This milestone is meant to improve communication across the different branches of the Indian Armed Forces. IRSA develops a national standard for Software Defined Radios (SDR), which is an important step toward being able to rely on our own defence communication technology.

ऑक्टोबर २०२५ मध्ये संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटना (DRDO) ने इंडियन रेडिओ सॉफ्टवेअर आर्किटेक्चर (IRSA) मानक आवृती १.० औपचारिकपणे प्रसिद्ध केली. हा टप्पा भारतीय सशस्त्र दलांच्या विविध शाखांमध्ये संप्रेषण सुधारण्यासाठी आहे. IRSA सॉफ्टवेअर परिभाषित रेडिओ (SDR) साठी एक राष्ट्रीय मानक विकसित करते, जे आपल्या स्वतःच्या संरक्षण संप्रेषण तंत्रज्ञानावर अवलंबून राहण्याच्या दिशेने एक महत्त्वाचे पाऊल आहे.

4. In 2025, India's digital payments system made progress. The National Payments Corporation of India (NPCI) and the Reserve Bank of India (RBI) started using biometric and wearable glass recognition to verify UPI transactions. This new idea is meant to make payments safer, easier, and more accessible.

२०२५ मध्ये, भारताच्या डिजिटल पेमेंट सिस्टमने प्रगती केली. नॅशनल पेमेंट्स कॉपॅरिशन ऑफ इंडिया (NPCI) आणि रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) यांनी UPI व्यवहारांची पडताळणी करण्यासाठी बायोमेट्रिक आणि वेअरेबल ग्लास रेकग्निशन वापरण्यास स्रुवात केली. ही नवीन कल्पना पेमेंट अधिक सुरक्षित, सोपी आणि अधिक स्लभ बनवण्यासाठी आहे.

5. The European Union's new Entry/Exit

System (EES) started on Sunday. This will

change how borders are managed for all non-EU passengers, including British visitors. The system will be put into place in all Schengen Area nations and affiliated states over time, with the goal of being fully operational by April 10, 2026. This biometric system is meant to make border control more modern, make security better, and make managing migration better. य्रोपियन य्नियनची नवीन प्रवेश/निर्गमन प्रणाली (EES) रविवारपासून स्रू झाली. याम्ळे ब्रिटिश पर्यटकांसह सर्व गैर-EU प्रवाशांसाठी सीमा व्यवस्थापित करण्याच्या पदधती बदलतील. ही प्रणाली कालांतराने सर्व शेंजेन क्षेत्रातील राष्ट्रांमध्ये आणि संलग्न राज्यांमध्ये लाग् केली जाईल, ज्याचे उद्दिष्ट १० एप्रिल २०२६ पर्यंत पूर्णपणे कार्यान्वित करण्याचे आहे. ही बायोमेट्रिक प्रणाली सीमा नियंत्रण अधिक आध्निक बनवण्यासाठी, स्रक्षा चांगली करण्यासाठी आणि स्थलांतराचे व्यवस्थापन अधिक चांगले करण्यासाठी आहे.

6. In October 2025, the Union Finance Minister opened the Foreign Currency Settlement System (FCSS) in Gujarat International Finance Tec-City (GIFT City). This innovative mechanism lets people in GIFT City settle foreign currency transactions in real time. It is a big improvement over the 36 to 48 hour delays that used to happen with correspondent banking. The FCSS makes GIFT City one of only a few financial centres that has infrastructure to settle foreign currencies locally. This change is supposed to make international finance more liquid, lower risks, and make operations run more smoothly.

ऑक्टोबर २०२५ मध्ये, केंद्रीय अर्थमंत्र्यांनी गुजरात इंटरनॅशनल फायनान्स टेक-सिटी (गिफ्ट सिटी) मध्ये फॉरेन करन्सी सेटलमेंट सिस्टम (FCSS) सुरू केली. ही नाविन्यपूर्ण यंत्रणा GIFT सिटीमधील लोकांना रिअल टाइममध्ये परकीय चलन व्यवहारांची पुर्तता करण्यास अनुमती देते. करस्पॉन्डंट बॅकिंगमध्ये होणाऱ्या ३६ ते ४८ तासांच्या विलंबापेक्षा ही मोठी सुधारणा आहे. FCSS मुळे GIFT सिटी अशा काही जागतिक वितीय केंद्रांपैकी एक बनते जिथे स्थानिक पातळीवर परकीय चलनांची पुर्तता करण्यासाठी पायाभूत सुविधा आहेत. या बदलामुळे आंतरराष्ट्रीय वित्त अधिक तरल, कमी जोखीम आणि कामकाज अधिक स्रळीतपणे चालेल असे मानले जाते.

7. In 2025, the PM Surya Ghar Muft Bijli Yojana (PMSGMBY) has made great strides. Public Sector Banks (PSBs) have approved more than 5.79 lakh loan applications, giving out more than ₹10,907 crore in financial aid. This is a big step forward for Indian homes that are starting to employ rooftop solar panels more. The program's success can be linked to its digital integration and easier lending process.

२०२५ मध्ये, पंतप्रधान सूर्य घर मुफ्त बिजली योजनेने (PMSGMBY) मोठी प्रगती केली आहे. सार्वजनिक

क्षेत्रातील बँकांनी (PSBs) ५.७९ लाखांहून अधिक कर्ज अर्ज मंजूर केले आहेत, ज्यामुळे १०,९०७ कोटी रुपयांपेक्षा जास्त आर्थिक मदत मिळाली आहे. छतावरील सौर पॅनेलचा वापर अधिक सुरू करणाऱ्या भारतीय घरांसाठी हे एक मोठे पाऊल आहे. या कार्यक्रमाचे यश त्याच्या डिजिटल एकत्रीकरणाशी आणि सुलभ कर्ज प्रक्रियेशी जोडले जाऊ शकते.

8. India's exports are still growing faster than the rest of the world in 2025. India's economy is growing at a rate of 7.1%, which is far faster than the world's 2.5%. This makes India a more important role in international trade. In 2024, exports made up 21.2% of India's GDP, showing how important they are becoming to the economy. This growth is being driven by government reforms, digitalization, and business activities, with a goal of USD 1 trillion in exports by 2025-26.

२०२५ मध्ये भारताची निर्यात अजूनही जगाच्या तुलनेत वेगाने वाढत आहे. भारताची अर्थव्यवस्था ७.१% दराने वाढत आहे, जी जगाच्या २.५% पेक्षा खूपच वेगवान आहे. यामुळे आंतरराष्ट्रीय व्यापारात भारताची भूमिका अधिक महत्त्वाची बनते. २०२४ मध्ये, निर्यात भारताच्या जीडीपीच्या २१.२% होती, जी अर्थव्यवस्थेसाठी ती किती महत्त्वाची होत आहे हे दर्शवते. ही वाढ सरकारी सुधारणा, डिजिटलायझेशन आणि व्यावसायिक क्रियाकलापांमुळे होत आहे, ज्याचे २०२५-२६ पर्यंत १ ट्रिलियन अमेरिकन डॉलर्सच्या निर्यातीचे उद्दिष्ट आहे.

Current Affairs 10 October 2025

1. India's digital world has grown quickly, and by 2025, more than 86% of homes will be connected to the internet. This expansion makes things easier, but it also makes people more vulnerable to cyber fraud. Cybersecurity is now a top priority for the country because the number of events jumped from 10.29 lakh in 2022 to 22.68 lakh in 2024. The government and other interested parties are working harder to defend the digital ecosystem.

भारतातील डिजिटल जग झपाट्याने वाढले आहे आणि २०२५ पर्यंत ८६% पेक्षा जास्त घरे इंटरनेटशी जोडली जातील. या विस्तारामुळे गोष्टी सोप्या होतात, परंतु त्यामुळे लोक सायबर फसवणुकीला बळी पडतात. सायबर सुरक्षा ही आता देशासाठी सर्वोच्च प्राधान्य आहे कारण २०२२ मध्ये घटनांची संख्या १०.२९ लाखांवरून २०२४ मध्ये २२.६८ लाख झाली आहे. सरकार आणि इतर इच्छुक पक्ष डिजिटल परिसंस्थेचे रक्षण करण्यासाठी अधिक प्रयत्न करत आहेत.

2. In October 2025, the Indian government's Ministry of Minority Affairs started a major skilling scheme. This project, which is part of the Pradhan Mantri Virasat Ka Samvardhan (PM VIKAS) scheme, intends to give minority groups in Kerala more authority. The Indian Institute of Technology (IIT) Palakkad works with the initiative to make it happen. It is all giving young people excellent technological skills in new fields. The goal of the partnership is to improve the social and economic status of minorities by giving them job training and possibilities.

ऑक्टोबर २०२५ मध्ये, भारत सरकारच्या अल्पसंख्याक व्यवहार मंत्रालयाने एक मोठी कौशल्य योजना सुरू केली. प्रधानमंत्री विरासत का संवर्धन (पीएम विकास) योजनेचा भाग असलेल्या या प्रकल्पाचा उद्देश केरळमधील अल्पसंख्याक गटांना अधिक अधिकार देणे आहे. भारतीय तंत्रज्ञान संस्था (आयआयटी) पलक्कड हे ते प्रत्यक्षात आणण्यासाठी पुढाकार घेऊन काम करते. हे सर्व तरुणांना नवीन क्षेत्रात उत्कृष्ट तांत्रिक कौशल्ये देण्याबद्दल आहे. या भागीदारीचे उद्दिष्ट अल्पसंख्याकांना नोकरीचे प्रशिक्षण आणि संधी देऊन त्यांची सामाजिक आणि आर्थिक स्थिती स्धारणे आहे.

3. The Indian government put out the draft National Labour and Employment Policy, which is also called Shram Shakti Niti, 2025. Its goal is to build a social security system that works for everyone and can be used anywhere. The policy combines a number of assistance programs and encourages a labour market that is equipped for the future and open to everyone. People can give their opinions on the draft until October 27, 2025.

भारत सरकारने राष्ट्रीय कामगार आणि रोजगार धोरणाचा मसुदा, ज्याला श्रम शक्ती नीति, २०२५ असेही म्हणतात, तयार केला आहे. त्याचे उद्दिष्ट अशी सामाजिक सुरक्षा व्यवस्था तयार करणे आहे जी सर्वांसाठी कार्य करते आणि कुठेही वापरली जाऊ शकते. हे धोरण अनेक सहाय्य कार्यक्रमांना एकत्रित करते आणि भविष्यासाठी सुसज्ज आणि सर्वांसाठी खुले असलेल्या कामगार बाजारपेठेला प्रोत्साहन देते. लोक २७ ऑक्टोबर २०२५ पर्यंत मसुद्यावर आपले मत देऊ शकतात.

4. The Reserve Bank of India (RBI) has launched the Unified Markets Interface (UMI), a new financial market infrastructure that will help with asset tokenization. RBI Governor Sanjay Malhotra announced UMI in 2025. It uses blockchain technology and wholesale Central Bank Digital Currency (CBDC) to turn real-world assets into digital ones. This new idea promises to make the market more efficient, open, and easy to go to.

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने युनिफाइड मार्केट्स इंटरफेस (UMI) लाँच केले आहे, ही एक नवीन वित्तीय बाजारपेठ पायाभूत सुविधा आहे जी मालमता टोकनायझेशनमध्ये मदत करेल. RBI गव्हर्नर संजय मल्होत्रा यांनी २०२५ मध्ये UMI ची घोषणा केली. ते वास्तविक जगातील मालमता डिजिटलमध्ये रूपांतरित करण्यासाठी ब्लॉकचेन तंत्रज्ञान आणि घाऊक सेंट्रल बँक डिजिटल करन्सी (CBDC) वापरते. ही नवीन कल्पना बाजारपेठ अधिक कार्यक्षम, खुली आणि सुलभ बनवण्याचे आश्वासन देते.

5. In 2025, there were a lot of protests against the Subansiri Upper Hydroelectric Project in Arunachal Pradesh. Hundreds of people came together in Daporijo, Upper Subansiri district, to protest the plan for a 2,000MW dam. People who live near the project and environmental activists are against it. The National

Hydroelectric Power Corporation (NHPC) Ltd. is in charge of it.

२०२५ मध्ये, अरुणाचल प्रदेशातील सुबानसिरी अप्पर जलविद्युत प्रकल्पाविरुद्ध अनेक निदर्शने झाली. २००० मेगावॅट क्षमतेच्या धरणाच्या योजनेला विरोध करण्यासाठी अप्पर सुबानसिरी जिल्ह्यातील दापोरिजो येथे शेकडो लोक एकत्र आले. प्रकल्पाजवळ राहणारे लोक आणि पर्यावरणवादी कार्यकर्ते याच्या विरोधात आहेत. राष्ट्रीय जलविद्युत महामंडळ (NHPC) लिमिटेड याची जबाबदारी घेत आहे.

6. The National Agriculture Market (e-NAM) platform has just added nine additional agricultural goods to its list of commodities. This change makes the market more connected and gives farmers and dealers easier access to a clear and competitive online marketplace. Standardized tradable parameters are meant to provide farmers more influence in negotiations and make sure that prices are fair.

राष्ट्रीय कृषी बाजार (e-NAM) प्लॅटफॉर्मने त्यांच्या वस्तूंच्या यादीत नऊ अतिरिक्त कृषी वस्तूंचा समावेश केला आहे. या बदलामुळे बाजारपेठ अधिक कनेक्टेड होते आणि शेतकरी आणि व्यापाऱ्यांना स्पष्ट आणि स्पर्धात्मक ऑनलाइन बाजारपेठेत सहज प्रवेश मिळतो. प्रमाणित व्यापारयोग्य पॅरामीटर्स शेतकऱ्यांना वाटाघाटींमध्ये अधिक प्रभाव पाडण्यासाठी आणि किमती योग्य आहेत याची खात्री करण्यासाठी आहेत.

7. India is trying to get other countries to use its PM-KUSUM solar energy program. The government wants to show the program to countries in Africa and on islands. The International Solar Alliance (ISA) is behind this endeavour. The goal is to use solar electricity to make it easier for people in rural areas to get energy and to make farming more productive.

भारत इतर देशांना त्यांच्या पीएम-कुसुम सौर ऊर्जा कार्यक्रमाचा वापर करण्यास भाग पाडण्याचा प्रयत्न करत आहे. सरकार आफ्रिकेतील देशांना आणि बेटांवर हा कार्यक्रम दाखवू इच्छिते. आंतरराष्ट्रीय सौर आघाडी (ISA) या प्रयत्नामागे आहे. ग्रामीण भागातील लोकांना ऊर्जा मिळणे सोपे व्हावे आणि शेती अधिक उत्पादक व्हावी यासाठी सौर ऊर्जचा वापर करणे हे उद्दिष्ट आहे.

- **8.** On October 9, 2025, the Royal Swedish Academy of Sciences said that the Nobel Prize in Literature for that year had gone to Hungarian author László Krasznahorkai. The prize honours his powerful and imaginative body of work that deals with themes of apocalyptic fear and shows that art will always have power.
- ९ ऑक्टोबर २०२७ रोजी, रॉयल स्वीडिश अकादमी ऑफ सायन्सेसने जाहीर केले की त्या वर्षाचा साहित्यातील नोबेल पुरस्कार हंगेरियन लेखक लास्झ्लो क्रॅस्नाहोरकाई यांना देण्यात आला आहे. हा पुरस्कार त्यांच्या शक्तिशाली आणि कल्पनारम्य कार्याचा सन्मान करतो जो सर्वनाशाच्या भीतीच्या विषयांशी संबंधित आहे आणि कलेमध्ये नेहमीच शक्ती असेल हे दर्शवितो.

Current Affairs 11 October 2025

1. Two-thirds of India's people depend on farming, so it is important to provide farmers more influence through skill development. To help farmers be more productive and make sure growth is sustainable, the government is putting skill development at the top of its list of things to do.

भारतातील दोन तृतीयांश लोक शेतीवर अवलंबून आहेत,
म्हणून कौशल्य विकासाद्वारे शेतकऱ्यांना अधिक प्रभाव
प्रदान करणे महत्वाचे आहे. शेतकऱ्यांना अधिक उत्पादक
बनण्यास आणि शाश्वत विकास सुनिश्चित करण्यासाठी,
सरकार कौशल्य विकासाला त्यांच्या करावयाच्या गोष्टींच्या
यादीत सर्वात वरती ठेवत आहे.

2. A study has shown that the Right to Information (RTI) Act, 2005 has big holes in how it works, which puts a lot of stress on the system of transparency. The Act will have been in effect for 20 years in October 2025.

एका अभ्यासातून असे दिसून आले आहे की माहिती अधिकार (आरटीआय) कायदा, २००५ मध्ये त्याच्या कार्यपद्धतीत मोठी त्रुटी आहेत, ज्यामुळे पारदर्शकतेच्या व्यवस्थेवर खूप ताण येतो. ऑक्टोबर २०२५ मध्ये हा कायदा २० वर्ष अंमलात येईल.

3. Over the last ten years, the Paramparagat Krishi Vikas Yojana (PKVY) has been a key part of India's efforts to make farming more environmentally friendly. India started PKVY in 2015 to assist sustainable agriculture, promote organic farming, and raise farmers' earnings. This was because of soil degradation, water pollution, and chemical residues.

गेल्या दहा वर्षांत, परंपरागत कृषी विकास योजना (PKVY) ही शेतीला अधिक पर्यावरणपूरक बनवण्याच्या भारताच्या प्रयत्नांचा एक महत्त्वाचा भाग राहिली आहे. शाश्वत शेतीला मदत करण्यासाठी, सेंद्रिय शेतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढवण्यासाठी भारताने २०१५ मध्ये PKVY सुरू केले. हे मातीचा ऱ्हास, जल प्रदूषण आणि रासायनिक अवशेषांम्ळे झाले.

- **4.** The Supreme Court of India has put the Aravalli Jungle Safari Project in Haryana on hold for now because it could hurt the ecology in one of India's most sensitive areas, which is also the green lung of Delhi-NCR.
- भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने हरियाणातील अरावली जंगल सफारी प्रकल्प सध्यासाठी स्थगित ठेवला आहे कारण त्यामुळे भारतातील सर्वात संवेदनशील क्षेत्रांपैकी एक असलेल्या, दिल्ली-एनसीआरचे हिरवे फुफ्फुस असलेल्या परिसरातील पर्यावरणाला हानी पोहोचू शकते.
- 5. Meta Platforms has picked Mumbai and Visakhapatnam as the places where the India part of its multibillion-dollar underwater cable project Waterworth would Project Waterworth is a project by Meta Platforms to build subsea cables that will improve global data communication. It connects the US, India, Brazil, and South Africa and is the longest undersea cable in the world. measuring more than 50,000 प्लॅटफॉर्म्सने kilometres.मेटा त्यांच्या अब्जावधी

डॉलर्सच्या अंडरवॉटर केबल प्रकल्प वॉटरवर्थचा भारतातील भाग जिथे जोडला जाईल अशी ठिकाणे म्हणून मुंबई आणि विशाखापट्टणमची निवड केली आहे. प्रोजेक्ट वॉटरवर्थ हा मेटा प्लॅटफॉर्म्सचा एक प्रकल्प आहे जो जागतिक डेटा कम्युनिकेशन सुधारण्यासाठी समुद्राखालील केबल्स बांधेल. हे अमेरिका, भारत, ब्राझील आणि दक्षिण आफ्रिका यांना जोडते आणि जगातील सर्वात लांब समुद्राखालील केबल आहे, ज्याची लांबी ५०,००० किलोमीटरपेक्षा जास्त आहे.

Current Affairs 13 October 2025

1. Five beaches in Maharashtra got the Blue Flag accreditation, which is a big deal. This international award shows that they follow tight rules about quality and the environment. Shrivardhan and Nagaon beaches are in Raigad district, Parnaka beach is in Palghar, while Guhagar and Ladghar beaches are in Ratnagiri district. Aditi Tatkare, the Minister of Women and Child Development for Maharashtra, made the announcement.

Advertisement

महाराष्ट्रातील पाच समुद्रिकनाऱ्यांना ब्लू फ्लॅग मान्यता मिळाली आहे, जी एक मोठी गोष्ट आहे. हा आंतरराष्ट्रीय पुरस्कार गुणवता आणि पर्यावरणाबाबत कडक नियमांचे पालन करतात हे दर्शवितो. श्रीवर्धन आणि नागाव समुद्रिकनारे रायगड जिल्ह्यात आहेत, पारनाका समुद्रिकनारा पालघरमध्ये आहे, तर गुहागर आणि लाडघर समुद्रिकनारे रत्नागिरी जिल्ह्यात आहेत. महाराष्ट्राच्या महिला आणि बालविकास मंत्री आदिती तटकरे यांनी ही घोषणा केली.

2. The 2025 Exercise Konkan was a big step forward in naval cooperation between the UK and India. For the first time, the carrier strike groups from both countries worked together in a complicated maritime setting. This combined exercise showed that two of the world's most important Blue Water Carrier navies can work together better. It also showed that they both wanted a free Indo-Pacific and a rules-based world order.

२०२५ चा कोकण सराव हा युके आणि भारत यांच्यातील नौदल सहकार्यात एक मोठे पाऊल होते. पिहल्यांदाच, दोन्ही देशांच्या वाहक स्ट्राइक गटांनी एका गुंतागुंतीच्या सागरी वातावरणात एकत्र काम केले. या संयुक्त सरावातून हे दिसून आले की जगातील दोन सर्वात महत्त्वाच्या ब्लू वॉटर कॅरियर नौदल एकत्र चांगले काम करू शकतात. यातून हे देखील दिसून आले की त्यांना दोघांनाही एक मुक्त इंडो-पॅसिफिक आणि नियमांवर आधारित जागतिक व्यवस्था हवी होती.

3. The Government of India launched two agricultural schemes in 2025. Prime Minister Narendra Modi revealed the PM Dhan Dhaanya Krishi Yojana and the Mission for Aatmanirbharta in Pulses. These initiatives aim

to boost productivity, strengthen rural economies, and enhance farmers' incomes across the country. The schemes come with a combined investment of over Rs 35,000 crore and target 100 specially selected districts.

भारत सरकारने २०२५ मध्ये दोन कृषी योजना सुरू केल्या. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी पंतप्रधान धन धान्य कृषी योजना आणि डाळींमध्ये आत्मिनर्भरता अभियानाची घोषणा केली. या उपक्रमांचा उद्देश उत्पादकता वाढवणे, ग्रामीण अर्थव्यवस्था मजबूत करणे आणि देशभरातील शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढवणे आहे. या योजना ३५,००० कोटी रुपयांपेक्षा जास्त गुंतवणुकीसह येतात आणि विशेषतः निवडलेल्या १०० जिल्ह्यांना लक्ष्य करतात.

4. The Indian government has released the updated Sugamya Bharat App. The goal of this digital platform is to make things easier for people with disabilities all around the country. The relaunch happened at the Purple Fest in Goa, which was put on by the Department of Empowerment of Persons with Disabilities (DEPwD) under the Ministry of Social Justice and Empowerment. The app is meant to be a one-stop shop that makes it easy for users to find information, services, and chances.

भारत सरकारने अपडेटेड सुगम्य भारत ॲप जारी केले आहे. या डिजिटल प्लॅटफॉर्मचे उद्दिष्ट देशभरातील अपंग लोकांसाठी गोष्टी सुलभ करणे आहे. सामाजिक न्याय आणि सक्षमीकरण मंत्रालयाच्या अंतर्गत येणाऱ्या अपंग व्यक्तींच्या सक्षमीकरण विभागाने (DEPwD) गोव्यात आयोजित केलेल्या पर्पल फेस्टमध्ये हे ॲप पुन्हा लाँच करण्यात आले. हे ॲप एक-स्टॉप शॉप म्हणून डिझाइन केले आहे जे वापरकर्त्यांना माहिती, सेवा आणि संधी शोधणे सोपे करते.

5. The green sea turtle (Chelonia mydas) is no longer on the Endangered list. The International Union for Conservation of Nature (IUCN) has moved it to the Least Concern list. This development is the result of decades of work by people around the world to protect the environment. The number of green turtles has grown by almost 28% since the 1970s, even though they are still in danger. The species is still very important to marine ecosystems and cultures around the world.

हिरवे समुद्री कासव (चेलोनिया मायडास) आता धोक्यात असलेल्या यादीत नाही. इंटरनॅशनल युनियन फॉर कन्झर्वेशन ऑफ नेचर (IUCN) ने ते सर्वात कमी चिंताजनक यादीत टाकले आहे. पर्यावरणाचे रक्षण करण्यासाठी जगभरातील लोकांनी केलेल्या दशकांच्या कामाचे हे यश आहे. १९७० पासून हिरव्या कासवांची संख्या जवळजवळ २८% वाढली आहे, जरी ते अजूनही धोक्यात असले तरी. जगभरातील सागरी परिसंस्था आणि संस्कृतींसाठी ही प्रजाती अजूनही खूप महत्त्वाची आहे.

6. Recently, Droupadi Murmu, the President of India, met with the Siddi community in Gujarat's Junagadh district. The Siddis are a tribal tribe that comes from Africa and is known as a Particularly Vulnerable Tribal tribe (PVTG). The conversation was mostly on education, tribal welfare, and living in a way that doesn't harm the environment.

अलीकडेच, भारताच्या राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी गुजरातमधील जुनागढ जिल्ह्यातील सिद्दी समुदायाची भेट घेतली. सिद्दी ही आफ्रिकेतून आलेली एक आदिवासी जमात आहे आणि त्यांना विशेषतः असुरक्षित आदिवासी जमात (PVTG) म्हणून ओळखले जाते. ही चर्चा प्रामुख्याने शिक्षण, आदिवासी कल्याण आणि पर्यावरणाला हानी पोहोचवू नये अशा पद्धतीने जगण्यावर होती.

7. During the 2024-25 financial year, the number of people who didn't pay back their loans in the Indian microfinance business rose sharply. The most recent statistics from Sa-Dhan, the organization that oversees microfinance institutions, shows that the percentage of loans that are more than 30 days late jumped from 2.1% in 2023-24 to 6.2% in 2024-25. This trend shows that the sector is becoming more stressed, which raises worries about how well borrowers can pay back their loans and how risky institutions are.

२०२४-२५ आर्थिक वर्षात, भारतीय सूक्ष्मिवत व्यवसायात कर्ज न फेडणाऱ्यांची संख्या झपाट्याने वाढली. सूक्ष्मिवत संस्थांवर देखरेख करणाऱ्या संस्थेच्या सा-धनच्या ताज्या आकडेवारीनुसार, ३० दिवसांपेक्षा जास्त उशिरा कर्ज देणाऱ्यांची टक्केवारी २०२३-२४ मध्ये २.१% वरून २०२४-२५ मध्ये ६.२% पर्यंत वाढली आहे. या ट्रेंडवरून असे दिसून येते की हे क्षेत्र अधिक ताणतणावाचे बनत आहे, ज्यामुळे कर्जदार त्यांचे कर्ज किती चांगल्या प्रकारे परतफेड करू शकतात आणि संस्था किती धोकादायक आहेत याबददल चिंता निर्माण होते.

8. The UNESCO Virtual Museum of Stolen Cultural Objects opened in 2025 to help stop the illegal trade of cultural artifacts. Many of the cultural gems that were lost during colonial times can now be found again thanks to the digital platform. It now shows around 240 missing items from 46 different nations. The museum's goal is to slowly empty out when items are found and sent back to their home countries. Advanced AI makes digital copies of things that don't have a lot of pictures of them. You can use the platform on your own devices and during UNESCO events.

सांस्कृतिक कलाकृतींचा बेकायदेशीर व्यापार रोखण्यासाठी २०२५ मध्ये युनेस्को व्हर्च्युअल म्युझियम ऑफ स्टोलन कल्चरल ऑब्जेक्ट्स उघडण्यात आले. वसाहतवादी काळात हरवलेल्या अनेक सांस्कृतिक रत्नांना आता डिजिटल प्लॅटफॉर्ममुळे पुन्हा शोधता येते. आता ते ४६ वेगवेगळ्या राष्ट्रांमधील सुमारे २४० हरवलेल्या वस्तू दाखवते. वस्तू सापडल्यावर आणि त्यांच्या मूळ देशात परत पाठवल्यावर हळूहळू त्या रिकामे करणे हे संग्रहालयाचे ध्येय आहे. प्रगत एआय अशा गोष्टींच्या डिजिटल प्रती बनवते ज्यांचे जास्त फोटो

नसतात. तुम्ही तुमच्या स्वतःच्या डिव्हाइसवर आणि युनेस्कोच्या कार्यक्रमांदरम्यान प्लॅटफॉर्म वापरू शकता.

Current Affairs 14 October 2025

1. Van Rakshaks, or forest defenders, are very important for protecting India's biodiversity. A new study from the Wildlife Trust of India (WTI) honours 25 years of support for these frontline workers. It honours their bravery, sacrifices, and the problems they encounter while protecting India's forests and animals.

भारताच्या जैवविविधतेचे रक्षण करण्यासाठी वन रक्षक किंवा वनरक्षक खूप महत्वाचे आहेत. वाइल्डलाइफ ट्रस्ट ऑफ इंडिया (WTI) च्या एका नवीन अभ्यासात या आघाडीच्या कामगारांना २५ वर्षांच्या पाठिंब्याचा सन्मान करण्यात आला आहे. हे त्यांच्या शौर्याचा, बलिदानाचा आणि भारताच्या जंगलांचे आणि प्राण्यांचे रक्षण करताना त्यांना येणाऱ्या समस्यांचा सन्मान करते.

2. Sonali Ghosh, the director of Kaziranga National Park and Tiger Reserve, was the first Indian to win the Kenton R. Miller Award. The award celebrates new ideas that help national parks and protected areas stay open. The World Commission on Protected Areas (WCPA) gave it out at a ceremony in Abu Dhabi in October 2025. The IUCN is the group that oversees it. This award honours her groundbreaking work in conservation that combines traditional wisdom with modern science and involves the community.

काझीरंगा राष्ट्रीय उद्यान आणि व्याघ्र प्रकल्पाच्या संचालिका सोनाली घोष या केंटन आर. मिलर पुरस्कार जिंकणाऱ्या पहिल्या भारतीय होत्या. राष्ट्रीय उद्याने आणि संरक्षित क्षेत्रे खुली राहण्यास मदत करणाऱ्या नवीन कल्पनांचा हा पुरस्कार साजरा केला जातो. वर्ल्ड कमिशन ऑन प्रोटेक्टेड एरियाज (WCPA) ने ऑक्टोबर २०२५ मध्ये अबू धाबी येथे झालेल्या एका समारंभात हा पुरस्कार दिला. IUCN हा त्याचे निरीक्षण करणारा गट आहे. पारंपारिक ज्ञान आणि आधुनिक विज्ञानाची सांगड घालणाऱ्या आणि समुदायाला सहभागी करून घेणाऱ्या संवर्धनातील तिच्या अभूतपूर्व कार्याचा हा पुरस्कार सन्मानित करतो.

3. The Tamil Nadu State Department of Archaeology (TNSDA) recently dug up an Iron Age burial site near the Western Ghats in Thirumalapuram, Tenkasi district. Preliminary studies imply that the site may date back to the early to mid-third millennium BCE. This find helps us learn more about Tamil Nadu's prehistoric cultures, like other ancient sites such as Adichanallur and Sivagalai.

तामिळनाडू राज्य पुरातत्व विभागाने (TNSDA) अलिकडेच तेनकासी जिल्ह्यातील थिरुमलापुरम येथील पश्चिम घाटाच्या जवळ लोहयुगातील दफनभूमी खोदली आहे. प्राथमिक अभ्यासात्न असे दिस्न येते की हे ठिकाण ईसापूर्व तिसऱ्या सहस्राब्दीच्या सुरुवातीपासून ते मध्यापर्यंतचे अस् शकते. या शोधामुळे आपल्याला आदिचनल्लूर आणि शिवगलाई सारख्या इतर प्राचीन स्थळांप्रमाणेच तामिळनाडूच्या प्रागैतिहासिक संस्कृतींबद्दल अधिक जाणून घेण्यास मदत होते.

4. The India-UK Connectivity and Innovation Centre was set up not long ago to help the two countries work together more on digital technologies and telecoms. The goal of this project is to provide secure communications and digital access between the two countries. It is a step toward shaping the future of connection, especially during the important development stage of 6G technology.

दोन्ही देशांना डिजिटल तंत्रज्ञान आणि दूरसंचार क्षेत्रात अधिक एकत्र काम करण्यास मदत करण्यासाठी भारत-यूके कनेक्टिव्हिटी अँड इनोव्हेशन सेंटरची स्थापना काही काळापूर्वीच करण्यात आली. या प्रकल्पाचे उद्दिष्ट दोन्ही देशांमधील सुरक्षित संप्रेषण आणि डिजिटल प्रवेश प्रदान करणे आहे. हे कनेक्शनचे भविष्य घडवण्याच्या दिशेने एक पाऊल आहे, विशेषतः 6G तंत्रज्ञानाच्या विकासाच्या महत्त्वाच्या टप्प्यात.

5. The Hamas–Doghmush conflict 2025 is a deadly military battle that started in October 2025 between the Doghmush clan, one of Gaza's most prominent and influential families, and the Hamas movement, which controls the Gaza Strip. The fight happened just after a truce that briefly stopped the Gaza war. It was one of the worst internal Palestinian armed clashes in recent years. Most of the fighting took place in the Tel al-Hawa and Sabra neighbourhoods of Gaza City. It caused a lot of deaths, forced a lot of people to leave their homes, and raised further concerns about Hamas's internal security measures during the unstable time after the conflict.

२०२५ चा हमास-दोघमुश संघर्ष हा ऑक्टोबर २०२५ मध्ये गाझाच्या सर्वात प्रमुख आणि प्रभावशाली कुटुंबांपैकी एक असलेल्या दोघमुश कुळ आणि गाझा पट्टीवर नियंत्रण ठेवणाऱ्या हमास चळवळीमध्ये सुरू झालेला एक प्राणघातक लष्करी संघर्ष आहे. गाझा युद्ध काही काळासाठी थांबलेल्या युद्धविरामानंतर लगेचच ही लढाई झाली. अलिकडच्या काळात पॅलेस्टिनींच्या अंतर्गत सशस्त्र संघर्षांपैकी हा सर्वात वाईट संघर्ष होता. बहुतेक लढाई गाझा शहराच्या तेल अलहवा आणि साब्रा परिसरात झाली. यामुळे बरेच लोक मृत्युमुखी पडले, अनेक लोकांना त्यांची घरे सोडावी लागली आणि संघर्षानंतरच्या अस्थिर काळात हमासच्या अंतर्गत स्रक्षा उपायांबददल आणखी चिंता निर्माण झाली.

6. A big construction milestone has been attained for the Kiru hydroelectric project on the Chenab River in Jammu & Kashmir. By the middle of 2025, 10 lakh cubic meters of dam concrete work would have been done, out of a goal of 12 lakh. This progress is a big step toward finishing the dam. At the same time, work on the stator assembly of Unit-1 has started in the power house, speeding up the project's schedule. The Kiru project is part of a bigger plan to turn the Chenab basin into a major hydropower centre in northern India.

जम्म् आणि काश्मीरमधील चिनाब नदीवरील किरू जलविद्युत प्रकल्पाच्या बांधकामात एक मोठा टप्पा गाठला गेला आहे. २०२५ च्या मध्यापर्यंत, १२ लाख घनमीटर धरणाचे काँक्रीटीकरणाचे उद्दिष्ट असलेल्या १० लाख घनमीटर धरणाचे काँक्रीटीकरणाचे काम पूर्ण झाले असते. ही प्रगती धरण पूर्ण करण्याच्या दिशेने एक मोठे पाऊल आहे. त्याच वेळी, युनिट-१ च्या स्टेटर असेंब्लीचे काम पाँवर हाऊसमध्ये सुरू झाले आहे, ज्यामुळे प्रकल्पाचे वेळापत्रक वेगवान झाले आहे. किरू प्रकल्प हा उत्तर भारतातील चिनाब खोऱ्याला एक प्रमुख जलविद्युत केंद्र बनवण्याच्या मोठ्या योजनेचा एक भाग आहे.

7. The 2025 Sharm El-Sheikh Gaza Peace Summit is an essential step toward ending the fight between Israel and Hamas. After a ceasefire was reached last year, more than 20 international leaders are meeting to talk about peace, stability, and humanitarian operations in the Middle East. India's involvement in West Asia is shown by the fact that Kirti Vardhan Singh is the Minister of State for External Affairs.

२०२५ ची शर्म अल-शेख गाझा शांतता शिखर परिषद ही इस्रायल आणि हमासमधील संघर्ष संपवण्याच्या दिशेने एक आवश्यक पाऊल आहे. गेल्या वर्षी युद्धबंदी झाल्यानंतर, २० हून अधिक आंतरराष्ट्रीय नेते मध्य पूर्वेतील शांतता, स्थिरता आणि मानवतावादी कार्यांबद्दल चर्चा करण्यासाठी भेटत आहेत. कीर्ती वर्धन सिंह हे परराष्ट्र राज्यमंत्री आहेत यावरून पश्चिम आशियातील भारताचा सहभाग दिसून येतो.

8. Tensions between the Philippines and China grew stronger after a Chinese ship attacked a Philippine government ship on purpose near Thitu Island in the South China Sea, which both countries claim as their own. The Philippines called the incident a "clear threat" from Beijing because it utilized water cannons and ramming. This fight is part of a series of growing maritime disputes in the area. China claims almost all of the South China Sea, which is a key commerce route worth over \$3 trillion a year.

दक्षिण चीन समुद्रातील थितु बेटाजवळ, ज्याला दोन्ही देश स्वतःचा दावा करतात, एका चिनी जहाजाने फिलीपिन्सच्या सरकारी जहाजावर जाणूनबुजून हल्ला केल्यानंतर फिलीपिन्स आणि चीनमधील तणाव अधिकच वाढला. फिलीपिन्सने या घटनेला बीजिंगकडून "स्पष्ट धोका" म्हटले आहे कारण त्यांनी पाण्याच्या तोफांचा वापर केला आणि दगडफेक केली. ही लढाई या भागात वाढत्या सागरी वादांच्या मालिकेचा एक भाग आहे. चीन जवळजवळ संपूर्ण दक्षिण चीन समुद्रावर दावा करतो, जो दरवर्षी \$3 ट्रिलियन पेक्षा जास्त किमतीचा एक प्रमुख व्यापार मार्ग आहे.

Current Affairs 15 October 2025

1. Recent improvements in artificial intelligence (AI) have found geological features under Italy's Campi Flegrei volcano that were not recognized before. This find includes a separate ring fault that might cause earthquakes of 5.0 or higher. Campi Flegrei has been acting up since 2005, and in 2025 alone, it had five earthquakes of a magnitude of 4 or above. Scientists found tens of thousands of minor quakes that traditional approaches missed by using AI. This new information helps us better comprehend the

volcano's seismic dangers and the geology that lies beneath it.

कृतिम बुद्धिमत्तेतील (एआय) अलिकडच्या सुधारणांमुळे इटलीच्या कॅम्पी फ्लेग्रेई ज्वालामुखीखाली भूगर्भीय वैशिष्ट्ये आढळली आहेत जी यापूर्वी ओळखली गेली नव्हती. या शोधात एक वेगळा रिंग फॉल्ट समाविष्ट आहे जो 5.0 किंवा त्याहून अधिक तीव्रतेचे भूकंप निर्माण करू शकतो. कॅम्पी फ्लेग्रेई 2005 पासून कार्यरत आहे आणि केवळ 2025 मध्येच 4 किंवा त्याहून अधिक तीव्रतेचे पाच भूकंप झाले. शास्त्रज्ञांना हजारो किरकोळ भूकंप आढळले जे पारंपारिक दृष्टिकोन एआय वापरून चुकले. ही नवीन माहिती आपल्याला ज्वालामुखीचे भूकंपाचे धोके आणि त्याच्या खाली असलेले भूगर्भशास्त्र अधिक चांगल्या प्रकारे समजून घेण्यास मदत करते.

2. In October 2025, the government of Uttar Pradesh started the Gomti Rejuvenation Mission. The goal of the endeavour is to bring the Gomti River back to its natural flow by stopping 95% of the sewage from cities from getting into the river. The project, which runs from Pilibhit to Ghazipur, aims to restore the river's ecosystem and make the water cleaner.

ऑक्टोबर २०२५ मध्ये, उत्तर प्रदेश सरकारने गोमती पुनरुज्जीवन अभियान सुरू केले. शहरांमधून ९५% सांडपाणी नदीत जाण्यापासून रोखून गोमती नदीला तिच्या नैसर्गिक प्रवाहात परत आणणे हे या प्रयत्नाचे उद्दिष्ट आहे. पिलीभीत ते गाजीपूर पर्यंत चालणाऱ्या या प्रकल्पाचे उद्दिष्ट नदीची परिसंस्था पुनर्संचयित करणे आणि पाणी स्वच्छ करणे आहे.

3. The Maldives is the first country in the world to stop mother-to-child transmission of HIV, hepatitis B, and syphilis. The World Health Organization (WHO) officially confirmed this milestone in 2025. The success shows that the country's healthcare system is strong and its public health initiatives are focused. Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus, the head of the WHO, hailed the Maldives for this historic feat. The country is now a global leader in maternal and child health. More than 95% of pregnant women in the Maldives get prenatal care. To keep babies from getting HIV, syphilis, and hepatitis B from their mothers, almost all of them are tested during pregnancy.

आईकडून बाळाला एचआयव्ही, हेपेटायटीस बी आणि सिफिलीसचे संक्रमण थांबवणारा मालदीव हा जगातील पहिला देश आहे. जागतिक आरोग्य संघटनेने (WHO) २०२५ मध्ये या मैलाचा दगड अधिकृतपणे मान्य केला. या यशावरून असे दिसून येते की देशाची आरोग्य व्यवस्था मजबूत आहे आणि त्याचे सार्वजनिक आरोग्य उपक्रम केंद्रित आहेत. WHO चे प्रमुख डॉ. टेड्रोस अधानोम घेब्रेयसस यांनी या ऐतिहासिक कामगिरीबद्दल मालदीवचे कौतुक केले. देश आता माता आणि बाल आरोग्यात जागतिक स्तरावर आघाडीवर आहे. मालदीवमधील ९५% पेक्षा जास्त गर्भवती महिलांना प्रसूतीपूर्व काळजी मिळते. बाळांना त्यांच्या आईकडून एचआयव्ही, सिफिलीस आणि

हेपेटायटीस बी होऊ नये म्हणून, जवळजवळ सर्वच जण गर्भधारणेदरम्यान चाचणी घेतात.

4. In 2025, India's Civil Aviation Ministry came up with a new fixed airfare plan dubbed "Fare Se Fursat." Alliance Air, a government-owned airline, is in charge of the project, which attempts to keep ticket rates stable on some regional flights. This change is meant to make things easier for travellers, especially those who book last minute or come from smaller locations.

२०२५ मध्ये, भारताच्या नागरी विमान वाहतूक मंत्रालयाने "फेअर से फुरसत" नावाची एक नवीन निश्चित विमानभाडे योजना आणली. सरकारी मालकीची विमान कंपनी अलायन्स एअर या प्रकल्पाची जबाबदारी घेत आहे, जी काही प्रादेशिक उड्डाणांवर तिकिटांचे दर स्थिर ठेवण्याचा प्रयत्न करते. हा बदल प्रवाशांसाठी, विशेषतः शेवटच्या क्षणी बुकिंग करणाऱ्या किंवा लहान ठिकाणांहून येणाऱ्या प्रवाशांसाठी गोष्टी सुलभ करण्यासाठी आहे.

5. The Indian start-up in space technology GalaxEye announced they will commence "Mission Drishti" in early 2026. This spacecraft is the first in the world to use both high-resolution optical payloads and synthetic aperture radar (SAR) to look at the Earth. It is a step ahead for India's commercial space business and the space technology of the whole planet.

अंतराळ तंत्रज्ञानातील भारतीय स्टार्ट-अप गॅलेक्सआयने २०२६ च्या सुरुवातीला "मिशन दृष्टी" सुरू करण्याची घोषणा केली. पृथ्वीकडे पाहण्यासाठी उच्च-रिझोल्यूशन ऑप्टिकल पेलोइस आणि सिंथेटिक अपर्चर रडार (SAR) दोन्ही वापरणारे हे अंतराळयान जगातील पहिले आहे. भारताच्या व्यावसायिक अंतराळ व्यवसायासाठी आणि संपूर्ण ग्रहाच्या अंतराळ तंत्रज्ञानासाठी हे एक पाऊल पुढे आहे.

- **6.** In September 2025, India's retail inflation fell to 1.54%. The last time this rate was this low was in June 2017. The drop is mostly because food and fuel prices are going down. The Reserve Bank of India's (RBI) lower comfort limit for inflation is presently below 2%. This softening is good news for consumers and could affect future decisions about monetary policy.
- सप्टेंबर २०२५ मध्ये, भारतातील किरकोळ महागाई दर १.५४% पर्यंत घसरला. जून २०१७ मध्ये हा दर शेवटचा इतका कमी होता. अन्न आणि इंधनाच्या किमती कमी होत असल्याने ही घसरण झाली आहे. रिझर्व्ह बँकेची (RBI) चलनवाढीसाठीची कमी आरामदायी मर्यादा सध्या २% पेक्षा कमी आहे. ही मंदी ग्राहकांसाठी चांगली बातमी आहे आणि भविष्यात चलनविषयक धोरणांबाबतच्या निर्णयांवर त्याचा परिणाम होऊ शकतो.
- 7. In 2025, India's NITI Aayog produced a groundbreaking paper called India's Blue Economy: Strategy for Harnessing Deep-Sea and Offshore Fisheries. The paper lays forth a detailed plan to grow India's marine fisheries beyond its coastal waters. It shows how much India may benefit from its Exclusive Economic Zone (EEZ) and deep-sea resources. The goal of

the effort is to increase exports, generate jobs, and protect the environment.

२०२५ मध्ये, भारताच्या नीती आयोगाने "इंडियाज ब्लू इकॉनॉमी: स्ट्रॅटेजी फॉर हार्नेसिंग डीप-सी अँड ऑफशोअर फिशरीज" नावाचा एक अभूतपूर्व पेपर प्रकाशित केला. या पेपरमध्ये भारताच्या सागरी मत्स्यपालनाची किनारी पाण्यापलीकडे वाढ करण्यासाठी एक तपशीलवार योजना मांडण्यात आली आहे. भारताला त्याच्या विशेष आर्थिक क्षेत्र (EEZ) आणि खोल समुद्रातील संसाधनांचा किती फायदा होऊ शकतो हे ते दर्शवते. या प्रयत्नाचे उद्दिष्ट निर्यात वाढवणे, रोजगार निर्माण करणे आणि पर्यावरणाचे रक्षण करणे हे आहे.

8. Women are joining the workforce in India at a record rate. From 2017–18 to 2023–24, the number of women working almost doubled. This rise is a significant part of the plan for India to become a prosperous country by 2047, where women are equal partners in economic growth. The government's policies, changes to the law, and missions to empower women have made it easier for women to work in all areas.

भारतातील महिला विक्रमी दराने काम करणाऱ्या कामगारांमध्ये सामील होत आहेत. २०१७-१८ ते २०२३-२४ पर्यंत, काम करणाऱ्या महिलांची संख्या जवळजवळ दुप्पट झाली. ही वाढ २०४७ पर्यंत भारताला एक समृद्ध देश बनवण्याच्या योजनेचा एक महत्त्वाचा भाग आहे, जिथे महिला आर्थिक विकासात समान भागीदार आहेत. सरकारची धोरणे, कायद्यातील बदल आणि महिला सक्षमीकरणाच्या मोहिमांमुळे महिलांना सर्व क्षेत्रात काम करणे सोपे झाले आहे.

Current Affairs 16 October 2025

1. The Botanical Survey of India has just found a new balsam flower species called Impatiens rajibiana. It was discovered in Shergaon, which is in the West Kameng district of Arunachal Pradesh. This new find adds to the list of balsam species that are native to India. Arunachal Pradesh is becoming a popular place for these kinds of plant discoveries.

भारतीय वनस्पती सर्वेक्षण संस्थेला नुकतेच इम्पॅटियन्स राजिबियाना नावाची एक नवीन बाल्सम फुलांची प्रजाती सापडली आहे. अरुणाचल प्रदेशच्या पश्चिम कामेंग जिल्ह्यातील शेरगाव येथे ती आढळली. या नवीन शोधामुळे भारतातील मूळ असलेल्या बाल्सम प्रजातींच्या यादीत भर पडली आहे. या प्रकारच्या वनस्पती शोधांसाठी अरुणाचल प्रदेश एक लोकप्रिय ठिकाण बनत आहे.

2. The Defence Research and Development Organisation (DRDO) of India has said that it wants to make the Astra Mark 2 air-to-air missile range more than 200 km. This comes after previous air battles and is meant to improve India's own beyond visual range (BVR) combat capacities. The Ministry of Defence is going to talk about getting about 700 of these missiles so they can be used with the Sukhoi and Light Combat Aircraft fleets.

भारताच्या संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटनेने (DRDO) म्हटले आहे की ते Astra Mark 2 हवेतून हवेत

मारा करणारी क्षेपणास्त्राची श्रेणी 200 किमी पेक्षा जास्त बनवू इच्छिते. हे मागील हवाई युद्धांनंतर आले आहे आणि भारताच्या स्वतःच्या दृश्य श्रेणीच्या (BVR) लढाऊ क्षमता सुधारण्यासाठी आहे. संरक्षण मंत्रालय यापैकी सुमारे 700 क्षेपणास्त्रे मिळविण्याबद्दल बोलणार आहे जेणेकरून ते सुखोई आणि हलक्या लढाऊ विमानांच्या ताफ्यांमध्ये वापरता येतील.

3. The Jal Jeevan Mission (JJM) has achieved great strides by giving more over 15.71 crore rural homes access to tap water. More than 80% of rural homes in India are now covered by this feat. As the mission progresses into its next phase, the attention switches to making sure that water service supply is reliable, long-lasting, and useful. District governments are becoming a big part of this initiative. The Ministry of Jal Shakti recently held the first District Collectors Peyjal Samvad in New Delhi to improve district-led governance and encourage new ideas.

जल जीवन मिशन (जेजेएम) ने १५.७१ कोटींहून अधिक ग्रामीण घरांना नळाचे पाणी उपलब्ध करून देउन मोठी प्रगती केली आहे. भारतातील ८०% पेक्षा जास्त ग्रामीण घरे आता या कामगिरीच्या कक्षेत आहेत. हे अभियान त्याच्या पुढील टप्प्यात जात असताना, पाणीपुरवठा विश्वसनीय, दीर्घकालीन आणि उपयुक्त आहे याची खात्री करण्याकडे लक्ष केंद्रित केले जात आहे. जिल्हा सरकारे या उपक्रमाचा एक मोठा भाग बनत आहेत. जिल्हा-नेतृत्वाखालील प्रशासन सुधारण्यासाठी आणि नवीन कल्पनांना प्रोत्साहन देण्यासाठी जलशक्ती मंत्रालयाने अलीकडेच नवी दिल्ली येथे पहिला जिल्हाधिकाऱ्यांचा पेजल संवाद आयोजित केला.

4. The number of Unified Payments Interface (UPI) transactions used in India has changed from state to state. A recent analysis by the Reserve Bank of India (RBI) found that Telangana had the most UPI transactions per person. This graph shows that more people are using digital payments and how that affects the demand for cash in the economy.

भारतात वापरल्या जाणाऱ्या युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) व्यवहारांची संख्या राज्यानुसार बदलत आहे. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने केलेल्या अलिकडच्या विश्लेषणात असे आढळून आले आहे की तेलंगणामध्ये प्रति व्यक्ती सर्वाधिक UPI व्यवहार झाले आहेत. या आलेखातून दिसून येते की अधिक लोक डिजिटल पेमेंट वापरत आहेत आणि त्याचा अर्थव्यवस्थेतील रोख रकमेच्या मागणीवर कसा परिणाम होतो.

5. The Indian government is working harder to reach its goals of sustainable development and zero emissions by 2047. Nirmala Sitharaman, the finance minister, opened the BioNEST Incubation Centre at IIT Dharwad. She stressed the need of green innovation and working together between business and academia. To accomplish environmental goals, the focus is still on renewable energy, using new technologies, and improving skills.

२०४७ पर्यंत शाश्वत विकास आणि शून्य उत्सर्जनाचे उद्दिष्ट गाठण्यासाठी भारत सरकार अधिक कठोर परिश्रम करत आहे. अर्थमंत्री निर्मला सीतारमण यांनी आयआयटी धारवाड येथे बायोनेस्ट इन्क्य्बेशन सेंटरचे उद्घाटन केले. त्यांनी हरित नवोपक्रम आणि व्यवसाय आणि शैक्षणिक संस्था यांच्यात एकत्र काम करण्याची गरज यावर भर दिला. पर्यावरणीय उददिष्टे साध्य करण्यासाठी, अक्षय ऊर्जा, नवीन तंत्रज्ञानाचा वापर आणि कौशल्ये स्धारण्यावर अज्नही लक्ष केंद्रित केले आहे.

6. The Global Hunger Index (GHI) report for 2025 shows that the world is making little progress toward the United Nations' goal of ending hunger by 2030. Even if things were better at first, hunger levels have been mostly the same since 2016. The report says that 56 nations would not reach low hunger status by 2030. This shows how important it is to make fresh commitments and take action right away. २०२५ च्या जागतिक भूक निर्देशांक (GHI) अहवालातून असे दिसून आले आहे की २०३० पर्यंत उपासमार संपवण्याच्या संयुक्त राष्ट्रांच्या ध्येयाकडे जग फारशी प्रगती करत नाही. जरी स्रुवातीला परिस्थिती चांगली असली तरी, २०१६ पासून उपासमारीची पातळी बह्तेक सारखीच आहे. अहवालात म्हटले आहे की २०३० पर्यंत ५६ राष्ट्रे उपासमारीच्या कमी दर्जापर्यंत पोहोचणार नाहीत. यावरून नवीन वचनबद्धता करणे आणि त्वरित कारवाई करणे किती महत्त्वाचे आहे हे दिसून येते.

7. The most recent All-India Synchronous Elephant Estimation (SAIEE) 2025 shows that there are 22,446 wild elephants in India. This is around 17% less than the 2017 projection of 27,312. Experts, on the other hand, say that the two numbers can't be compared directly. Instead than using visual sightings, the 2025 count used new DNA-based methodologies. This is India's first genetic census of elephants. The that habitat degradation, savs infrastructure projects, and conflicts between people and elephants are some of the main reasons why the population is going down.

अलीकडील अखिल भारतीय समकालिक हत्ती अंदाज (SAIEE) २०२५ मध्ये भारतात २२,४४६ वन्य हत्ती असल्याचे दिसून आले आहे. २०१७ मध्ये २७,३१२ च्या अंदाजापेक्षा हे स्मारे १७% कमी आहे. द्सरीकडे, तज्ञांचे म्हणणे आहे की या दोन्ही संख्यांची थेट त्लना करता येणार नाही. दृश्यमान दृश्यांचा वापर करण्याऐवजी, २०२५ च्या गणनेत नवीन DNA-आधारित पद्धतींचा वापर करण्यात आला. ही भारतातील हत्तींची पहिली अन्वांशिक गणना आहे. अहवालात म्हटले आहे की अधिवासाचा ऱ्हास, पायाभूत स्विधा प्रकल्प आणि लोक आणि हत्तींमधील संघर्ष ही लोकसंख्या कमी होण्याचे काही मुख्य कारण

8. Operation Chakra-V has recently uncovered a huge internet investment scam that has affected thousands of people in India. The Ministry of Home Affairs' I4C unit sent the Bureau of Investigation information that led to the investigation being opened. The scam used fake online schemes that promised big rewards through social media and encrypted messaging apps. Both Indians and people from other countries planned the scam, using internet platforms to steal crores of rupees from citizens.

ऑपरेशन चक्र-५ ने अलीकडेच भारतातील हजारो लोकांना प्रभावित करणाऱ्या एका मोठया इंटरनेट गंतवणक घोटाळ्याचा पर्दाफाश केला आहे. गृह मंत्रालयाच्या आय४सी युनिटने केंद्रीय अन्वेषण विभाग (सीबीआय) ला माहिती पाठवली ज्यामुळे तपास उघड झाला. या घोटाळ्यात सोशल मीडिया आणि एन्क्रिप्टेड मेसेजिंग ॲप्सद्वारे मोठ्या बक्षिसांचे आश्वासन देणाऱ्या बनावट ऑनलाइन योजनांचा वापर करण्यात आला. भारतीय आणि इतर देशांतील लोकांनीही इंटरनेट प्लॅटफॉर्मचा वापर करून नागरिकांकडून कोट्यवधी रुपये ल्टण्याचा कट रचला.

Current Affairs 17 October 20251. The Defence Research and Development Organisation (DRDO) built the Military Combat Parachute System (MCPS) on its own. It just performed a successful combat freefall jump from 32,000 feet. This is a step forward for India's defensive technology. Indian Air Force test jumpers did the jump, which showed that the system works well and is reliable. The Indian Armed Forces can now only use MCPS parachutes at heights above 25,000 feet.

संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटनेने (DRDO) स्वतःह्न मिलिटरी कॉम्बॅट पॅराशूट सिस्टीम (MCPS) तयार केली. त्यांनी न्कतीच ३२,००० फूट उंचीवरून यशस्वी कॉम्बॅट फ्रीफॉल जंप केली. हे भारताच्या संरक्षण तंत्रज्ञानासाठी एक पाऊल प्ढे आहे. भारतीय हवाई दलाच्या चाचणी जंपर्सनी ही उडी मारली, ज्यावरून असे दिसून आले की ही प्रणाली चांगली कार्य करते आणि विश्वासार्ह आहे. भारतीय सशस्त्र सेना आता फक्त २५,००० फूटांपेक्षा जास्त उंचीवर MCPS पॅराशूट वापरू शकते.

- 2. The Indian Navy is hosting the fifth Indo-Indonesian Joint Bilateral Maritime Exercise, Samudra Shakti 2025, at Visakhapatnam from October 14 to 17, 2025. This exercise helps India and Indonesia work together on naval issues. It shows how much they both care about peace and stability in the Indo-Pacific region.
- भारतीय नौदल १४ ते १७ ऑक्टोबर २०२५ दरम्यान विशाखापट्टणम येथे पाचव्या भारत-इंडोनेशिया संयुक्त द्विपक्षीय सागरी सराव, सम्द्र शक्ती २०२५ चे आयोजन करत आहे. या सरावाम्ळे भारत आणि इंडोनेशियामधील नौदल सहकार्य मजबूत होते. हे सराव इंडो-पॅसिफिक प्रदेशात शांतता आणि स्थिरतेसाठी त्यांची सामायिक वचनबद्धता दर्शवते.
- 3. On October 15, 2025, the Senate of Uruguay passed a measure that made euthanasia legal. This means that Uruguay is the first Latin American country with a mostly Catholic population to make euthanasia permissible through legislation. Under strict conditions, the law lets very sick people ask for medical treatment to terminate their lives. This verdict is in line with similar ones made by courts in Colombia and Ecuador and current disputes in

१५ ऑक्टोबर २०२५ रोजी, उरुग्वेच्या सिनेटने एक ठराव मंजूर केला ज्यामुळे इच्छामरण कायदेशीर झाले. याचा अर्थ असा की, उरुग्वे हा पहिला लॅटिन अमेरिकन देश आहे जिथे बहुतेक कॅथोलिक लोकसंख्या कायद्याद्वारे इच्छामरणाला परवानगी देते. कठोर अटींमध्ये, कायदा खूप आजारी लोकांना त्यांचे जीवन संपवण्यासाठी वैद्यकीय उपचार मागण्याची परवानगी देतो. हा निकाल कोलंबिया आणि इक्वेडोरमधील न्यायालयांनी दिलेल्या अशाच निर्णयांशी आणि चिलीमधील सध्याच्या वादांशी सुसंगत आहे.

4. The Bureau of Energy Efficiency (BEE), which is part of India's Ministry of Power, has announced 35th National the Energy Conservation Awards (NECA) for 2025. On 2025, December 14, National Energy Conservation Day, the awards ceremony will take place in Vigyan Bhawan in New Delhi. The event will be run by the Honourable President of India, Smt. Droupadi Murmu. NECA recognizes great work in many areas that helps save energy and make it more efficient.

भारताच्या ऊर्जा मंत्रालयाचा भाग असलेल्या ब्युरो ऑफ एनर्जी एफिशियन्सी (BEE) ने २०२५ साठी ३५ व्या राष्ट्रीय ऊर्जा संवर्धन पुरस्कारांची (NECA) घोषणा केली आहे. १४ डिसेंबर २०२५ रोजी, राष्ट्रीय ऊर्जा संवर्धन दिनी, हा पुरस्कार सोहळा नवी दिल्लीतील विज्ञान भवनात होईल. हा कार्यक्रम भारताच्या माननीय राष्ट्रपती श्रीमती द्रौपदी मुर्मू यांच्या हस्ते आयोजित केला जाईल. ऊर्जा बचत करण्यास आणि ती अधिक कार्यक्षम बनविण्यास मदत करणाऱ्या अनेक क्षेत्रांमध्ये केलेल्या उत्कृष्ट कार्याला NECA मान्यता देते.

5. The Sustainable Aquaculture in Mangrove Ecosystems (SAIME) model from the Nature Environment and Wildlife Society (NEWS) in West Bengal's Sundarbans has gotten a lot of attention throughout the world. On October 15, 2025, the United Nations' Food and Agriculture Organization (FAO) gave NEWS Global Technical Recognition. FAO's 80th Anniversary Celebrations and the World Food Forum in Rome, Italy, were where this award was handed. SAIME is a new way to combine aquaculture with protecting mangroves, adapting to climate change, and making a living that lasts.

पश्चिम बंगालच्या सुंदरबनमधील नेचर एन्ट्हायनेमेंट अँड वाइल्डलाइफ सोसायटी (NEWS) कडून सस्टेनेबल अँक्वाकल्चर इन मॅन्ग्रोव्ह इकोसिस्टम्स (SAIME) मॉडेलने जगभरात खूप लक्ष वेधले आहे. १५ ऑक्टोबर २०२५ रोजी, संयुक्त राष्ट्रांच्या अन्न आणि कृषी संघटनेने (FAO) NEWS ला जागतिक तांत्रिक मान्यता दिली. FAO च्या ८० व्या वर्धापन दिनानिमित्त आणि इटलीतील रोम येथील जागतिक अन्न मंचात हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. SAIME हा मॅन्ग्रोव्हजचे संरक्षण, हवामान बदलाशी जुळवून घेणे आणि टिकाऊ उपजीविका यासह मत्स्यपालनाला जोडण्याचा एक नवीन मार्ग आहे.

6. Australia is working with India at a key time because both countries want to reach ambitious renewable energy objectives and rely less on China for important minerals because of problems with the global supply chain.

ऑस्ट्रेलिया भारतासोबत महत्त्वाच्या वेळी काम करत आहे कारण दोन्ही देशांना महत्त्वाकांक्षी अक्षय ऊर्जा उद्दिष्टे गाठायची आहेत आणि जागतिक पुरवठा साखळीतील समस्यांमुळे महत्त्वाच्या खनिजांसाठी चीनवर कमी अवलंबून राहायचे आहे.

7. The Defence Research and Development Organisation (DRDO) has successfully tested the Military Combat Parachute System (MCPS) that was made in India from a record height of 32,000 feet. This is a big step forward for Indian defence innovation and self-reliance.

संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटना (DRDO) ने 3२,००० फूट उंचीवरून भारतात बनवलेल्या मिलिटरी कॉम्बॅट पॅराशूट सिस्टीम (MCPS) ची यशस्वी चाचणी घेतली आहे. भारतीय संरक्षण नवोपक्रम आणि आत्मनिर्भरतेसाठी हे एक मोठे पाऊल आहे.

8. Madagascar's military has taken over the government, kicking out the current president after a rebellion organized by young people (Gen Z) about problems with the economy and bad government. There have been a lot of changes in power since 1960, with the last big one happening in 2009.

अर्थव्यवस्थेतील समस्या आणि वाईट सरकारबद्दल तरुणांनी (जनरल झेड) केलेल्या बंडानंतर मादागास्करच्या लष्कराने सरकार ताब्यात घेतले आहे आणि विद्यमान अध्यक्षांना हाकलून लावले आहे. १९६० पासून सत्तेत बरेच बदल झाले आहेत, ज्यात शेवटचा मोठा बदल २००९ मध्ये झाला होता.

Current Affairs 18 October 2025

1. The Prime Minister Internship Scheme (PMIS) is still getting more popular in 2025. Smt. Nirmala Sitharaman, the Union Minister of Finance and Corporate Affairs, recently interacted with more than 60 interns in Hampi, Karnataka. These interns come from a wide range of backgrounds and work for some of the best companies in India. The conversation made it clear how the plan helps young people gain skills and feel powerful.

२०२५ मध्ये पंतप्रधान इंटर्नशिप योजना (पीएमआयएस) अजूनही अधिक लोकप्रिय होत आहे. केंद्रीय अर्थ आणि कॉपॉरेट व्यवहार मंत्री श्रीमती निर्मला सीतारमण यांनी अलीकडेच कर्नाटकातील हंपी येथे ६० हून अधिक इंटर्नशी संवाद साधला. हे इंटर्न विविध पार्श्वभूमीतून आले आहेत आणि भारतातील काही सर्वोत्तम कंपन्यांसाठी काम करतात. या संभाषणातून हे स्पष्ट झाले की ही योजना तरुणांना कौशल्ये मिळविण्यास आणि शक्तिशाली वाटण्यास कशी मदत करते.

2. Recent satellite data shows that the Taftan volcano in southern Iran, which was assumed to be dead, is starting to show signs of life again. The land near its top increased by 9 cm between July 2023 and May 2024. This rise means that the pressure of gas underground has gone raised. Scientists now say that Taftan is dormant instead than extinct. The results reveal that this volcano, which had been ignored before, needs more attention.

अलिकडच्या उपग्रह डेटावरून असे दिसून आले आहे की दिक्षण इराणमधील तफ्तान ज्वालामुखी, जो मृत मानला जात होता, तो पुन्हा जीवनाचे संकेत देऊ लागला आहे. जुलै २०२३ ते मे २०२४ दरम्यान त्याच्या शिखरावरील जमीन ९ सेमीने वाढली. या वाढीचा अर्थ असा आहे की भूगर्भातील वायूचा दाब वाढला आहे. शास्त्रज्ञ आता म्हणतात की तफ्तान नामशेष होण्याऐवजी सुप्त आहे. निकालांवरून असे दिसून आले आहे की या ज्वालामुखीला, ज्याकडे पूर्वी दुर्लक्ष केले गेले होते, त्यावर अधिक लक्ष देण्याची आवश्यकता आहे.

3. The fifth Khelo India University Games (KIUG) will be held in Rajasthan from November 24 to December 5, 2025. Jaipur, Ajmer, Udaipur, Jodhpur, Bikaner, Kota, and Bharatpur will all host the event. More than 5,000 athletes will compete in 23 medal sports and one showcase event, kho-kho. This year, the Games are adding beach volleyball, canoeing and kayaking, and cycling.

पाचवे खेलो इंडिया युनिव्हर्सिटी गेम्स (KIUG) राजस्थानमध्ये २४ नोव्हेंबर ते ५ डिसेंबर २०२५ दरम्यान आयोजित केले जातील. जयपूर, अजमेर, उदयपूर, जोधपूर, बिकानेर, कोटा आणि भरतपूर हे सर्व या स्पर्धेचे आयोजन करतील. 5000 हून अधिक खेळाडू २३ पदक खेळांमध्ये आणि खो-खो या एका प्रदर्शन कार्यक्रमात भाग घेतील. या वर्षी, या खेळांमध्ये बीच व्हॉलीबॉल, कॅनोइंग आणि कायाकिंग आणि सायकलिंगचा समावेश आहे.

4. The New York State Department of Health just verified that the US has its first case of chikungunya virus that was acquired domestically since 2019. This case happened in Nassau County, which is on Long Island. It is the first case of local transmission in New York. It is likely that the person who got sick got the illness from a mosquito bite. It is still not clear where the infection came from. This experience has made people more aware of diseases that mosquitoes can spread in temperate areas.

न्यू यॉर्क राज्य आरोग्य विभागाने नुकतेच पुष्टी केली आहे की २०१९ नंतर अमेरिकेत चिकनगुनिया विषाण्चा पहिला रुग्ण आढळला आहे जो स्थानिक पातळीवर संक्रमित झाला आहे. ही घटना लॉग आयलंडवरील नासाऊ काउंटीमध्ये घडली. न्यू यॉर्कमध्ये स्थानिक संक्रमणाचा हा पहिलाच प्रकार आहे. आजारी पडलेल्या व्यक्तीला डास चावल्याने हा आजार झाला असण्याची शक्यता आहे. संसर्ग कुठून आला हे अद्याप स्पष्ट झालेले नाही. या अनुभवामुळे लोकांना समशीतोष्ण प्रदेशात डास पसरू शकतात अशा आजारांबददल अधिक जागरूकता निर्माण झाली आहे.

5. The blackbuck, which had been extinct in Chhattisgarh for about 50 years, has been successfully brought back. The Barnawapara Wildlife Sanctuary has seen an amazing return of this endangered antelope since 2018. The state government's focused conservation efforts have brought back the blackbuck population, and they hope to adopt the same concept in other sanctuaries.

छत्तीसगडमध्ये सुमारे ५० वर्षांपासून नामशेष झालेल्या काळवीटाला यशस्वीरित्या परत आणण्यात आले आहे. २०१८ पासून बर्नवापारा वन्यजीव अभयारण्यात या धोक्यात आलेल्या काळवीटाचे आश्चर्यकारक पुनरागमन झाले आहे. राज्य सरकारच्या लक्षा केंद्रित संवर्धन प्रयत्नांमुळे काळवीटांची संख्या परत आली आहे आणि त्यांना इतर अभयारण्यांमध्येही हीच संकल्पना स्वीकारण्याची आशा आहे.

6. The State Mining Readiness Index (SMRI) was made public by the Ministry of Mines in 2025. This index assesses Indian states based on how well they can support mining reforms and environmentally friendly practices. The Union Budget 2025–26 announced it as a major move to make the mining industry better. The SMRI rates states based on how well they do at auctions, how quickly they open new mines, how much they explore, and how well they mine non-coal minerals in a way that is good for the environment. The index's goal is to make mining operations in India more open and efficient.

२०२५ मध्ये खाण मंत्रालयाने राज्य खाण तयारी निर्देशांक (SMRI) सार्वजनिक केला. हा निर्देशांक भारतीय राज्ये खाण सुधारणा आणि पर्यावरणपूरक पद्धतींना किती चांगल्या प्रकारे पाठिंबा देऊ शकतात या आधारावर मूल्यांकन करतो. २०२५-२६ च्या केंद्रीय अर्थसंकल्पात खाण उद्योगाला चांगले बनवण्यासाठी हे एक मोठे पाऊल म्हणून घोषित केले गेले. लिलावात ते किती चांगले काम करतात, ते किती लवकर नवीन खाणी उघडतात, ते किती शोधतात आणि पर्यावरणासाठी चांगले असलेल्या पद्धतीने ते कोळसा नसलेल्या खनिजांचे किती चांगले उत्खनन करतात यावर आधारित SMRI राज्यांचे मूल्यांकन करते. भारतातील खाणकाम अधिक खुले आणि कार्यक्षम करणे हे निर्देशांकाचे उदिदिष्ट आहे.

7. The Madhya Pradesh Cabinet has taken initiatives to improve support for farmers and their well-being in 2025. The state government chose to buy millets like Kodo and Kutki directly from farmers in the districts where they are grown the most. The goal of this endeavour is to improve millet farming and give farmers a better way to make money. Plans for soybean farmers and small and medium-sized businesses (MSMEs) have also been authorized. The government has increased the Dearness Relief for pensioners and added more youth coaching programs. These programs show that there is a broad approach to rural development and economic support.

मध्य प्रदेश मंत्रिमंडळाने २०२५ मध्ये शेतकऱ्यांना मदत आणि त्यांच्या कल्याणासाठी पुढाकार घेतला आहे. राज्य सरकारने कोडो आणि कुटकी सारख्या बाजरी ज्या जिल्ह्यांमध्ये सर्वाधिक पिकवल्या जातात त्या जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांकडून थेट खरेदी करण्याचा निर्णय घेतला. या प्रयत्नाचे उद्दिष्ट बाजरी शेती सुधारणे आणि शेतकऱ्यांना पैसे कमविण्याचा एक चांगला मार्ग देणे आहे. सोयाबीन उत्पादक आणि लघु आणि मध्यम आकाराच्या व्यवसायांसाठी (एमएसएमई) योजना देखील अधिकृत

करण्यात आल्या आहेत. सरकारने पेन्शनधारकांसाठी महागाई मदत वाढवली आहे आणि अधिक युवा प्रशिक्षण कार्यक्रम जोडले आहेत. हे कार्यक्रम दर्शवितात की ग्रामीण विकास आणि आर्थिक पाठिंब्यासाठी व्यापक दृष्टिकोन आहे.

8. In 2025, the Indian government started two important farming programs. These are the Self-Reliance in Pulses Mission and the Pradhan Mantri Dhan-Dhaanya Krishi Yojana. Both want to improve the wellbeing of farmers and the production of agriculture. Shri Shivraj Singh Chouhan, the Union Minister for Agriculture, has stressed that they should be carried out on schedule and in a way that works.

२०२५ मध्ये, भारत सरकारने दोन महत्त्वाचे शेती कार्यक्रम सुरू केले. ते म्हणजे डाळींमध्ये स्वावलंबन अभियान आणि प्रधानमंत्री धन-धनय कृषी योजना. दोन्हीही शेतकऱ्यांचे कल्याण आणि शेतीचे उत्पादन सुधारू इच्छितात. केंद्रीय कृषी मंत्री श्री शिवराज सिंह चौहान यांनी ते वेळापत्रकानुसार आणि कार्यक्षम पद्धतीने राबवले पाहिजेत यावर भर दिला आहे.

Current Affairs 21 October 2025

1. The World Health Organization (WHO) released the Global Antibiotic Resistance Surveillance Report 2025 on October 13, 2025. It is the most complete look at antimicrobial resistance (AMR) in the world so far, thanks to the Global Antimicrobial Resistance and Use Surveillance System (GLASS). The paper looks at eight important bacterial pathogens and 22 in bloodstream, urinary gastrointestinal, and gonorrheal infections. It does this by looking at over 23 million bacteriologically proven infections in 104 countries, which is about 70% of the world's population. It points out that AMR is becoming a bigger public health problem that could make regular medical treatments less effective. If nothing is done quickly, the number of fatalities caused by AMR could rise by 70% by 2050.

जागतिक आरोग्य संघटनेने (WHO) १३ ऑक्टोबर २०२५ रोजी ग्लोबल अँटीबायोटिक रेझिस्टन्स सर्व्हेलन्स रिपोर्ट २०२५ प्रसिद्ध केला. ग्लोबल ॲंटीमायक्रोबियल रेझिस्टन्स सर्व्हेलन्स सिस्टम (GLASS) म्ळे हा जगातील **अँटीमायक्रोबिय**ल (AMR) चा सर्वात संपूर्ण आढावा आहे. हा पेपर रक्तप्रवाह, म्त्रमार्ग, गॅस्ट्रोइंटेस्टाइनल आणि गोनोरिया संसर्गातील आठ महत्त्वाच्या बॅक्टेरिया रोगजनकांचा आणि २२ औषधांचा विचार करतो. हे १०४ देशांमध्ये २३ दशलक्षाह्न अधिक बॅक्टेरियोलॉजिकलदृष्ट्या सिद्ध झालेल्या संसर्गांचा विचार करून केले जाते, जे जगातील लोकसंख्येच्या स्मारे ७०% आहे. ते असे दर्शवते की AMR ही एक मोठी सार्वजनिक आरोग्य समस्या बनत आहे ज्याम्ळे नियमित वैद्यकीय उपचार कमी प्रभावी होऊ शकतात. जर लवकर काहीही केले नाही तर २०५० पर्यंत AMR मुळे होणाऱ्या मृत्यूंची संख्या ७०% वाढू शकते.

2. The National Green Tribunal (NGT) has ordered the Pollution Control Boards of

Himachal Pradesh and Haryana and the deputy commissioner of Sirmaur to give detailed reports on the pollution of the Markanda River. This order comes after worries that industrial waste is polluting the river, which is important and sacred to the people who live there.

राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरणाने (एनजीटी) हिमाचल प्रदेश आणि हरियाणाच्या प्रदूषण नियंत्रण मंडळांना आणि सिरमौरच्या उपायुक्तांना मार्कडा नदीच्या प्रदूषणाबाबत सविस्तर अहवाल देण्याचे आदेश दिले आहेत. औद्योगिक कचरा नदीला प्रदूषित करत आहे, जी तेथे राहणाऱ्या लोकांसाठी महत्त्वाची आणि पवित्र आहे, या चिंतेनंतर हा आदेश देण्यात आला आहे.

3. To help the Kolam tribal people in Mullagutta 2 village, Adilabad district (Telangana), a prototype bamboo cultivation project has begun. The Green India Challenge includes this project, which attempts to restore people's livelihoods and fight environmental damage. It helps the Kolam tribes, which are a Particularly Vulnerable Tribal Group (PVTG), with their bamboo scarcity.

तेलंगणामधील आदिलाबाद जिल्ह्यातील मुल्लागुट्टा २ गावातील कोलाम आदिवासींना मदत करण्यासाठी, बांबू लागवडीचा एक नमुना प्रकल्प सुरू करण्यात आला आहे. ग्रीन इंडिया चॅलेंजमध्ये हा प्रकल्प समाविष्ट आहे, जो लोकांचे जीवनमान पुनर्सचयित करण्याचा आणि पर्यावरणीय नुकसानाशी लढण्याचा प्रयत्न करतो. हे कोलाम आदिवासींना, जे विशेषतः असुरक्षित आदिवासी गट (PVTG) आहेत, त्यांच्या बांबूच्या कमतरतेशी लढण्यास मदत करते.

4. Recent satellite data shows that the Taftan volcano in southern Iran, which was assumed to be dead, is starting to show signs of life again. The land near its top increased by 9 cm between July 2023 and May 2024. This rise means that the pressure of gas underground has gone raised. Scientists now say that Taftan is dormant instead than extinct. The results reveal that this volcano, which had been ignored before, needs more attention.

अलिकडच्या उपग्रह डेटावरून असे दिसून आले आहे की दिक्षण इराणमधील तफ्तान ज्वालामुखी, जो मृत मानला जात होता, तो पुन्हा जीवनाचे संकेत देऊ लागला आहे. जुलै २०२३ ते मे २०२४ दरम्यान त्याच्या शिखरावरील जमीन ९ सेमीने वाढली. या वाढीचा अर्थ असा आहे की भूगर्भातील वायूचा दाब वाढला आहे. शास्त्रज्ञ आता म्हणतात की तफ्तान नामशेष होण्याऐवजी सुप्त आहे. निकालांवरून असे दिसून आले आहे की या ज्वालामुखीला, ज्याकडे पूर्वी दुर्लक्ष केले गेले होते, त्यावर अधिक लक्ष देण्याची आवश्यकता आहे.

5. The Food Safety and Standards Authority of India (FSSAI) has made it illegal to use the word "ORS" on food labels and ads since it is thought to be deceptive to customers. The regulator has told food business owners to follow the rules right away since they broke the Food Safety and Standards Act, 2006. The judgment takes back earlier licenses and stresses the need to follow labelling rules.

भारतीय अन्न सुरक्षा आणि मानक प्राधिकरणाने (FSSAI) अन्न लेबल्स आणि जाहिरातींवर "ORS" हा शब्द वापरणे बेकायदेशीर ठरवले आहे कारण ते ग्राहकांना फसवणारे आहे असे मानले जाते. नियामकाने अन्न व्यवसाय मालकांना अन्न सुरक्षा आणि मानक कायदा, २००६ चे उल्लंघन केल्यामुळे त्यांनी त्वरित नियमांचे पालन करण्यास सांगितले आहे. या निकालात पूर्वीचे परवाने मागे घेतले जातात आणि लेबलिंग नियमांचे पालन करण्याची गरज अधोरेखित केली जाते.

6. The Government of Tuvalu is become the 90th State Member of the International Union for Conservation of Nature (IUCN). The IUCN Secretariat will work with the Ministry of Environment.

तुवाल् सरकार आंतरराष्ट्रीय निसर्ग संवर्धन संघाचे (IUCN) ९० वे राज्य सदस्य बनले आहे. IUCN सचिवालय पर्यावरण मंत्रालयासोबत काम करेल.

7. The United States has strongly opposed the International Maritime Organization's (IMO) plan to put a global carbon emissions fee on ships. Donald Trump called the legislation a "Global Green New Scam Tax" and said the US would not follow it. The US government has vowed to take action against countries that support the tax.

जहाजांवर जागतिक कार्बन उत्सर्जन शुल्क लावण्याच्या आंतरराष्ट्रीय सागरी संघटनेच्या (IMO) योजनेला अमेरिकेने तीव्र विरोध केला आहे. डोनाल्ड ट्रम्प यांनी या कायद्याला "ग्लोबल ग्रीन न्यू स्कॅम टॅक्स" म्हटले आहे आणि अमेरिका त्याचे पालन करणार नाही असे म्हटले आहे. या कराला पाठिंबा देणाऱ्या देशांवर कारवाई करण्याचे आश्वासन अमेरिकन सरकारने दिले आहे.

8. The International Energy Agency (IEA) says that the use of sustainable fuels around the world might treble by 2035. This would be possible because of current and planned policies and targeted investment incentives. The IEA paper "Delivering Sustainable Fuels: Pathways to 2035" came out just before Brazil took over as president of COP30. It talks about how sustainable fuels can help reduce our reliance on fossil fuels, notably in the transportation and heavy industries sectors.

आंतरराष्ट्रीय ऊर्जा संस्थेने (IEA) म्हटले आहे की जगभरातील शाश्वत इंधनांचा वापर २०३५ पर्यंत तिप्पट होऊ शकतो. सध्याच्या आणि नियोजित धोरणांमुळे आणि लक्षियत गुंतवणूक प्रोत्साहनांमुळे हे शक्य होईल. ब्राझीलने COP30 चे अध्यक्षपद स्वीकारण्यापूर्वी IEA चा "डिलिव्हरिंग सस्टेनेबल प्रयुएल्स: पाथवेज टू २०३५" हा पेपर प्रकाशित झाला. त्यात जीवाश्म इंधनांवरील आपले अवलंबित्व कमी करण्यास, विशेषतः वाहतूक आणि जड उद्योग क्षेत्रात, शाश्वत इंधन कसे मदत करू शकते याबद्दल चर्चा केली आहे.

Current Affairs 22 October 2025

1. By studying lunar materials returned back by the Chang'e-6 mission, Chinese scientists have unearthed an intriguing discovery: rare meteorite relics that potentially change how we think about how mass moves about in the Solar System. The Guangzhou Institute of Geochemistry (GIG), which is part of the Chinese Academy of Sciences, did this important work. It was published in

चांग'ई-६ मोहिमेद्वारे परत आणलेल्या चंद्रावरील पदार्थांचा अभ्यास करून, चिनी शास्त्रज्ञांनी एक मनोरंजक शोध लावला आहे: दुर्मिळ उल्कापिंडाचे अवशेष जे सूर्यमालेतील वस्तुमान कसे फिरते याबद्दल आपल्या विचारसरणीत बदल घडवून आणू शकतात. चायनीज अकादमी ऑफ सायन्सेसचा भाग असलेल्या ग्वांगझू इन्स्टिट्यूट ऑफ जिओकेमिस्ट्री (GIG) ने हे महत्त्वाचे काम केले. ते २०१६ मध्ये प्रकाशित झाले.

2. Sanae Takaichi is the first woman to ever be Prime Minister of Japan. Her election is a big step forward for Japanese politics, showing that there is a move toward more gender equality in leadership roles. People in Japan and around the world are very interested in Takaichi's political career and her ambitions to solve Japan's economic problems.

साने ताकाची ही जपानची पंतप्रधान होणा होणाऱ्या पहिल्या महिला आहेत. त्यांची निवड ही जपानी राजकारणासाठी एक मोठे पाऊल आहे, जे दर्शवते की नेतृत्व भूमिकांमध्ये अधिक लैंगिक समानतेकडे वाटचाल होत आहे. जपान आणि जगभरातील लोकांना ताकाचीच्या राजकीय कारिकर्दीत आणि जपानच्या आर्थिक समस्या सोडवण्याच्या त्यांच्या महत्त्वाकांक्षेत खूप रस आहे.

- **3.** India's government has given Adani Power Limited (APL) permission to connect its 1,600 MW Godda Ultra Super Critical Thermal Power Plant in Jharkhand to the national power grid via a "Line-In Line-Out" (LILO) setup of the Kahalgaon A–Maithon B 400 kV line.
- भारत सरकारने अदानी पॉवर लिमिटेड (एपीएल) ला झारखंडमधील त्यांच्या १,६०० मेगावॅटच्या गोड्डा अल्ट्रा सुपर क्रिटिकल थर्मल पॉवर प्लांटला कहलगाव ए-मैथोन बी ४०० केव्ही लाईनच्या "लाइन-इन लाईन-आउट" (LILO) सेटअपद्वारे राष्ट्रीय पॉवर ग्रीडशी जोडण्याची परवानगी दिली आहे
- 4. Researchers at Nagaland University have shown that Sinapic acid could be a good treatment for diabetic wounds. This naturally occurring substance, which is found in many edible plants, may help improve the treatment of diabetic foot ulcers. These ulcers are a common symptom of diabetes that can lead to serious problems like infection and amputation. नागालँड विद्यापीठातील संशोधकांनी असे दाखवून दिले आहे की सिनापिक ॲसिड मधुमेहाच्या जखमांवर चांगला अनेक खाद्य वनस्पतींमध्ये असू शकतो. आढळणारा हा नैसर्गिकरित्या आढळणारा पदार्थ मध्मेहाच्या पायाच्या अल्सरच्या उपचारांमध्ये स्धारणा करण्यास मदत करू शकतो. हे अल्सर मध्मेहाचे एक सामान्य लक्षण आहेत ज्याम्ळे संसर्ग आणि अंगच्छेदन यासारख्या गंभीर समस्या उद्भवू शकतात.
- **5.** During Deepotsav 2025, Ayodhya put on a spectacular show with a record-breaking number of lamps that lit up the night. The

event, which honoured the city's rich cultural history, gathered thousands of devotees and accomplished amazing things.

२०२५ च्या दीपोत्सवादरम्यान, अयोध्येत रात्री विक्रमी संख्येने दिव्यांची रोषणाई करून एक नेत्रदीपक कार्यक्रम सादर करण्यात आला. शहराच्या समृद्ध सांस्कृतिक इतिहासाचे गौरव करणाऱ्या या कार्यक्रमात हजारो भाविक जमले आणि आश्चर्यकारक गोष्टी साध्य झाल्या.

6. The Chandrayaan-2 project from India has reached an amazing milestone by being the first to see how the sun's coronal mass ejection (CME) affects the moon. This discovery, made by the Chandra's Atmospheric Composition Explorer-2 (CHACE-2) payload onboard the lunar spacecraft, gives vital insights into lunar and space weather processes.

सूर्याच्या कोरोनल मास इजेक्शन (CME) चा चंद्रावर कसा परिणाम होतो हे पाहणारा पहिला प्रकल्प म्हणून भारतातील चांद्रयान-२ प्रकल्पाने एक आश्चर्यकारक टप्पा गाठला आहे. चंद्राच्या अंतराळयानावर असलेल्या चंद्राच्या वातावरणीय रचना एक्सप्लोरर-२ (CHACE-2) पेलोडद्वारे केलेला हा शोध चंद्र आणि अवकाशातील हवामान प्रक्रियांबद्दल महत्त्वपूर्ण अंतर्दष्टी देतो.

Current Affairs 24 October 2025

1. The government has set strict rules for Navigation with Indian Constellation (NavIC) receivers. NavIC is India's own satellite-based navigation system, created by the Indian Space Research Organisation (ISRO). It is meant to minimize India's reliance on the US Global Positioning System (GPS) and increase India's strategic independence in space-based services. भारतीय नक्षत्र (NavIC) रिसीव्हर्ससह नेव्हिगेशनसाठी कठोर नियम निश्चित केले आहेत. NavIC ही भारताची स्वतःची उपग्रह-आधारित नेव्हिगेशन प्रणाली आहे, जी भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) ने तयार केली आहे. याचा उद्देश अमेरिकेच्या ग्लोबल पोझिशनिंग सिस्टम (GPS) वर भारताचे अवलंबित्व कमी आणि अंतराळ-आधारित सेवांमध्ये धोरणात्मक स्वातंत्र्य वाढवणे आहे.

2. Under the direction of President Vladimir Putin, Russia did a full nuclear readiness test on October 22, 2025. This test included launching strategic missiles from land, sea, and air. The drill, which was called a "planned command and control operation," was meant to test the country's nuclear deterrent systems in light of rising tensions with the West.

राष्ट्राध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन यांच्या मार्गदर्शनाखाली, रिशयाने २२ ऑक्टोबर २०२५ रोजी पूर्ण अणु तयारी चाचणी घेतली. या चाचणीत जमीन, समुद्र आणि हवेतून धोरणात्मक क्षेपणास्त्रे सोडणे समाविष्ट होते. "नियोजित कमांड अँड कंट्रोल ऑपरेशन" असे नाव देण्यात आलेले हे कवायत पश्चिमेकडील देशांसोबत वाढत्या तणावाच्या पार्श्वभूमीवर देशाच्या अणुप्रतिरोधक प्रणालींची चाचणी घेण्यासाठी होते.

3. More than 300 kids in Madhya Pradesh have been hurt while playing with "carbide guns," a

frightening new trend for Diwali. Some of them have even lost their eyesight. These "toys," which seem like harmless firecrackers, are actually dangerous chemical explosives that are now illegal in the whole state.

दिवाळीसाठी एक भयानक नवीन ट्रेंड असलेल्या "कार्बाइड गन" सोबत खेळताना मध्य प्रदेशात ३०० हून अधिक मुले जखमी झाली आहेत. त्यापैकी काहींनी तर त्यांची दृष्टीही गमावली आहे. निरुपद्रवी फटाक्यांसारखी दिसणारी ही "खेळणी" प्रत्यक्षात धोकादायक रासायनिक स्फोटके आहेत जी आता संपूर्ण राज्यात बेकायदेशीर आहेत.

- 4. As Brazil gets ready to host COP30, a new revealed investigation has а shocking environmental contradiction: the crop that keeps Brazil's economy going is killing the forests and climate systems it needs to survive. Coffee Watch, a non-profit group, says that growing coffee has directly led to the destruction of more than 300,000 hectares of woodland in the Atlantic woodland, which is one of the most biodiverse and threatened ecosystems on Earth. ब्राझील COP30 चे आयोजन करण्यास सज्ज होत असताना. एका नवीन तपासणीत एक पर्यावरणीय विरोधाभास उघड झाला आहे: ब्राझीलच्या अर्थव्यवस्थेला चालना देणारे पीक जगण्यासाठी आवश्यक असलेली जंगले आणि हवामान व्यवस्था नष्ट करत आहे. कॉफी वॉच, एक ना-नफा संस्था म्हणते की कॉफी पिकवल्याने अटलांटिक व्डलॅंडमधील 300,000 हेक्टरपेक्षा जास्त जंगलाचा थेट नाश झाला आहे, जो पृथ्वीवरील सर्वात जैवविविध आणि धोक्यात असलेल्या परिसंस्थांपैकी एक आहे.
- **5.** Pakistan has officially pulled out of the 2025 Junior Hockey World Cup, which will be held in India. This has made things worse between the two countries' sports relations. This decision comes after recent terrorist attacks and India's new sports policy, which limits interactions with Pakistan.

भारतात होणाऱ्या २०२५ च्या ज्युनियर हॉकी विश्वचषकातून पाकिस्तानने अधिकृतपणे माघार घेतली आहे. यामुळे दोन्ही देशांमधील क्रीडा संबंध आणखी बिघडले आहेत. अलिकडच्या दहशतवादी हल्ल्यांनंतर आणि पाकिस्तानशी संवाद मर्यादित करणाऱ्या भारताच्या नवीन क्रीडा धोरणानंतर हा निर्णय घेण्यात आला आहे.

6. Taliban Supreme Leader Hibatullah Akhundzada has ordered the urgent building of dams on the Kunar River, a major tributary that flows from Afghanistan into Pakistan. This decision might make tensions in the region even worse. Afghan Taliban Water Minister Abdul Latif Mansoor acknowledged the decision, which marks a new stage in the complicated relationship between Pakistan and Afghanistan. Water security is now added to a long list of political and military disagreements.

अफगाणिस्तानातून पािकस्तानात वाहणाऱ्या कुनार नदीवर तात्काळ धरणे बांधण्याचे आदेश तािलबानचा सर्वोच्च नेता हिबतुल्लाह अखुंदजादा यांनी दिले आहेत. या निर्णयामुळे या प्रदेशातील तणाव आणखी वाढू शकतो. अफगाण तालिबानचे जलमंत्री अब्दुल लतीफ मन्सूर यांनी या निर्णयाची कबुली दिली, जो पाकिस्तान आणि अफगाणिस्तानमधील गुंतागुंतीच्या संबंधांमध्ये एक नवीन टप्पा आहे. राजकीय आणि लष्करी मतभेदांच्या लांबलचक यादीत आता जल सुरक्षा जोडली गेली आहे.

7. India is getting ready to open the Bajrang Setu, its first-ever 132-meter cable glass bridge, in Rishikesh. The bridge is expected to cost about ₹70 crore and will be a spiritual and architectural icon, combining modern architecture with religious symbolism. When it opens, it will be the first cable suspension bridge in India with glass floors. It will also be the second of its kind in Asia.

भारत ऋषिकेशमध्ये १३२ मीटर लांबीचा पहिला केबल ग्लास ब्रिज, बजरंग सेत् उघडण्याची तयारी करत आहे. या पुलाची किंमत सुमारे ७० कोटी रुपये अपेक्षित आहे आणि तो आध्यात्मिक आणि स्थापत्यशास्त्रीय प्रतीक असेल, जो आधुनिक वास्तुकला आणि धार्मिक प्रतीकात्मकतेचा मेळ घालेल. जेव्हा तो उघडेल तेव्हा तो भारतातील काचेच्या फरशी असलेला पहिला केबल सस्पेंशन ब्रिज असेल. हा आशियातील अशा प्रकारचा दुसरा पूल असेल.

8. Piyush Pandey, one of India's most famous advertising geniuses and a game-changer in the creative sector, died on Thursday at the age of 70. Pandey's work changed the way India advertised for four decades. He was known for his deep understanding of Indian culture and his ability to integrate passion with business.

राष्ट्राध्यक्ष व्लिदिमीर पुतिन यांच्या मार्गदर्शनाखाली, रिशयाने २२ ऑक्टोबर २०२५ रोजी पूर्ण अणु तयारी चाचणी घेतली. या चाचणीत जमीन, समुद्र आणि हवेतून धोरणात्मक क्षेपणास्त्रे सोडणे समाविष्ट होते. "नियोजित कमांड अँड कंट्रोल ऑपरेशन" असे नाव देण्यात आलेले हे कवायत पश्चिमेकडील देशांसोबत वाढत्या तणावाच्या पार्श्वभूमीवर देशाच्या अणुप्रतिरोधक प्रणालींची चाचणी घेण्यासाठी होते.

Current Affairs 27 October 2025

1. India has started its yearly Trishul 2025 tri-Service military exercise along the western border with Pakistan. This brings together the Army, Navy, and Air Force for big coordinated operations. The exercise comes after Defence Minister Rajnath Singh gave Pakistan a strong warning over its military buildup near the Sir Creek area.

भारताने पाकिस्तानच्या पश्चिम सीमेवर दरवर्षी त्रिशूल २०२५ या त्रि-सेवा लष्करी सरावाला सुरुवात केली आहे. यामुळे मोठ्या समन्वित ऑपरेशन्ससाठी लष्कर, नौदल आणि हवाई दल एकत्र येतात. सर क्रीक क्षेत्राजवळील लष्करी उभारणीबद्दल संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी पाकिस्तानला कडक इशारा दिल्यानंतर हा सराव करण्यात आला.

2. The Ministry of New and Renewable electricity (MNRE) has released India's first National Policy on Geothermal Energy 2025. The goal is to use India's large but underused geothermal resources to help the country reach its Net Zero 2070 goal, make sure it has enough

electricity, and diversify its renewable energy mix.

नवीन आणि अक्षय वीज मंत्रालयाने (MNRE) भारताचे पिहले राष्ट्रीय भूऔष्णिक ऊर्जा धोरण २०२५ जाहीर केले आहे. भारताच्या मोठ्या परंतु कमी वापरात असलेल्या भूऔष्णिक संसाधनांचा वापर करून देशाला त्याचे नेट झिरो २०७० चे उद्दिष्ट गाठण्यास मदत करणे, त्याच्याकडे पुरेशी वीज आहे याची खात्री करणे आणि त्याच्या अक्षय ऊर्जा मिश्रणात विविधता आणणे हे उद्दिष्ट आहे.

3. The Goods and Services Tax (GST) system is going through a new phase. The tax brackets have been changed, and the GST compensation cess has been removed. This is intended to give consumers Rs 2 lakh crore in benefits and increase demand. But some states are worried about losing money and centralizing the budget, therefore they want the tax-sharing system to be looked at again to protect cooperative federalism.

वस्तू आणि सेवा कर (जीएसटी) प्रणाली एका नवीन टप्प्यातून जात आहे. कर श्रेणी बदलण्यात आल्या आहेत आणि जीएसटी भरपाई उपकर काढून टाकण्यात आला आहे. याचा उद्देश ग्राहकांना २ लाख कोटी रुपये फायदे देणे आणि मागणी वाढवणे आहे. परंतु काही राज्ये पैसे गमावण्याची आणि बजेटचे केंद्रीकरण करण्याची चिंता करत आहेत, म्हणून त्यांना सहकारी संघराज्याचे रक्षण करण्यासाठी कर-वाटप प्रणालीचा पुन्हा विचार करावा असे वाटते.

4. The National Blockchain Framework (NBF) was released in September 2024 to improve public services' openness, accountability, and efficiency. This made blockchain technology a major digital innovation. Blockchain technology has checked more than 34 crore papers as of October 2025.

सार्वजिनक सेवांची मोकळेपणा, जबाबदारी आणि कार्यक्षमता सुधारण्यासाठी सप्टेंबर २०२४ मध्ये राष्ट्रीय ब्लॉकचेन फ्रेमवर्क (NBF) जारी करण्यात आले. यामुळे ब्लॉकचेन तंत्रज्ञान एक प्रमुख डिजिटल नवोन्मेष बनले. ऑक्टोबर २०२५ पर्यंत ब्लॉकचेन तंत्रज्ञानाने ३४ कोटींहून अधिक कागदपत्रे तपासली आहेत.

5. To celebrate the 200th anniversary of Rani Chennamma's famous victory at Kittur (1824), the Indian government released a unique Rs 200 currency honouring her bravery and leadership against British domination.

राणी चेन्नम्माच्या कित्र येथील प्रसिद्ध विजयाच्या (१८२४) २०० व्या वर्धापन दिनानिमित्त, भारत सरकारने ब्रिटिश वर्चस्वाविरुद्ध तिच्या शौर्याचा आणि नेतृत्वाचा सन्मान करण्यासाठी २०० रुपयांचे एक अनोखे चलन जारी केले.

6. After Iceland's hottest spring on record, the country recorded its first mosquitoes. This shows how global warming is changing ecosystems even in the coldest corners of the world. Iceland is getting four times hotter than the Northern Hemisphere because of global warming. The increased temperatures and humidity are now making it easier for

mosquitoes to live and reproduce. Mosquitoes are cold-blooded and do best in warm, humid places between 10°C and 35°C. They are most active when the humidity is above 42%.

आइसलँडच्या सर्वात उष्ण वसंत ऋतूनंतर, देशात पहिला डासांची नोंद झाली. यावरून दिसून येते की जगातील सर्वात थंड कोपऱ्यातही जागतिक तापमानवाढ परिसंस्था कशी बदलत आहे. जागतिक तापमानवाढीमुळे आइसलँड उत्तर गोलाधापिक्षा चार पटीने जास्त गरम होत आहे. वाढलेले तापमान आणि आर्द्रता आता डासांना जगणे आणि पुनरुत्पादन करणे सोपे करत आहे. डास थंड रक्ताचे असतात आणि ते १०°C ते ३५°C दरम्यान उष्ण, दमट ठिकाणी सर्वोत्तम काम करतात. जेव्हा आर्द्रता ४२% पेक्षा जास्त असते तेव्हा ते सर्वात जास्त सिक्रय असतात.

Current Affairs 28 October 2025

1. The Indian Army has signed a contract to buy its first batch of Software Defined Radios (SDRs) that were created and built in India. This is a big step toward making the country less dependent on foreign defence. The Defence Research and Development Organisation (DRDO) made these cutting-edge radios, and Bharat Electronics Limited (BEL) made them. They will improve the Army's secure communication network and make operations more efficient in modern, information-driven combat.

भारतीय लष्कराने भारतात तयार केलेल्या आणि बांधलेल्या सॉफ्टवेअर डिफाईन्ड रेडिओज (SDRs) च्या पहिल्या तुकडीची खरेदी करण्यासाठी करारावर स्वाक्षरी केली आहे. देशाला परकीय संरक्षणावरील अवलंबून राहण्यापासून कमी करण्यासाठी हे एक मोठे पाऊल आहे. संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटनेने (DRDO) हे अत्याधुनिक रेडिओज बनवले आणि भारत इलेक्ट्रॉनिक्स लिमिटेड (BEL) ने ते बनवले. ते सैन्याचे सुरक्षित संप्रेषण नेटवर्क सुधारतील आणि आधुनिक, माहिती-चालित लढाईत ऑपरेशन्स अधिक कार्यक्षम बनवतील.

2. The Kerala government has released a draft plan called "IT Vision 2031" that lays out an ambitious path to create over five lakh high-value jobs and bring in \$50 billion in economic value by 2031. The document's goal is to make Kerala a global centre for ethical and sustainable technology by using its skilled workers, strong digital infrastructure, and good public governance.

केरळ सरकारने "आयटी व्हिजन २०३१" नावाचा एक मसुदा आराखडा प्रसिद्ध केला आहे जो २०३१ पर्यंत पाच लाखांहून अधिक उच्च-मूल्याच्या नोकऱ्या निर्माण करण्याचा आणि ५० अब्ज डॉलर्सचे आर्थिक मूल्य आणण्याचा महत्त्वाकांक्षी मार्ग मांडतो. या दस्तऐवजाचे उद्दिष्ट केरळला त्याच्या कुशल कामगारांचा, मजबूत डिजिटल पायाभूत सुविधांचा आणि चांगल्या सार्वजनिक प्रशासनाचा वापर करून नैतिक आणि शाशवत तंत्रज्ञानाचे जागतिक केंद्र बनवणे आहे.

3. Bharat Petroleum Corporation Limited (BPCL) and Oil India Limited (OIL) have agreed to work together on the construction of a ₹1-lakh crore Greenfield Refinery and Petrochemical Complex

at Ramayapatnam in Andhra Pradesh's Nellore district. The project has gotten important permissions from the state government and promises to greatly improve India's refining and petrochemical capabilities by the end of this decade.

भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (BPCL) आणि ऑइल इंडिया लिमिटेड (OIL) यांनी आंध्र प्रदेशातील नेल्लोर जिल्ह्यातील रामायपट्टणम येथे ₹१ लाख कोटींच्या ग्रीनफील्ड रिफायनरी आणि पेट्रोकेमिकल कॉम्प्लेक्सच्या बांधकामावर एकत्र काम करण्यास सहमती दर्शविली आहे. या प्रकल्पाला राज्य सरकारकडून महत्त्वाच्या परवानग्या मिळाल्या आहेत आणि या दशकाच्या अखेरीस भारताच्या रिफायनिंग आणि पेट्रोकेमिकल क्षमतांमध्ये मोठ्या प्रमाणात स्धारणा करण्याचे आश्वासन दिले आहे.

4. The United States and Japan have inked a new deal to make sure they can get important minerals and rare earths. This is a big step toward changing how resources are supplied around the world. During President Donald Trump's visit to Tokyo, the agreement was made public. It is an important step in Washington's plan to rely less on China for important commodities that power electric vehicles, semiconductors, and defence equipment.

अमेरिका आणि जपानने महत्त्वाची खनिजे आणि दुर्मिळ पृथ्वी मिळवण्यासाठी एक नवीन करार केला आहे. जगभरातील संसाधनांचा पुरवठा कसा केला जातो हे बदलण्याच्या दिशेने हे एक मोठे पाऊल आहे. राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांच्या टोकियो भेटीदरम्यान, हा करार सार्वजनिक करण्यात आला. इलेक्ट्रिक वाहने, सेमीकंडक्टर आणि संरक्षण उपकरणांना ऊर्जा देणाऱ्या महत्त्वाच्या वस्त्ं्साठी चीनवर कमी अवलंबून राहण्याच्या वॉशिंग्टनच्या योजनेतील हे एक महत्त्वाचे पाऊल आहे.

5. Hindustan Aeronautics Limited (HAL) and Russia's United Aircraft Corporation (UAC) have signed a Memorandum of Understanding (MoU) to work together to make the SJ-100 civil passenger aircraft in India. This is a big step forward for India's civil aviation industry. The deal means that India will start making passenger planes again after almost 40 years. This fits well with the country's goals of "Make in India" and being self-sufficient.

हिंदुस्तान एरोनॉटिक्स लिमिटेड (HAL) आणि रिशयाच्या युनायटेड एअरक्राफ्ट कॉर्पोरेशन (UAC) यांनी भारतात SJ-100 नागरी प्रवासी विमाने बनवण्यासाठी एकत्र काम करण्यासाठी एक सामंजस्य करार (MoU) केला आहे. हे भारताच्या नागरी विमान वाहतूक उद्योगासाठी एक मोठे पाऊल आहे. या कराराचा अर्थ असा आहे की भारत जवळजवळ 40 वर्षांनंतर पुन्हा प्रवासी विमाने बनवण्यास सुरुवात करेल. हे देशाच्या "मेक इन इंडिया" आणि स्वयंपूर्ण होण्याच्या उद्दिष्टांशी चांगले ज्ळते.

6. The Government of India has released the full list of winners of the Rashtriya Vigyan Puraskar 2025. This award honours Indian scientists, technologists, and inventors who have made outstanding contributions in a variety of sectors. India's scientific strength is expanding,

and the awards honour people who have made achievements that have helped the country grow, learn, and innovate.

भारत सरकारने राष्ट्रीय विज्ञान पुरस्कार २०२५ च्या विजेत्यांची संपूर्ण यादी जाहीर केली आहे. हा पुरस्कार विविध क्षेत्रात उल्लेखनीय योगदान देणाऱ्या भारतीय शास्त्रज्ञ, तंत्रज्ञ आणि शोधकांना सन्मानित करतो. भारताची वैज्ञानिक शक्ती वाढत आहे आणि हे पुरस्कार देशाच्या विकासाला, शिकण्यास आणि नवोन्मेषाला मदत करणाऱ्या कामगिरी करणाऱ्या लोकांना सन्मानित करतात.

7. Elon Musk has shown off Grokipedia, a new online encyclopedia made by his company xAI that uses artificial intelligence. Grokipedia is meant to compete with Wikipedia. It is directly tied to Musk's AI chatbot, Grok, which is only available to premium subscribers on his social network X. Musk has boldly said that the new platform is already better than Wikipedia in terms of quality and stability, even if it is still in its early stages.

एलोन मस्क यांनी त्यांच्या कंपनी xAI ने बनवलेला एक नवीन ऑनलाइन विश्वकोश, ग्रोकिपीडिया सादर केला आहे जो कृत्रिम बुद्धिमतेचा वापर करतो. ग्रोकिपीडिया विकिपीडियाशी स्पर्धा करण्यासाठी आहे. ते थेट मस्कच्या एआय चॅटबॉट, ग्रोकशी जोडलेले आहे, जे फक्त त्यांच्या सोशल नेटवर्क X वरील प्रीमियम सदस्यांसाठी उपलब्ध आहे. मस्कने धाडसाने म्हटले आहे की नवीन प्लॅटफॉर्म गुणवता आणि स्थिरतेच्या बाबतीत विकिपीडियापेक्षा आधीच चांगले आहे, जरी ते अद्याप सुरुवातीच्या टप्प्यात असले तरीही.

8. Japan is the most recent country to support US President Donald Trump's nomination for the Nobel Peace Prize as he continues his tour of Asia. The announcement came during Trump's high-profile meeting with Japan's new Prime Minister, Sanae Takaichi, at Tokyo's Akasaka Palace. This was a very important diplomatic moment for him during his trip to the region.

अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांच्या आशिया दौऱ्यात नोबेल शांतता पुरस्कारासाठी नामांकनासाठी जपानने पाठिंबा देणारा सर्वात अलीकडील देश आहे. टोकियोच्या अकासाका पॅलेसमध्ये ट्रम्प यांच्या जपानच्या नवीन पंतप्रधान साने ताकाची यांच्याशी झालेल्या उच्च-प्रोफाइल भेटीदरम्यान ही घोषणा करण्यात आली. या प्रदेशाच्या त्यांच्या दौऱ्यादरम्यान हा त्यांच्यासाठी एक अतिशय महत्वाचा राजनैतिक क्षण होता.

Current Affairs 29 October 2025

1. The "Grand Order of Mugunghwa," South Korea's highest national honour, has been given to U.S. President Donald Trump for his "role as a peacemaker" on the Korean peninsula. The award ceremony took held in Gyeongju, which was next to the Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC) summit, where President Trump met with South Korean President Lee Jae Myung. Trump's trip to Asia, which also included stops in Malaysia and Japan, ends with this visit.

दक्षिण कोरियाचा सर्वोच्च राष्ट्रीय सन्मान "ग्रँड ऑर्डर ऑफ मुगुनघ्वा" हा पुरस्कार अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांना कोरियन द्वीपकल्पात "शांतता प्रस्थापित करणाऱ्या" भूमिकेसाठी देण्यात आला आहे. हा पुरस्कार समारंभ ग्योंगज् येथे झाला, जो आशिया-पॅसिफिक आर्थिक सहकार्य (एपेक) शिखर परिषदेच्या शेजारी होता, जिथे अध्यक्ष ट्रम्प यांनी दक्षिण कोरियाचे अध्यक्ष ली जे म्युंग यांची भेट घेतली. ट्रम्प यांचा आशिया दौरा, ज्यामध्ये मलेशिया आणि जपानमध्येही थांबा होता, या भेटीसह संपतो.

2. UN Tourism has named the winners of its fifth annual "Best Tourism Villages" awards. These awards honour 52 rural places around the world for their creativity, environmental friendliness, and efforts to protect their cultures. The prizes, which were announced in Huzhou City, China, go to communities in 65 member states that have used responsible tourism to help rural areas grow. It's important to note that this year's list did not include any Indian villages.

संयुक्त राष्ट्रांच्या पर्यटनाने त्यांच्या पाचव्या वार्षिक "सर्वोत्तम पर्यटन गावे" पुरस्कारांच्या विजेत्यांची नावे जाहीर केली आहेत. हे पुरस्कार जगभरातील ५२ ग्रामीण ठिकाणांना त्यांच्या सर्जनशीलता, पर्यावरण मित्रत्व आणि त्यांच्या संस्कृतींचे रक्षण करण्याच्या प्रयत्नांसाठी सन्मानित करतात. चीनच्या हुझोऊ शहरात जाहीर झालेले हे पुरस्कार ६५ सदस्य देशांमधील समुदायांना दिले जातात ज्यांनी ग्रामीण भागाच्या विकासासाठी जबाबदार पर्यटनाचा वापर केला आहे. हे लक्षात घेणे महत्त्वाचे आहे की या वर्षीच्या यादीत कोणत्याही भारतीय गावांचा समावेश नव्हता.

3. Uber Technologies has announced an ambitious partnership with Nvidia to create and deploy a worldwide fleet of 100,000 self-driving robotaxis. This is a big step forward for the commercialization of driverless transportation. The goal of the alliance is to start using the technology on a wide scale by 2027. The plan was announced during Nvidia's GTC conference in Washington, DC.

उबर टेक्नॉलॉजीजने जगभरात १००,००० स्वयं-ड्रायव्हिंग रोबोटॅक्सिसचा ताफा तयार करण्यासाठी आणि तैनात करण्यासाठी एनव्हीडियासोबत महत्त्वाकांक्षी भागीदारीची घोषणा केली आहे. ड्रायव्हरलेस वाहतुकीच्या व्यावसायीकरणासाठी हे एक मोठे पाऊल आहे. २०२७ पर्यंत व्यापक स्तरावर तंत्रज्ञानाचा वापर सुरू करणे हे या युतीचे ध्येय आहे. वॉशिंग्टन, डीसी येथे एनव्हीडियाच्या जीटीसी परिषदेदरम्यान ही योजना जाहीर करण्यात आली.

4. Truth Social, Donald Trump's social media site, is growing from just political commentary to wagering on real-world events. The Trump Media and Technology Group (TMTG) said that soon users would be able to bet on the results of sports, entertainment, political, and economic events just through the app.

डोनाल्ड ट्रम्प यांची सोशल मीडिया साइट, हुथ सोशल, केवळ राजकीय भाष्य करण्यापासून ते वास्तविक जगातील घटनांवर पैज लावण्यापर्यंत वाढत आहे. ट्रम्प मीडिया अँड टेक्नॉलॉजी ग्रुप (TMTG) ने म्हटले आहे की लवकरच वापरकर्ते ॲपद्वारे क्रीडा, मनोरंजन, राजकीय आणि आर्थिक कार्यक्रमांच्या निकालांवर पैज लावू शकतील.

5. Apple and Nvidia, two of the greatest IT companies in the world, have established new records in the market. Apple's value quickly went above \$4 trillion for the first time, thanks to strong global demand for its newest iPhone models. Nvidia's value is getting close to \$5 trillion, thanks to the fact that AI chip sales are still the biggest part of the global technology market.

जगातील दोन महान आयटी कंपन्यांपैकी एक असलेल्या अँपल आणि एनव्हीडिया यांनी बाजारात नवे विक्रम प्रस्थापित केले आहेत. त्यांच्या नवीनतम आयफोन मॉडेल्सना जागतिक स्तरावर मागणी वाढल्याने ॲपलचे मूल्य पहिल्यांदाच ४ ट्रिलियन डॉलर्सच्या वर गेले. जागतिक तंत्रज्ञान बाजारपेठेत एआय चिप विक्री अजूनही सर्वात मोठा भाग असल्याने एनव्हीडियाचे मूल्य ५ ट्रिलियन डॉलर्सच्या जवळपास पोहोचत आहे.

6. Delhi's long-awaited cloud seeding effort, which was meant to provide fake rain to fight air pollution, did not work as planned. The experiment took place over important portions of the capital and involved planes dropping salt-based and silver iodide flares into clouds that held moisture. But because the humidity levels were low and the weather was bad, there was very little rain even after two tries.

दिल्लीचा बहुप्रतिक्षित क्लाउड सीडिंग प्रयत्न, जो वायू प्रदूषणाशी लढण्यासाठी बनावट पाऊस पाडण्यासाठी होता, तो नियोजित प्रमाणे यशस्वी झाला नाही. हा प्रयोग राजधानीच्या महत्त्वाच्या भागांवर झाला आणि त्यात विमानांनी मीठ-आधारित आणि सिल्व्हर आयोडाइड ज्वाला ढगांमध्ये टाकल्या ज्या ओलावा टिकवून ठेवत होत्या. परंतु आर्द्रतेचे प्रमाण कमी असल्याने आणि हवामान खराब असल्याने, दोन प्रयत्नांनंतरही पाऊस खूपच कमी पडला.

7. Yogi Adityanath, the Chief Minister of Uttar Pradesh, has proposed the creation of a new district called Kalyan Singh Nagar in commemoration of previous Chief Minister Kalyan Singh. The new district will be made up of sections of Aligarh and Bulandshahr. This is part of an administrative reorganization to honour one of the state's most important leaders.

उत्तर प्रदेशचे मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांनी माजी मुख्यमंत्री कल्याण सिंह यांच्या स्मरणार्थ कल्याण सिंह नगर नावाचा एक नवीन जिल्हा निर्माण करण्याचा प्रस्ताव मांडला आहे. हा नवीन जिल्हा अलिगड आणि बुलंदशहरच्या काही भागांपासून बनलेला असेल. राज्यातील सर्वात महत्त्वाच्या नेत्यांपैकी एकाच्या सन्मानार्थ प्रशासकीय पुनर्रचनेचा हा एक भाग आहे.

8. India is going to build up a National Aviation Safety Centre to improve the safety of its aviation system as air traffic and airport size grow. The Asia-Pacific Accident Investigation Group (APAC-AIG) meeting in New Delhi was where the plan was first shown.

हवाई वाहत्क आणि विमानतळांचा आकार वाढत असताना, भारत आपल्या विमान वाहत्क व्यवस्थेची सुरक्षा सुधारण्यासाठी एक राष्ट्रीय विमान वाहत्क सुरक्षा केंद्र स्थापन करणार आहे. नवी दिल्ली येथील आशिया-पॅसिफिक अपघात अन्वेषण गट (APAC-AIG) च्या बैठकीत ही योजना प्रथम दाखवण्यात आली.

Current Affairs 30 October 2025

1. In September 2025, India's industrial output grew by only 4%, which was the lowest level in three months. The Ministry of Statistics and Programme Implementation's data show that industrial development was the slowest in at least five years in the first half of FY 2025-26. This suggests that important sectors are slowing down.

सप्टेंबर २०२५ मध्ये, भारताच्या औद्योगिक उत्पादनात फक्त ४% वाढ झाली, जी तीन महिन्यांतील सर्वात कमी पातळी होती. सांख्यिकी आणि कार्यक्रम अंमलबजावणी मंत्रालयाच्या आकडेवारीवरून असे दिसून येते की २०२५-२६ आर्थिक वर्षाच्या पहिल्या सहामाहीत औद्योगिक विकास किमान पाच वर्षांतील सर्वात मंद होता. यावरून असे सूचित होते की महत्त्वाचे क्षेत्र मंदावत आहेत.

2. OpenAI, the company that made ChatGPT, is getting ready for one of the biggest stock market offerings ever, with a possible value of up to \$1 trillion. According to people who know about the early talks, the corporation wants to raise at least \$60 billion through the initial public offering (IPO). Even if the plans are still in the works, the size of the anticipated listing has already caught the interest of the market.

चॅटजीपीटी बनवणारी कंपनी ओपनएआय, आतापर्यंतच्या सर्वात मोठ्या शेअर बाजारातील ऑफरिंगपैकी एकासाठी सज्ज होत आहे, ज्याचे मूल्य \$1 ट्रिलियन पर्यंत असू शकते. सुरुवातीच्या चर्चेबद्दल माहिती असलेल्या लोकांच्या मते, कॉपरिंशनला प्रारंभिक सार्वजनिक ऑफरिंग (आयपीओ) द्वारे किमान \$60 अब्ज उभारायचे आहे. जरी योजना अजूनही कामात असल्या तरी, अपेक्षित लिस्टिंगच्या आकाराने आधीच बाजाराचे लक्ष वेधले आहे.

3. The Eighth Session of the International Solar Alliance (ISA) Assembly started in New Delhi, where representatives from over 120 countries were present. President Droupadi Murmu opened the event, which was a big step forward for worldwide collaboration on renewable energy and sustainable development.

आंतरराष्ट्रीय सौर आघाडी (ISA) असेंब्लीचे आठवे सत्र नवी दिल्ली येथे सुरू झाले, जिथे १२० हून अधिक देशांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते. राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी या कार्यक्रमाचे उद्घाटन केले, जे अक्षय ऊर्जा आणि शाश्वत विकासावरील जागतिक सहकार्यासाठी एक मोठे पाऊल होते.

4. Under the Services Thematic Series, NITI Aayog has released two important papers. This is a big step in understanding India's shift to a services-led economy. Shri B.V.R. Subrahmanyam, CEO of NITI Aayog, released the reports in front of Dr. Arvind Virmani, a member of NITI Aayog, and Dr. V. Anantha Nageswaran, the Chief Economic Adviser to the

Government of India. The event included senior authorities, business leaders, and academics in attendance. It showed how important services are to India's story of prosperity and jobs.

सेवा विषयगत मालिकेअंतर्गत, नीती आयोगाने दोन महत्त्वाचे पेपर्स प्रकाशित केले आहेत. भारताचे सेवा-नेतृत्वाखालील अर्थव्यवस्थेकडे होणारे संक्रमण समजून घेण्यासाठी हे एक मोठे पाऊल आहे. नीती आयोगाचे सीईओ श्री. बी.व्ही.आर. सुब्रह्मण्यम यांनी नीती आयोगाचे सदस्य डॉ. अरविंद विरमाणी आणि भारत सरकारचे मुख्य आर्थिक सल्लागार डॉ. व्ही. अनंत नागेश्वरन यांच्यासमोर अहवालांचे प्रकाशन केले. या कार्यक्रमात वरिष्ठ अधिकारी, व्यावसायिक नेते आणि शिक्षणतज्ज्ञ उपस्थित होते. भारताच्या समृद्धी आणि नोकऱ्यांच्या कथेसाठी सेवा किती महत्त्वाच्या आहेत हे यातून दिसून आले.

5. The Ministry of Coal will show off "Koyla Shakti," a Smart Coal Analytics Dashboard, on October 29, 2025, at The Oberoi Hotel in New Delhi. This is a big step toward digital governance and operational transparency. Shri G. Kishan Reddy, the Union Minister of Coal and Mines, will be the Chief Guest at the event. The effort is a big step forward for the Government's Digital India program and intends to change how the coal sector is managed by combining data and analyzing it in real time.

कोळसा मंत्रालय २९ ऑक्टोबर २०२५ रोजी नवी दिल्लीतील ओबेरॉय हॉटेलमध्ये "कोयला शक्ती" हा स्मार्ट कोळसा विश्लेषण डॅशबोर्ड प्रदर्शित करेल. डिजिटल प्रशासन आणि ऑपरेशनल पारदर्शकतेच्या दिशेने हे एक मोठे पाऊल आहे. केंद्रीय कोळसा आणि खाण मंत्री श्री जी. किशन रेड्डी हे या कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे असतील. हा प्रयत्न सरकारच्या डिजिटल इंडिया कार्यक्रमासाठी एक मोठे पाऊल आहे आणि डेटा एकत्रित करून आणि त्याचे वास्तविक वेळेत विश्लेषण करून कोळसा क्षेत्राचे व्यवस्थापन कसे केले जाते ते बदलण्याचा त्यांचा हेतू आहे.

6. Ajay Kumar Bhalla, the Governor of Manipur, convened a number of meetings at the Raj Bhavan on October 27 to talk about important concerns in the state's tourism and electricity sectors. Talks with officials from NHPC Ltd. and the Indian Association of Tour Operators (IATO) focused on making the Loktak Hydroelectric Project run more smoothly and making it easier for foreign tourists to visit Manipur.

मणिपूरचे राज्यपाल अजय कुमार भल्ला यांनी २७ ऑक्टोबर रोजी राजभवनात राज्याच्या पर्यटन आणि वीज क्षेत्रातील महत्त्वाच्या समस्यांबद्दल चर्चा करण्यासाठी अनेक बैठका बोलावल्या. लोकटक जलविद्युत प्रकल्प अधिक सुरळीतपणे चालवणे आणि परदेशी पर्यटकांना मणिपूरला भेट देणे सोपे करणे यावर एनएचपीसी लिमिटेड आणि इंडियन असोसिएशन ऑफ टूर ऑपरेटर्स (आयएटीओ) च्या अधिकाऱ्यांशी झालेल्या चर्चेत लक्ष केंद्रित केले गेले.

7. Hindustan Aeronautics Limited (HAL) and Russia's United Aircraft Corporation (UAC) have inked a historic Memorandum of Understanding (MoU) to make the SJ-100 civil commuter plane

in India. The deal, signed in Moscow on October 27, 2025, is a big step toward India's goal of becoming self-sufficient in the civil aviation sector. It is also being called a game-changing development for regional air travel.

हिंदुस्तान एरोनॉटिक्स लिमिटेड (HAL) आणि रशियाच्या युनायटेड एअरक्राफ्ट कॉर्पोरेशन (UAC) यांनी भारतात SJ-100 नागरी प्रवासी विमान बनवण्यासाठी एक ऐतिहासिक सामंजस्य करार (MoU) केला आहे. २७ ऑक्टोबर २०२५ रोजी मॉस्कोमध्ये स्वाक्षरी झालेला हा करार नागरी विमान वाहतूक क्षेत्रात स्वयंपूर्ण होण्याच्या भारताच्या ध्येयाकडे एक मोठे पाऊल आहे. याला प्रादेशिक हवाई प्रवासासाठी एक गेम-चेंजिंग विकास असेही म्हटले जात आहे.

8. On October 31, 2025, a huge statewide effort will begin to record the social, economic, and professional status of India's marine fishing community. This is the start of the 5th Marine Fisheries Census (MFC) 2025's household enumeration. The Department of Fisheries is in charge of the project, which will collect important data to help make decisions about sustainable fisheries management and policy.

३१ ऑक्टोबर २०२५ रोजी, भारतातील सागरी मासेमारी समुदायाच्या सामाजिक, आर्थिक आणि व्यावसायिक स्थितीची नोंद करण्यासाठी राज्यव्यापी एक मोठा प्रयत्न सुरू होईल. ही ५ व्या सागरी मत्स्यपालन जनगणना (MFC) २०२५ च्या घरगुती गणनेची सुरुवात आहे. मत्स्यव्यवसाय विभाग या प्रकल्पाचे प्रभारी आहे, जो शाश्वत मत्स्यपालन व्यवस्थापन आणि धोरणाबद्दल निर्णय घेण्यास मदत करण्यासाठी महत्त्वाचा डेटा गोळा करेल.

Current Affairs 31 October 2025

1. The Indian Navy cruiser INS Gomati, which is no longer in service, would be the main attraction at the forthcoming "Naval Shaurya Museum" in Lucknow, Uttar Pradesh. The Yogi Adityanath government is taking a rare cultural and historical step by trying to preserve India's maritime history in a state that doesn't have any water. The museum project, which should be done by 2026, will show how brave the Indian Navy is and how its technology has changed over time.

उत्तर प्रदेशातील लखनऊ येथील आगामी "नौदल शौर्य संग्रहालय" मध्ये भारतीय नौदलाचे क्रूझर आयएनएस गोमती हे मुख्य आकर्षण असेल. पाणी नसलेल्या राज्यात भारताचा सागरी इतिहास जतन करण्याचा प्रयत्न करून योगी आदित्यनाथ सरकार एक दुर्मिळ सांस्कृतिक आणि ऐतिहासिक पाऊल उचलत आहे. २०२६ पर्यंत पूर्ण होणारा हा संग्रहालय प्रकल्प भारतीय नौदल किती धाडसी आहे आणि कालांतराने त्याचे तंत्रज्ञान कसे बदलले आहे हे दर्शवेल.

2. As interstellar comet 3I/ATLAS swung behind the sun, it got a lot brighter. Researchers and competent amateurs used many spacecraft to track its movement up to perihelion on Thursday, October 29. Even though it was too close to the sun for anyone on Earth to see, coronagraph images and heliophysics missions

that were sent to study the solar environment were able to see the object's activity.

जसजसा आंतरतारकीय धूमकेत् 3I/ATLAS सूर्याच्या मागे फिरत होता तसतसा तो अधिक उजळ होत गेला. गुरुवार, २९ ऑक्टोबर रोजी संशोधक आणि सक्षम धूमकेतूंनी त्याच्या पेरिहेलियनपर्यंतच्या हालचालींचा मागोवा घेण्यासाठी अनेक अंतराळयानांचा वापर केला. जरी पृथ्वीवरील कोणालाही ते सूर्याच्या खूप जवळ दिसले तरी, सौर वातावरणाचा अभ्यास करण्यासाठी पाठवलेल्या कोरोनाग्राफ प्रतिमा आणि हेलिओफिजिक्स मोहिमांमध्ये त्या वस्तूची हालचाल दिसून आली.

- **3.** On November 1, Chhattisgarh will celebrate its 25th foundation day. Prime Minister Narendra Modi will open the new Chhattisgarh Legislative Assembly building in Naya Raipur. The Governor, Chief Minister, Union Ministers, and other high-ranking officials will all be there for the event, which is part of the state's 25th anniversary festivities. The new Assembly building is a mix of Chhattisgarh's tribal traditions and modern building design.
- १ नोव्हेंबर रोजी छतीसगड आपला २७ वा स्थापना दिन साजरा करेल. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी नया रायपूर येथे नवीन छत्तीसगड विधानसभेच्या इमारतीचे उद्घाटन करतील. राज्यपाल, मुख्यमंत्री, केंद्रीय मंत्री आणि इतर उच्चपदस्थ अधिकारी या कार्यक्रमासाठी उपस्थित राहतील, जो राज्याच्या २७ व्या वर्धापन दिन सोहळ्याचा भाग आहे. नवीन विधानसभेची इमारत छत्तीसगडच्या आदिवासी परंपरा आणि आध्निक इमारतीच्या रचनेचे मिश्रण आहे.
- **4.** Researchers at the Indian Institute of Technology Madras have reached a VTOL milestone utilizing hybrid rocket thrusters. The team showed controlled descent and softlanding conditions by connecting a live hybrid motor to a real-time simulation. This is an important skill for planetary missions, VTOL aircraft, and unmanned aerial vehicles.

इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी मद्रास येथील संशोधकांनी हायब्रिड रॉकेट थ्रस्टर्सचा वापर करून VTOL चा एक महत्त्वाचा टप्पा गाठला आहे. टीमने लाइव्ह हायब्रिड मोटरला रिअल-टाइम सिम्युलेशनशी जोडून नियंत्रित डिसेंट आणि सॉफ्ट-लॅडिंग परिस्थिती दाखवली. ग्रहीय मोहिमा, VTOL विमाने आणि मानवरहित हवाई वाहनांसाठी हे एक महत्त्वाचे कौशल्य आहे.

5. OpenAI, the company behind ChatGPT, is getting ready for one of the biggest stock market offerings ever, with a possible value of up to \$1 trillion. People who know about the company's early talks say that the goal of the initial public offering (IPO) is to raise at least \$60 billion. Even though the plans are still in the works, the size of the proposed listing has already gotten a lot of interest from the market.

चॅटजीपीटीमागील कंपनी ओपनएआय, आतापर्यंतच्या सर्वात मोठ्या शेअर बाजारातील ऑफरिंगपैकी एकासाठी सज्ज होत आहे, ज्याचे मूल्य \$1 ट्रिलियन पर्यंत असू शकते. कंपनीच्या सुरुवातीच्या चर्चेबद्दल माहिती असलेले लोक म्हणतात की प्रारंभिक सार्वजनिक ऑफरिंग (आयपीओ) चे ध्येय किमान \$60 अब्ज उभारणे आहे. जरी योजना अजूनही कामाच्या टप्प्यात असल्या तरी, प्रस्तावित सूचीच्या आकाराने आधीच बाजारातून खूप रस निर्माण केला आहे.

- 6. Madhya Pradesh will make Nauradehi Wildlife Sanctuary the state's third cheetah site, after Kuno National Park and Gandhi Sagar Sanctuary. Chief Minister Mohan Yadav said that cheetahs from Namibia will be released in Nauradehi. This will make Project Cheetah bigger and spread the danger across many ecosystems in central India.
- मध्य प्रदेश कुनो राष्ट्रीय उद्यान आणि गांधी सागर अभयारण्यानंतर नौरादेही वन्यजीव अभयारण्य हे राज्यातील तिसरे चित्ते स्थळ बनवणार आहे. मुख्यमंत्री मोहन यादव म्हणाले की, नामिबियातील चित्ते नौरादेहीमध्ये सोडले जातील. यामुळे चित्ता प्रकल्प मोठा होईल आणि मध्य भारतातील अनेक परिसंस्थांमध्ये धोका पसरेल.
- 7. Researchers from the Indian Institute of Technology Madras have reached a milestone in vertical take-off and landing (VTOL) utilizing hybrid rocket engines. The team showed controlled descent and soft landing conditions by connecting a live hybrid motor to a real-time simulation. This is an important skill for planetary probes, VTOL aircraft, and unmanned aerial vehicles.
- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी मद्रासच्या संशोधकांनी हायब्रिड रॉकेट इंजिनचा वापर करून उभ्या टेक-ऑफ आणि लॅंडिंग (VTOL) मध्ये एक महत्त्वाचा टप्पा गाठला आहे. टीमने लाइव्ह हायब्रिड मोटरला रिअल-टाइम सिम्युलेशनशी जोडून नियंत्रित डिसेंट आणि सॉफ्ट लॅंडिंग स्थिती दाखवली. प्लॅनेटरी प्रोब, VTOL विमाने आणि मानवरहित हवाई वाहनांसाठी हे एक महत्त्वाचे कौशल्य आहे.
- 8. Mohammad Azharuddin, a former Indian cricket captain, has been sworn in as a minister in the Telangana cabinet. He is the first member of the minority community to join Chief Minister Revanth Reddy's council of ministers. Governor Jishnu Dev Verma led the oath ceremony at Raj Bhavan, which was attended by important Congress leaders. The government now has 16 members, which is two more than the constitutional limit of 18.

माजी भारतीय क्रिकेट कर्णधार मोहम्मद अझरुद्दीन यांनी तेलंगणा मंत्रिमंडळात मंत्री म्हणून शपथ घेतली आहे. मुख्यमंत्री रेवंत रेड्डी यांच्या मंत्रिमंडळात सामील होणारे ते अल्पसंख्याक समुदायाचे पहिले सदस्य आहेत. राज्यपाल Source: https://majhinaukri.in/category/current-affairs/

जिष्णू देव वर्मा यांनी राजभवन येथे शपथविधीचे नेतृत्व केले, ज्यात काँग्रेसचे महत्त्वाचे नेते उपस्थित होते. सरकारमध्ये आता १६ सदस्य आहेत, जे १८ च्या संवैधानिक मर्यादेपेक्षा दोन जास्त आहेत.

CURRENT AFFAIRS FOR THE MONTH OF NOVEMBER 2025

Top of the day

Current Affairs 01 November 2025

1. Kerala has made history by being the first state in India to get rid of extreme poverty. On November 1, 2025, which was also Kerala's Formation Day, Chief Minister Pinarayi Vijayan made the announcement in the state Assembly. The announcement is the end of a four-year project that started just after the government took power in 2021.

केरळने भारतातील पहिले राज्य म्हणून अत्यंत गरिबीतून मुक्तता मिळवून इतिहास रचला आहे. १ नोव्हेंबर २०२५ रोजी, जो केरळचा स्थापना दिन देखील होता, मुख्यमंत्री पिनारायी विजयन यांनी राज्य विधानसभेत ही घोषणा केली. २०२१ मध्ये सरकारने सत्ता हाती घेतल्यानंतर सुरू झालेल्या चार वर्षांच्या प्रकल्पाचा हा शेवट आहे.

2. The Indian Air Force (IAF) is getting ready for a series of large-scale operational exercises by sending out various Notices to Airmen (NOTAMs) over its northeastern airspace. The move is part of an effort to make the border safer, and it happens at the same time as "Exercise Trishul," a big tri-service practice along the western border with Pakistan.

भारतीय हवाई दल (IAF) त्यांच्या ईशान्य हवाई हद्दीतून एअरमनना विविध सूचना (NOTAMs) पाठवून मोठ्या प्रमाणात ऑपरेशनल सरावांच्या मालिकेसाठी सज्ज होत आहे. हे पाऊल सीमा अधिक सुरक्षित करण्याच्या प्रयत्नांचा एक भाग आहे आणि ते पाकिस्तानच्या पश्चिम सीमेवर "त्रिशूल" या मोठ्या त्रि-सेवा सरावाच्या वेळी होत आहे.

3. At the Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC) conference, Chinese President Xi Jinping suggested that there should be a global organization to oversee and coordinate the growth of artificial intelligence (AI). This is considered as Beijing's way of trying to become a global leader in AI governance, giving the US-led approach to technology and trade cooperation a run for its money.

आशिया-पॅसिफिक आर्थिक सहकार्य (APEC) परिषदेत, चीनचे अध्यक्ष शी जिनिपंग यांनी कृत्रिम बुद्धिमता (AI) च्या वाढीवर देखरेख आणि समन्वय साधण्यासाठी एक जागतिक संघटना असावी असे सुचवले. एआय प्रशासनात जागतिक नेता बनण्याचा बीजिंगचा हा प्रयत्न मानला जातो, ज्यामुळे तंत्रज्ञान आणि व्यापार सहकार्यासाठी अमेरिकेच्या नेतृत्वाखालील दृष्टिकोनाला त्याच्या पैशासाठी धावपळ मिळते.

4. China's Shenzhou-21 mission to its Tiangong space station was a success. It carried a three-member crew, including the country's youngest astronaut ever, and four lab mice. The mission is another step in China's quickly growing space program, which plans to send astronauts to the Moon by 2030.

चीनचे तियांगोंग अंतराळ स्थानकावर पाठवलेले शेन्झोउ-२१ हे अभियान यशस्वी झाले. त्यात देशातील सर्वात तरुण अंतराळवीर आणि चार प्रयोगशाळेतील उंदरांसह तीन सदस्यांचा क्रू होता. हे अभियान चीनच्या वेगाने वाढणाऱ्या अंतराळ कार्यक्रमातील आणखी एक पाऊल आहे, जो २०३० पर्यंत चंद्रावर अंतराळवीर पाठवण्याची योजना आखत आहे. of November 1, 2025, the Delhi government will not allow any commercial goods trucks that are not registered in Delhi and do not meet BS-IV emission criteria to enter the Commission for Air The Quality Management (CAQM) gave the order to cut down on pollution from cars in the National Capital Region before the winter smog season.

- 1 नोव्हेंबर 2025 पासून, दिल्ली सरकार दिल्लीत नोंदणीकृत नसलेल्या आणि BS-IV उत्सर्जन निकष पूर्ण न करणाऱ्या कोणत्याही व्यावसायिक मालवाहू ट्रकला शहरात प्रवेश देऊ देणार नाही. एअर क्वालिटी मॅनेजमेंट कमिशनने (CAQM) हिवाळी धुराच्या हंगामापूर्वी राष्ट्रीय राजधानी क्षेत्रात कारमधून होणारे प्रदूषण कमी करण्याचे आदेश दिले आहेत.
- 6. The Unique Identification Authority of India (UIDAI) has made the Aadhaar upgrade procedure easier by announcing new guidelines that will go into effect on November 1, 2025. You can now start several demographic updates online through the myAadhaar portal. This means you don't have to go to Aadhaar Seva Kendras as often. Biometric upgrades, on the other hand, will still need to be done in person. भारतीय विशिष्ट ओळख प्राधिकरणाने (UIDAI) १ नोव्हेंबर २०२५ पासून लागू होणाऱ्या नवीन मार्गदर्शक तत्त्वांची घोषणा करून आधार अपग्रेड प्रक्रिया सोपी केली आहे. myAadhaarत्म्ही पोर्टलदवारे लोकसंख्याशास्त्रीय अद्यतने ऑनलाइन स्रू करू शकता. याचा अर्थ त्म्हाला वारंवार आधार सेवा केंद्रांमध्ये जाण्याची गरज नाही. दुसरीकडे, बायोमेट्रिक अपग्रेड अज्नही वैयक्तिकरित्या करावे लागतील.
- **7.** Steel Authority of India Limited (SAIL) owns the Bokaro Steel Plant (BSL), which has come up with a big metallurgical breakthrough:

28MnB5 grade manganese-boron steel. This is the first of its kind within SAIL. The new steel grade is made just for agricultural machinery and other uses that need to be resistant to wear. This is a big step toward India's goal of being self-sufficient in both industry and agriculture.

स्टील अथॉरिटी ऑफ इंडिया लिमिटेड (SAIL) कडे बोकारो स्टील प्लांट (BSL) आहे, ज्याने धातुशास्त्रात एक मोठी प्रगती केली आहे: 28MnB5 ग्रेड मँगनीज-बोरॉन स्टील. हे SAIL मधील अशा प्रकारचे पहिलेच स्टील आहे. नवीन स्टील ग्रेड फक्त कृषी यंत्रसामग्री आणि इतर वापरांसाठी बनवले आहे जे झीज होण्यास प्रतिरोधक असणे आवश्यक आहे. उद्योग आणि शेती दोन्हीमध्ये स्वयंपूर्ण होण्याच्या भारताच्या ध्येयाकडे हे एक मोठे पाऊल आहे.

8. The 2025 FIDE World Chess Cup began in Goa on Friday. It was a momentous day for Indian chess since the Viswanathan Anand Trophy was unveiled. Anand was the first Grandmaster from India and a five-time world champion. The famous international event will have 206 participants from 80 countries and will choose three players to move on to the 2026 Candidates Tournament.

२०२५ चा FIDE जागतिक बुद्धिबळ कप शुक्रवारी गोव्यात सुरू झाला. विश्वनाथन आनंद ट्रॉफीचे अनावरण झाल्यापासून भारतीय बुद्धिबळासाठी हा एक महत्त्वाचा दिवस होता. आनंद हा भारतातील पहिला ग्रॅंडमास्टर आणि पाच वेळा विश्वविजेता होता. या प्रसिद्ध आंतरराष्ट्रीय स्पर्धत ८० देशांमधून २०६ सहभागी असतील आणि २०२६ च्या उमेदवार स्पर्धत जाण्यासाठी तीन खेळाडू निवडतील.

Current Affairs 03 November 2025

1. The sandwich is the most portable meal of modern times. The change from a rich person's convenience to a common food on World Sandwich Day shows how civilizations make order out of culinary chaos. What started out as a way for gamblers to cheat has turned into a food guide for those who want to do a lot of things at once.

सँडविच हे आधुनिक काळातील सर्वात पोर्टेबल जेवण आहे. जागतिक सँडविच दिनानिमित श्रीमंत व्यक्तीच्या सोयीपासून सामान्य जेवणात बदल हे दर्शविते की संस्कृती स्वयंपाकाच्या अराजकतेतून कशी व्यवस्था करतात. जुगारींना फसवणूक करण्याचा मार्ग म्हणून जे सुरू झाले ते आता एकाच वेळी अनेक गोष्टी करू इच्छिणाऱ्यांसाठी अन्न मार्गदर्शक बनले आहे.

2. At Bharat Mandapam in New Delhi, Prime Minister Narendra Modi opened the Emerging Science & Technology Innovation Conclave (ESTIC) 2025. He also announced a ₹1 lakhcrore Research, Development and Innovation (RDI) Scheme Fund to encourage commercial R&D. He also talked about the Anusandhan Research Foundation, which will help institutions and businesses do more research. नवी दिल्लीतील भारत मंडपम येथे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी इमर्जिंग सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी इनोव्हेशन

कॉन्क्लेव्ह (ESTIC) २०२५ चे उदघाटन केले. त्यांनी

व्यावसायिक संशोधन आणि विकासाला प्रोत्साहन देण्यासाठी १ लाख कोटी रुपयांच्या संशोधन, विकास आणि नवोन्मेष (RDI) योजना निधीची घोषणा केली. त्यांनी अनुसंधान रिसर्च फाउंडेशनबद्दल देखील सांगितले, जे संस्था आणि व्यवसायांना अधिक संशोधन करण्यास मदत करेल.

- 3. India wants to increase its rare earth magnet manufacturing incentive program to about ₹7,000 crore (\$788 million), which is almost three times the amount that was set aside before. As the US tries to rely less on China, which controls the global supply chain, this move aims to get important resources for electric vehicles, renewable energy, and military. भारत दुर्मिळ पृथ्वी च्ंबक बनवणाऱ्या कंपन्यांना देत असलेल्या पैशाची रक्कम दुप्पट करून सुमारे ₹७,००० कोटी (\$७८८ दशलक्ष) करण्याचा मानस आहे. हे पूर्वीपेक्षा जवळजवळ तिप्पट आहे. ही कारवाई इलेक्ट्रिक वाहने, अक्षय ऊर्जा आणि लष्करासाठी महत्त्वाची संसाधने मिळविण्यासाठी आहे कारण अमेरिका जागतिक प्रवठा साखळीवर वर्चस्व गाजवणाऱ्या चीनवर कमी अवलंब्न राह इच्छित आहे.
- 4. Afghanistan's Taliban government is going to name its first formal representative in New Delhi since taking control in August 2021. This is a big step forward in diplomacy. After acting Foreign Minister Amir Khan Muttaqi's recent trip to New Delhi, the move shows that India and Afghanistan are slowly getting back to normal.

ऑगस्ट २०२१ मध्ये ताबा घेतल्यानंतर अफगाणिस्तानातील तालिबान सरकार नवी दिल्लीत आपला पहिला औपचारिक प्रतिनिधी नियुक्त करणार आहे. राजनैतिकदृष्ट्या हे एक मोठे पाऊल आहे. कार्यवाहक परराष्ट्र मंत्री अमीर खान मुत्ताकी यांच्या अलिकडच्या नवी दिल्ली दौ-यानंतर, हे पाऊल भारत आणि अफगाणिस्तान हळूहळू सामान्य होत असल्याचे दर्शवते.

5. Bharat Biotech International "Nucelion announced the creation of Therapeutics," a fully owned subsidiary that would work as a Contract Research, Development, and Manufacturing Organization (CRDMO) focused on innovative cell and gene therapies. The new business, which is located in Genome Valley in Hyderabad, wants to help life science inventors from all over the world who working on cutting-edge biological treatments by offering them complete solutions. भारत बायोटेक इंटरनॅशनल लिमिटेडने "न्यूसेलियन थेरप्युटिक्स" ची निर्मिती करण्याची घोषणा केली आहे, ही एक पूर्ण मालकीची उपकंपनी आहे जी नाविन्यपूर्ण पेशी आणि जीन थेरपीवर लक्ष केंद्रित करून कॉन्ट्रॅक्ट रिसर्च, डेव्हलपमेंट आणि मॅन्य्फॅक्चरिंग ऑर्गनायझेशन (CRDMO) म्हणून काम करेल. हैदराबादमधील जीनोम व्हॅलीमध्ये स्थित हा नवीन व्यवसाय जगभरातील जीवन विज्ञान शोधकांना मदत करू इच्छितो जे अत्याध्निक जैविक उपचारांवर काम करत आहेत आणि त्यांना संपूर्ण उपाय देऊ इच्छितात.

6. India made history by winning the ICC Women's World Cup 2025 final against South Africa by 52 runs. This was their first world title. The win, spearheaded by captain Harmanpreet Kaur, was a turning moment for Indian women's cricket. It ended years of agony and put the team among the best in the world. भारताने आयसीसी महिला विश्वचषक २०२५ च्या अंतिम सामन्यात दक्षिण आफ्रिकेवर ५२ धावांनी विजय मिळवून इतिहास रचला. हा त्यांचा पहिलाच विश्वविजेता होता. कर्णधार हरमनप्रीत कौरच्या नेतृत्वाखालील हा विजय भारतीय महिला क्रिकेटसाठी एक कलाटणीचा क्षण होता. या विजयाने वर्षानुवर्ष चाललेल्या त्रासाचा अंत केला आणि संघाला जगातील सर्वोत्तम संघात स्थान दिले.

7. The Indian Space Research Organization (ISRO) wants to finish seven space missions by March 2026. One of these missions will be the first test flight without a crew as part of the Gaganyaan program. After the successful launch of India's heaviest satellite, CMS-03, atop the LVM3-M5 rocket from Sriharikota, Chairman V. Narayanan confirmed the plan.

भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (इस्रो) मार्च २०२६ पर्यंत सात अंतराळ मोहिमा पूर्ण करू इच्छिते. यापैकी एक मोहीम गगनयान कार्यक्रमाचा भाग म्हणून क्रूशिवाय पहिली चाचणी उड्डाण असेल. श्रीहरिकोटा येथून LVM3-M5 रॉकेटवरून भारतातील सर्वात वजनदार उपग्रह, CMS-03 चे यशस्वी प्रक्षेपण केल्यानंतर, अध्यक्ष व्ही. नारायणन यांनी या योजनेची प्ष्टी केली.

8. At the ICC Women's ODI World Cup final in Mumbai, India's Shafali Verma made history by becoming the youngest cricketer to achieve a half-century in a World Cup final, regardless of gender. The 21-year-old all-rounder played a big part in India's strong 298/7 against South Africa at the DY Patil Stadium. This is the second-highest total in Women's World Cup finals history.

मुंबईतील आयसीसी महिला एकदिवसीय विश्वचषक स्पर्धेच्या अंतिम सामन्यात, भारताच्या शफाली वर्माने लिंग विचारात न घेता विश्वचषक स्पर्धेच्या अंतिम सामन्यात अर्धशतक झळकावणारी सर्वात तरुण क्रिकेटपटू बनून इतिहास रचला. डीवाय पाटील स्टेडियमवर दक्षिण आफ्रिकेविरुद्ध भारताच्या २९८/७ धावांच्या मजबूत धावसंख्येत २१ वर्षीय या अष्टपैलू खेळाडूने मोठी भूमिका बजावली. महिला विश्वचषक स्पर्धेच्या इतिहासातील ही दुसरी सर्वोच्च धावसंख्या आहे.

Current Affairs 04 November 2025

1. Starting next year, Pakistan's navy will get a big boost when it gets modern Hangor-class submarines that were built with help from China. The move is a big improvement in Pakistan's naval position and is likely to threaten India's current lead in conventional submarines in the area.

पुढील वर्षापासून, चीनच्या मदतीने बनवलेल्या आधुनिक हँगोर-क्लास पाणबुड्या मिळाल्याने पाकिस्तानच्या नौदलाला मोठी चालना मिळेल. हे पाऊल पाकिस्तानच्या नौदलाच्या स्थितीत मोठी सुधारणा आहे आणि त्यामुळे या क्षेत्रातील पारंपारिक पाणबुड्यांमध्ये भारताची सध्याची आघाडी धोक्यात येण्याची शक्यता आहे.

2. After OPEC+ decided to stop increasing production after December 2025, crude oil prices dropped for a brief time. The producers are being careful because they think there will be an oil surplus and they don't know how fresh US sanctions will affect Russian supplies.

डिसेंबर २०२५ नंतर ओपेक+ ने उत्पादन वाढवणे थांबवण्याचा निर्णय घेतल्यानंतर, कच्च्या तेलाच्या किमती थोड्या काळासाठी घसरल्या. उत्पादक देश सावधगिरी बाळगत आहेत कारण त्यांना वाटते की तेलाचा अतिरिक्त पुरवठा होईल आणि त्यांना माहित नाही की अमेरिकेच्या नवीन निर्वधांमुळे रिशयन पुरवठ्यावर कसा परिणाम होईल.

3. India's delegation to the 30th UN Climate Change Conference (COP30) in Belém, Brazil, will put equity, financing, and access to technology ahead of fresh promises to cut Brazil will show off emissions. accomplishments in protecting forests during the summit, which is being held to honour ten years since the Paris Agreement. The country will also talk about the proposed "Tropical Forest Forever Fund," even though its climate strategy has been criticized inconsistent.

ब्राझीलमधील बेलेम येथे होणाऱ्या ३० व्या संयुक्त राष्ट्रांच्या हवामान बदल परिषदेत (COP30) भारताचे प्रतिनिधीमंडळ उत्सर्जन कमी करण्याच्या नवीन आश्वासनांपेक्षा समता, वित्तपुरवठा आणि तंत्रज्ञानाची उपलब्धता या गोष्टींना प्राधान्य देईल. पॅरिस कराराच्या दहा वर्षाच्या सन्मानार्थ आयोजित करण्यात येणाऱ्या या शिखर परिषदेत ब्राझील जंगलांच्या संरक्षणातील आपल्या कामगिरीचे प्रदर्शन करेल. देश प्रस्तावित "ट्रॉपिकल फॉरेस्ट फॉरएव्हर फंड" बद्दल देखील बोलेल, जरी त्याच्या हवामान धीरणावर विसंगत असल्याची टीका झाली असली तरी.

4. The Indian Navy will be in charge of the Tri-Services Exercise (TSE-2025) "Trishul," which will be done alongside the Indian Army and Indian Air Force. The big operation is set to start in early November 2025. Its goal is to improve cooperation, interoperability, and preparation for combined operations among the three Services.

भारतीय नौदल त्रि-सेवा सराव (TSE-2025) "त्रिशूल" चे प्रभारी असेल, जो भारतीय लष्कर आणि भारतीय हवाई दलाच्या बरोबरीने केला जाईल. ही मोठी मोहीम नोव्हेंबर २०२५ च्या सुरुवातीला सुरू होणार आहे. तिन्ही सेवांमध्ये सहकार्य, आंतरकार्यक्षमता आणि एकत्रित ऑपरेशन्ससाठी तयारी स्धारणे हे त्याचे ध्येय आहे.

5. "NPCI International Payments Limited (NIPL)" has teamed up with "Razorpay Curlec" to make "UPI transactions in Malaysia" possible. This is a big step toward making India's digital payments system more global. With the connection, Indian tourists may use their favourite UPI-enabled apps to make quick and safe payments to Malaysian shops.

"एनपीसीआय इंटरनॅशनल पेमेंट्स लिमिटेड (एनआयपीएल)" ने "रेझरपे कर्लक" सोबत भागीदारी केली आहे जेणेकरून "मलेशियामध्ये यूपीआय व्यवहार" शक्य होतील. भारताची डिजिटल पेमेंट प्रणाली अधिक जागतिक बनवण्याच्या दिशेने हे एक मोठे पाऊल आहे. या कनेक्शनसह, भारतीय पर्यटक मलेशियन दुकानांमध्ये जलद आणि सुरक्षित पेमेंट करण्यासाठी त्यांच्या आवडत्या यूपीआय-सक्षम ॲप्सचा वापर करू शकतात.

6. The Maldives has become the first country in the world to outlaw tobacco and vaping for people of all ages. This is a big step toward a future without smoking. Starting on November 1, 2025, the legislation says that no one born after January 1, 2007, including tourists, can buy or use tobacco products.

मालदीव हा जगातील पहिला देश बनला आहे ज्याने सर्व वयोगटातील लोकांसाठी तंबाखू आणि व्हेपिंगवर बंदी घातली आहे. धूम्रपानमुक्त भविष्याकडे हे एक मोठे पाऊल आहे. १ नोव्हेंबर २०२५ पासून सुरू होणाऱ्या कायद्यानुसार १ जानेवारी २००७ नंतर जन्मलेला कोणीही, पर्यटकांसह, तंबाखूजन्य पदार्थ खरेदी करू शकत नाही किंवा वापरू

- 7. At Bharat Mandapam in New Delhi, Prime Minister Narendra Modi opened the Emerging Science & Technology Innovation Conclave (ESTIC) 2025. He also announced a ₹1 lakhcrore Research, Development and Innovation (RDI) Scheme Fund to encourage commercial R&D. He also talked about the Anusandhan Research Foundation, which will institutions and businesses do more research. नवी दिल्लीतील भारत मंडपम येथे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी इमर्जिंग सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी इनोव्हेशन कॉन्क्लेव्ह (ESTIC) २०२५ चे उदघाटन केले. त्यांनी व्यावसायिक संशोधन आणि विकासाला प्रोत्साहन देण्यासाठी १ लाख कोटी रुपयांच्या संशोधन, विकास आणि नवोन्मेष (RDI) योजना निधीची घोषणा केली. त्यांनी अन्संधान रिसर्च फाउंडेशनबद्दल देखील सांगितले, जे संस्था आणि व्यवसायांना अधिक संशोधन करण्यास मदत करेल.
- 8. During the state's silver jubilee celebration, President Droupadi Murmu spoke to a special session of the Uttarakhand Legislative Assembly in Dehradun. She praised advances in the Human Development Index, rising literacy rates, and falling rates of maternal and infant mortality. She praised the House for making laws that are open and honest, and she said that empowering women is still a top goal. राज्याच्या रौप्यमहोत्सवी समारंभात, राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू

राज्याच्या रौप्यमहोत्सवी समारंभात, राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी देहरादून येथे उत्तराखंड विधानसभेच्या विशेष अधिवेशनात भाषण केले. त्यांनी मानव विकास निर्देशांकातील प्रगती, वाढत्या साक्षरतेचे प्रमाण आणि माता आणि बालमृत्यूच्या घटत्या दराचे कौतुक केले. खुले आणि प्रामाणिक कायदे केल्याबद्दल त्यांनी सभागृहाचे कौतुक केले आणि महिला सक्षमीकरण हे अजूनही एक सर्वोच्च ध्येय असल्याचे सांगितले.

Current Affairs 05 November 2025

- 1. OpenAI has come up with "IndQA," a new benchmark that tests how well AI systems understand India's many languages, cultural differences, and situations. The project is a big step toward making AI better at understanding languages and cultures, starting with one of the most linguistically diverse areas in the world.
- ओपनएआयने "इंडक्यूए" हा एक नवीन बेंचमार्क तयार केला आहे जो भारतातील अनेक भाषा, सांस्कृतिक फरक आणि परिस्थिती एआय सिस्टम किती चांगल्या प्रकारे समजतात याची चाचणी करतो. जगातील सर्वात भाषिकदृष्ट्या वैविध्यपूर्ण क्षेत्रांपैकी एक असलेल्या भाषा आणि संस्कृती समजून घेण्यासाठी एआयला अधिक चांगले बनवण्याच्या दिशेने हा प्रकल्प एक मोठे पाऊल आहे.
- 2. Sweden has officially become the world's first cashless country, setting a global benchmark for digital financial transformation. The nation's citizens now rely nearly entirely on mobile payments, cards, and phone taps for everyday transactions, effectively replacing physical money with digital convenience.

डिजिटल आर्थिक परिवर्तनासाठी जागतिक बेंचमार्क स्थापित करणारा स्वीडन अधिकृतपणे जगातील पहिला कॅशलेस देश बनला आहे. देशातील नागरिक आता जवळजवळ पूर्णपणे दैनंदिन व्यवहारांसाठी मोबाइल पेमेंट, कार्ड आणि फोन टॅपवर अवलंबून आहेत, ज्यामुळे भौतिक पैशाची जागा डिजिटल सोयीने घेतली जाते.

- **3.** The Indian Institute of Science (IISc) in Bengaluru has given Dr. Sai Gautam Gopalakrishnan, an associate professor of materials engineering, the "Manohar Parrikar Yuva Scientist Award 2025." The award acknowledges his remarkable work in computational materials science, which is a cutting-edge field of research in advanced materials.
- बेंगळुरू येथील इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स (IISc) ने मटेरियल इंजिनिअरिंगचे सहयोगी प्राध्यापक डॉ. साई गौतम गोपालकृष्णन यांना "मनोहर परिकर युवा शास्त्रज्ञ पुरस्कार २०२५" प्रदान केला आहे. प्रगत मटेरियलमधील संशोधनाचे एक अत्याधुनिक क्षेत्र असलेल्या संगणकीय मटेरियल सायन्समधील त्यांच्या उल्लेखनीय कार्याची दखल हा पुरस्कार देतो.
- **4.** After getting reliable information that terrorists were in the area, security forces have started a big anti-terror operation in the Kishtwar district of Jammu and Kashmir. The encounter, taking place in the Chhatru area, is being jointly undertaken by the Indian Army's White Knight Corps and the Jammu and Kashmir Police.
- या भागात दहशतवादी असल्याची विश्वसनीय माहिती मिळाल्यानंतर, सुरक्षा दलांनी जम्मू आणि काश्मीरच्या किश्तवाड जिल्ह्यात मोठी दहशतवादविरोधी मोहीम सुरू केली आहे. छत्रू भागात होणारी ही चकमक भारतीय लष्कराच्या व्हाईट नाईट कॉर्प्स आणि जम्मू आणि काश्मीर पोलिसांकडून संयुक्तपणे राबवली जात आहे.

5. The NASA-ISRO Synthetic Aperture Radar (NISAR) satellite will start working on November 7, marking a major milestone in space cooperation between India and the United States. ISRO Chairman V. Narayanan announced the development and said that the collaborative Earth observation mission has finished all of its calibration steps and will start working officially after a meeting this week.

नासा-इस्रो सिंथेटिक अपर्चर रडार (NISAR) उपग्रह ७ नोव्हेंबर रोजी काम करण्यास सुरुवात करेल, जो भारत आणि अमेरिका यांच्यातील अंतराळ सहकार्यातील एक महत्त्वाचा टप्पा आहे. इस्रोचे अध्यक्ष व्ही. नारायणन यांनी या विकासाची घोषणा केली आणि सांगितले की सहयोगी पृथ्वी निरीक्षण मोहिमेने त्याचे सर्व कॅलिब्रेशन टप्पे पूर्ण केले आहेत आणि या आठवड्यात होणाऱ्या बैठकीनंतर अधिकृतपणे काम करण्यास स्रुवात करतील.

6. A new study in "The Lancet" says that the globe is on track for a big drop in birth rates. By 2100, 97% of countries are anticipated to have birth rates below replacement levels. Researchers at the Institute for Health Metrics and Evaluation (IHME) term this a "demographically divided world" that might change economies and cultures all across the world.

"द लॅन्सेट" मधील एका नवीन अभ्यासात असे म्हटले आहे की जग जन्मदरात मोठी घट होण्याच्या मार्गावर आहे. २१०० पर्यंत, ९७% देशांमध्ये जन्मदर प्रतिस्थापन पातळीपेक्षा कमी असण्याची अपेक्षा आहे. इन्स्टिट्यूट फॉर हेल्थ मेट्रिक्स अँड इव्हॅल्युएशन (IHME) मधील संशोधकांनी याला "लोकसंख्याशास्त्रीयहष्ट्या विभाजित जग" म्हटले आहे जे जगभरातील अर्थव्यवस्था आणि संस्कृती बदलू शकते.

7. Guru Nanak Dev Jayanti, or Gurpurab, is the day that Guru Nanak Dev Ji, the founder of Sikhism, was born. This holy day will be celebrated on November 5, 2025, which is also the full moon day (Kartik Purnima) in the Hindu lunar calendar. The day stands for peace, equality, and remembering Guru Nanak's spiritual teachings.

गुरु नानक देव जयंती, किंवा गुरुपूरब, हा शीख धर्माचे संस्थापक गुरु नानक देव जी यांचा जन्मदिवस आहे. हा पवित्र दिवस ५ नोव्हेंबर २०२५ रोजी साजरा केला जाईल, जो हिंदू चंद्र कॅलेंडरमध्ये पौर्णिमा (कार्तिक पौर्णिमा) देखील आहे. हा दिवस शांती, समानता आणि गुरु नानकांच्या आध्यात्मिक शिकवणींचे स्मरण करण्यासाठी आहे.

8. Peru has officially cut off diplomatic ties with Mexico after the latter gave sanctuary to former Peruvian Prime Minister Betssy Chavez, who is wanted for rebellion in connection with the failed coup attempt in 2022. Peru says Mexico has been interfering in its internal affairs too much, and this decision is a new low in relations between the two Latin American countries.

2022 मध्ये झालेल्या अयशस्वी सत्तापालटाच्या प्रयत्नासंदर्भात बंडखोरी केल्याप्रकरणी वांछित असलेल्या पेरूच्या माजी पंतप्रधान बेट्सी चावेझ यांना मेक्सिकोने आश्रय दिल्यानंतर पेरूने अधिकृतपणे त्यांच्याशी राजनैतिक संबंध तोडले आहेत. पेरूचे म्हणणे आहे की मेक्सिको त्यांच्या अंतर्गत बाबींमध्ये जास्त हस्तक्षेप करत आहे आणि हा निर्णय दोन लॅटिन अमेरिकन देशांमधील संबंधांमध्ये एक नवीन घसरण आहे.

Current Affairs 06 November 2025

1. In the first half of 2025, 40,800 Indians visited Moscow, a 40% increase from the same time last year. This made India the second-largest non-CIS source market. E-visas and a bigger cultural schedule helped boost demand as the city got more involved with India's tourist trade and audiences.

२०२५ च्या पहिल्या सहामाहीत, ४०,८०० भारतीयांनी मॉस्कोला भेट दिली, जी गेल्या वर्षीच्या याच कालावधीपेक्षा ४०% जास्त आहे. यामुळे भारत दुसऱ्या क्रमांकाचा सर्वात मोठा नॉन-सीआयएस स्रोत बाजार बनला. ई-व्हिसा आणि मोठ्या सांस्कृतिक वेळापत्रकामुळे मागणी वाढण्यास मदत झाली कारण हे शहर भारताच्या पर्यटन व्यापार आणि प्रेक्षकांमध्ये अधिक सामील झाले.

2. The "National Highways Authority of India (NHAI)" has approved the expansion of "National Highway-24 (NH-24)" from a four-lane to a sixlane corridor between "Lucknow and Sitapur." This is a big boost for infrastructure in Uttar Pradesh. The goal of the relocation is to reduce traffic, speed up travel, and make it easier to get between the state capital and five nearby regions.

"भारतीय राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरण (NHAI)" ने "लखनऊ आणि सीतापूर" दरम्यान "राष्ट्रीय महामार्ग-२४ (NH-२४)" चा चार पदरी मार्गावरून सहा पदरी मार्गापर्यंत विस्तार करण्यास मान्यता दिली आहे. उत्तर प्रदेशातील पायाभूत सुविधांसाठी हे एक मोठे प्रोत्साहन आहे. या स्थानांतरणाचे उद्दिष्ट वाहतूक कमी करणे, प्रवासाला गती देणे आणि राज्याची राजधानी आणि जवळच्या पाच प्रदेशांमधील प्रवास सुलभ करणे आहे.

3. The ""Collins Dictionary" has crowned ""Vibe coding"" as its ""Word of the Year for 2025", highlighting how artificial intelligence is reshaping human interaction with technology. The phrase symbolises a new wave of intuitive software development where anyone can create applications simply by describing what they want in plain language.

""कॉलिन्स डिक्शनरी"" ने ""व्हायब कोडिंग"" ला "२०२५ चा वर्षाचा शब्द" म्हणून सन्मानित केले आहे, ज्यामध्ये कृत्रिम बुद्धिमता तंत्रज्ञानाशी मानवी संवाद कसा बदलत आहे यावर प्रकाश टाकला आहे. हा वाक्यांश अंतर्ज्ञानी सॉफ्टवेअर विकासाच्या एका नवीन लाटेचे प्रतीक आहे जिथे कोणीही साध्या भाषेत त्यांना हवे असलेले वर्णन करून अनुप्रयोग तयार करू शकते.

4. SS Innovations International, Inc., which is listed on the Nasdaq, has announced the release of the world's first portable robotic telesurgery device, called "MantrAsana." This innovation, which was developed and produced

solely in India, is a big step forward for surgical robotics and remote medical technologies.

नॅस्डॅकवर सूचीबद्ध असलेल्या एसएस इनोव्हेशन्स इंटरनॅशनल, इंक. ने जगातील पहिले पोर्टेबल रोबोटिक टेलिसर्जरी उपकरण "मंत्र आसन" लाँच करण्याची घोषणा केली आहे. केवळ भारतात विकसित आणि उत्पादित केलेला हा नवोपक्रम सर्जिकल रोबोटिक्स आणि रिमोट मेडिकल तंत्रज्ञानासाठी एक मोठे पाऊल आहे.

5. Once again, Alex Ovechkin has changed the course of history. The captain of the Washington Capitals scored his 900th career goal, making him the only player in National Hockey League (NHL) history to do so. The goal, a signature power-play shot against the St. Louis Blues, added yet another chapter to a career distinguished by exceptional longevity and persistent skill.

पुन्हा एकदा, ॲलेक्स ओवेचिकनने इतिहासाचा मार्ग बदलला आहे. वॉशिंग्टन कॅपिटल्सच्या कर्णधाराने त्याच्या कारिकर्दीतील ९०० वा गोल केला, ज्यामुळे तो नॅशनल हॉकी लीग (NHL) च्या इतिहासात असे करणारा एकमेव खेळाडू बनला. सेंट लुईस ब्लूजिविरुद्धच्या पॉवर-प्ले शॉटने केलेल्या या गोलने त्याच्या कारिकर्दीत आणखी एक अध्याय जोडला, जो अपवादात्मक दीर्घायुष्य आणि चिकाटीच्या कौशल्याने ओळखला जातो.

6. Delhi's Indira Gandhi International Airport (IGIA) has never seen anything like the GPS spoofing that has happened there, which has caused delays and traffic jams during important operating times. The interruption comes at the same time as an upgrade to the Instrument Landing System (ILS) on the main runway, which makes navigation by satellite even more important.

दिल्लीच्या इंदिरा गांधी आंतरराष्ट्रीय विमानतळावर (IGIA) कधीही जीपीएस स्पूिफंगसारखे काही घडले नाही, ज्यामुळे महत्त्वाच्या कामकाजाच्या वेळेत विलंब आणि वाहतूक कोंडी झाली आहे. मुख्य धावपट्टीवरील इन्स्डुमेंट लॅंडिंग सिस्टम (ILS) मध्ये अपग्रेड होत असतानाच हा व्यत्यय येतो, ज्यामुळे उपग्रहाद्वारे नेव्हिगेशन आणखी महत्त्वाचे बनते.

7. Canada has opened a new fast-track immigration option for people who currently or used to hold US H-1B visas. This is part of a larger effort in the 2025 Federal Budget to improve the innovation ecosystem and reduce workforce shortages. The plan combines faster admission possibilities with big research grants and easier recognition of foreign qualifications.

कॅनडाने सध्या किंवा पूर्वी यूएस एच-१बी व्हिसा असलेल्या लोकांसाठी एक नवीन जलद-इमिग्रेशन पर्याय उघडला आहे. २०२५ च्या फेडरल बजेटमध्ये नाविन्यपूर्ण परिसंस्था सुधारण्यासाठी आणि कामगारांची कमतरता कमी करण्यासाठी मोठ्या प्रयत्नांचा हा एक भाग आहे. या योजनेत जलद प्रवेशाच्या शक्यता मोठ्या संशोधन अनुदानांसह आणि परदेशी पात्रतांची सोपी ओळख एकत्रित केली आहे.

8. The Oman Society of Astronomy and Space (OSAS) saw and took pictures of Comet C/2025 R2 SWAN, a unique celestial phenomenon from

the outer solar system. It was a remarkable astronomical event that took place in Oman. The comet's appearance is a once-in-a-lifetime event for both sky observers and scientists, as it takes more than 20,000 years to orbit the sun. ओमान सोसायटी ऑफ ॲस्ट्रॉनॉमी ॲंड स्पेस (OSAS) ने धूमकेत् C/2025 R2 SWAN, बाह्य सौर मंडळातील एक अद्वितीय खगोलीय घटना पाहिली आणि त्याचे फोटो काढले. ओमानमध्ये घडलेली ही एक उल्लेखनीय खगोलीय घटना होती. धूमकेत्चे दर्शन ही आकाश निरीक्षक आणि शास्त्रज्ञ दोघांसाठीही आयुष्यात एकदाच घडणारी घटना आहे, कारण सूर्याभोवती फिरण्यासाठी त्याला २०,००० वर्षांहून अधिक काळ लागतो.

Current Affairs 07 November 2025

1. The Supreme Court of India made a historic decision to protect public health and safety by ordering all states and union territories to keep stray dogs away from schools, hospitals, train stations, and bus stops. The three-judge bench made up of Justices Vikram Nath, Sandeep Mehta, and N.V. Anjaria gave detailed instructions to make sure that these animals were moved and watched over in accordance with the Animal Birth Control Rules.

भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने सार्वजनिक आरोग्य आणि सुरक्षिततेचे रक्षण करण्यासाठी एक ऐतिहासिक निर्णय दिला आहे, ज्यामध्ये सर्व राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांना शाळा, रुग्णालये, रेल्वे स्थानके आणि बस थांब्यांपासून भटक्या कुत्र्यांना दूर ठेवण्याचे आदेश दिले आहेत. न्यायमूर्ती विक्रम नाथ, संदीप मेहता आणि एन.व्ही. अंजारिया यांच्या तीन न्यायाधीशांच्या खंडपीठाने पशु जन्म नियंत्रण नियमांनुसार या प्राण्यांना हलवण्यात येईल आणि त्यांची देखरेख केली जाईल याची खात्री करण्यासाठी सविस्तर सुचना दिल्या आहेत.

2. India is the world leader in using Google's Guided Learning feature in Gemini, the tech giant's new AI-powered tutoring tool. India has the most active learners in the world, with more than two million pupils using the platform. The success shows that India is becoming more interested in digital education and that more and more academic support systems are using

टेक जायंटच्या नवीन एआय-संचालित ट्युटोरिंग टूल, जेमिनीमध्ये गुगलच्या गाईडेड लर्निंग फीचरचा वापर करण्यात भारत जगात आघाडीवर आहे. भारतात जगातील सर्वात जास्त सिक्रय शिकणारे आहेत, दोन दशलक्षाहून अधिक विद्यार्थी या प्लॅटफॉर्मचा वापर करतात. या यशावरून असे दिसून येते की भारत डिजिटल शिक्षणात अधिक रस घेत आहे आणि अधिकाधिक शैक्षणिक समर्थन प्रणाली एआय वापरत आहेत.

3. India and Angola are going to work together more closely in the areas of defence and energy. This is happening because President Droupadi Murmu is going to Angola and Botswana from November 8 to 13. The Ministry of External Affairs (MEA) said that talks are going on to finalize a \$200 million Line of Credit (LoC) for Angola's defence modernization program. This is

a new stage in the relationship between the two countries.

भारत आणि अंगोला संरक्षण आणि ऊर्जा क्षेत्रात अधिक जवळून काम करणार आहेत. राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू ८ ते १३ नोव्हेंबर दरम्यान अंगोला आणि बोत्सवानाला जात असल्याने हे घडत आहे. अंगोलाच्या संरक्षण आधुनिकीकरण कार्यक्रमासाठी २०० दशलक्ष डॉलर्सच्या लाइन ऑफ क्रेडिट (एलओसी) ला अंतिम स्वरूप देण्यासाठी चर्चा सुरू असल्याचे परराष्ट्र मंत्रालयाने (एमईए) सांगितले. दोन्ही देशांमधील संबंधांमध्ये हा एक नवीन टप्पा आहे.

4. Pakistan's federal government is getting ready to pass the 27th Constitutional Amendment, which some fear could give the military a lot more power. The proposed law, which is being spoken about in Parliament right now, would change important parts of the Constitution, such as Article 243, which deals with who controls the military.

पाकिस्तानचे संघराज्य सरकार २७ वी घटनादुरुस्ती मंजूर करण्याची तयारी करत आहे, ज्यामुळे लष्कराला खूप जास्त अधिकार मिळू शकतात अशी काहींना भीती आहे. सध्या संसदेत ज्या प्रस्तावित कायद्याबद्दल चर्चा सुरू आहे, त्याम्ळे संविधानातील महत्त्वाचे भाग बदलले जातील,

जसे की कलम २४३, जे लष्करावर कोणाचे नियंत्रण आहे याशी संबंधित आहे.

5. The Ministry of Steel has given the green light for a slurry pipeline to be built to help with the forthcoming ArcelorMittal Nippon Steel (AM/NS) project in Anakapalle, Andhra Pradesh. The Ministry of Environment, Forest, and Climate Change (MoEF) gave the project the green light barely a week ago. This is another important step forward for the steel mill.

आंध्र प्रदेशातील अनकापल्ले येथे होणाऱ्या आर्सेलर मितल निप्पॉन स्टील (AM/NS) प्रकल्पाला मदत करण्यासाठी स्लरी पाइपलाइन बांधण्यासाठी स्टील मंत्रालयाने हिरवा कंदील दिला आहे. पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाने (MoEF) अवघ्या एका आठवड्यापूर्वीच या प्रकल्पाला हिरवा कंदील दिला आहे. स्टील मिलसाठी हे आणखी एक महत्त्वाचे पाऊल आहे.

- 6. The US Food and Drug Administration (USFDA) has given Alembic Pharmaceuticals Ltd. the green light to sell its generic version of Dasatinib tablets, which are used to treat several types of blood cancer. The approval adds to the company's oncology portfolio and gives it a bigger position in the US generic drug market. यूएस फूड अँड ड्रग अँडमिनिस्ट्रेशन (USFDA) ने अलेम्बिक फार्मास्युटिकल्स लिमिटेडला त्यांच्या विविध प्रकारच्या रक्त कर्करोगावर उपचार करण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या दसाटिनिब टॅब्लेटच्या जेनेरिक आवृत्तीची विक्री करण्यास हिरवा कंदील दिला आहे. या मंजुरीमुळे कंपनीच्या ऑन्कोलॉजी पोर्टफोलिओमध्ये भर पडते आणि अमेरिकेतील जेनेरिक औषध बाजारपेठेत तिला मोठे स्थान मिळते.
- **7.** Fans all across the world are excited about the nominees for the Japan Music Awards 2026. Several BTS members have been nominated for more than one award. On June 13, 2026, at Tokyo's Toyota Arena, the event will honour the

best in Asian and global pop music. The announcement has made many even more excited for BTS's long-awaited return in early 2026.

जपान म्युझिक अवॉर्ड्स २०२६ साठी नामांकित व्यक्तींबद्दल जगभरातील चाहते उत्सुक आहेत. अनेक BTS सदस्यांना एकापेक्षा जास्त पुरस्कारांसाठी नामांकन मिळाले आहे. १३ जून २०२६ रोजी टोकियोच्या टोयोटा अरेना येथे, या कार्यक्रमात आशियाई आणि जागतिक पॉप संगीतातील सर्वोत्तम कलाकारांना सन्मानित केले जाईल. या घोषणेमुळे २०२६ च्या सुरुवातीला BTS च्या बहुप्रतिक्षित प्नरागमनासाठी अनेकांना आणखी उत्साह वाटला आहे.

8. Reports say that "Google" wants to build a big "artificial intelligence (AI) data centre" on "Christmas Island," a remote Australian territory in the Indian Ocean. A report from "Reuters" says that the proposed facility is linked to a "cloud computing deal with the Australian Department of Defence." This makes it one of the most important digital infrastructure projects in the area.

अहवालात म्हटले आहे की "गुगल" हिंद महासागरातील एका दुर्गम ऑस्ट्रेलियन प्रदेश "क्रिसमस आयलंड" वर एक मोठे "कृत्रिम बुद्धिमता (एआय) डेटा सेंटर" बांधू इच्छित आहे. "रॉयटर्स" च्या अहवालात म्हटले आहे की प्रस्तावित सुविधा "ऑस्ट्रेलियन संरक्षण विभागासोबतच्या क्लाउड कॉम्प्युटिंग कराराशी" जोडलेली आहे. यामुळे ते या क्षेत्रातील सर्वात महत्त्वाच्या डिजिटल पायाभूत सुविधा प्रकल्पांपैकी एक बनते.

Current Affairs 08 November 2025

1. The 2025 Nobel Prize in Physiology or Medicine has been given to people who made breakthroughs about peripheral immune tolerance. This award once again puts immunology at the centre of modern biomedical science and public health, which is becoming more important for India's healthcare and research scene.

2025 चा शरीरक्रियाविज्ञान किंवा वैद्यकशास्त्रातील नोबेल पुरस्कार रोगप्रतिकारक परिधीय सहनशीलतेबद्दल प्रगती करणाऱ्या लोकांना देण्यात आला आहे. हा पुरस्कार पुन्हा एकदा इम्यूनोलॉजीला आधुनिक बायोमेडिकल विज्ञान आणि सार्वजनिक आरोग्याच्या केंद्रस्थानी ठेवतो, जे भारताच्या आरोग्यसेवा आणि संशोधन क्षेत्रात अधिक महत्त्वाचे होत चालले आहे.

- 2. India's exports are changing. Non-US markets are helping to make up for losses in the US, and the country's trade diversification policy is effectively opening up new markets in the Middle East, Africa, and Southeast Asia.
- भारताची निर्यात बदलत आहे. अमेरिकेबाहेरील बाजारपेठा अमेरिकेतील तोटा भरून काढण्यास मदत करत आहेत आणि देशाच्या व्यापार विविधीकरण धोरणामुळे मध्य पूर्व, आफ्रिका आणि आग्नेय आशियामध्ये नवीन बाजारपेठा प्रभावीपणे उघडत आहेत.
- **3.** Under the National Quantum Mission (NQM), Startup QNu Labs built India's first 500 km Quantum Key Distribution (QKD) network on

existing optical fibre infrastructure. This was a major milestone.

नॅशनल क्वांटम मिशन (NQM) अंतर्गत, स्टार्टअप QNu लॅब्सने विद्यमान ऑप्टिकल फायबर पायाभूत सुविधांवर भारतातील पहिले 500 किमी क्वांटम की डिस्ट्रिब्युशन (QKD) नेटवर्क बांधले. हा एक महत्त्वाचा टप्पा होता.

4. Donald Trump, the president of the United States, said that Kazakhstan will join the Abraham Accords. This will make the framework that normalizes relations between Israel and Muslim-majority countries bigger.

अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी सांगितले की, कझाकस्तान अब्राहम करारात सामील होईल. यामुळे इस्रायल आणि मुस्लिम बहुल देशांमधील संबंध सामान्य करणारी चौकट मोठी होईल.

5. The Ministry of Skill Development and Entrepreneurship (MSDE) has put India's main job training program, Pradhan Mantri Kaushal Vikas Yojana (PMKVY), under a lot of scrutiny because they blacklisted 178 training partners (TPs) and training centres (TCs) for serious problems like fake trainees, forged documents, and centres that don't exist.

कौशल्य विकास आणि उद्योजकता मंत्रालयाने (MSDE) भारताचा मुख्य रोजगार प्रशिक्षण कार्यक्रम, प्रधानमंत्री कौशल्य विकास योजना (PMKVY) मोठ्या प्रमाणात तपास केला आहे कारण त्यांनी बनावट प्रशिक्षणार्थी, बनावट कागदपत्रे आणि अस्तित्वात नसलेली केंद्रे यासारख्या गंभीर समस्यांसाठी १७८ प्रशिक्षण भागीदार (TP) आणि प्रशिक्षण केंद्रे (TC) यांना काळ्या यादीत टाकले आहे.

Current Affairs 10 November 2025

1. The Ministry of New and Renewable Energy (MNRE) will organize the third International Conference on Green Hydrogen (ICGH-2025) in New Delhi on November 11 and 12. Policymakers, scientists, and business leaders will all be at the two-day summit to talk about how to create a strong and long-lasting green hydrogen ecosystem in India.

नवीन आणि नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय (MNRE) ११ आणि १२ नोव्हेंबर रोजी नवी दिल्ली येथे हरित हायड्रोजनवरील तिसरी आंतरराष्ट्रीय परिषद (ICGH-२०२५) आयोजित करणार आहे. धोरणकर्ते, शास्त्रज्ञ आणि व्यावसायिक नेते या दोन दिवसांच्या शिखर परिषदेत भारतात एक मजबूत आणि दीर्घकाळ टिकणारी हरित हायड्रोजन परिसंस्था कशी तयार करावी याबद्दल चर्चा करतील.

2. The United Arab Emirates and the world tourist industry have made history by naming Shaikha Nasser Al Nowais as the first woman to lead UN tourist. During the 123rd UN Tourism Executive Council meeting in Segovia, Spain, a majority vote affirmed her position. Once the UN General Assembly formally approves her, she will take office in January 2026 for a four-year term. This will be a big step toward female equality in international leadership.

संयुक्त अरब अमिराती आणि जागतिक पर्यटन उद्योगाने शेखा नासेर अल नोवैस यांना संयुक्त राष्ट्रांच्या पर्यटकांचे नेतृत्व करणाऱ्या पहिल्या महिला म्हणून नियुक्त करून इतिहास रचला आहे. स्पेनमधील सेगोव्हिया येथे झालेल्या १२३ व्या संयुक्त राष्ट्र पर्यटन कार्यकारी परिषदेच्या बैठकीत बहुमताने त्यांच्या पदाची पुष्टी केली. संयुक्त राष्ट्रांच्या महासभेने त्यांना औपचारिक मान्यता दिल्यानंतर, त्या जानेवारी २०२६ मध्ये चार वर्षांच्या कार्यकाळासाठी पदभार स्वीकारतील. आंतरराष्ट्रीय नेतृत्वात महिला समानतेच्या दिशेने हे एक मोठे पाऊल असेल.

3. The Federation of All India Farmer Associations (FAIFA) has spoken out against the World Health Organization's Framework Convention on Tobacco Control (WHO-FCTC) decision to keep tobacco farmers and their representatives out of the 11th Conference of the Parties (COP11), which will be held in Geneva from November 17 to 22, 2025. FAIFA said that the farmers' bid to participate was turned down because their interests did not match the FCTC's goals. FAIFA called this reasoning "illogical and discriminatory."

17 ते 22 नोव्हेंबर 2025 दरम्यान जिनिव्हा येथे होणाऱ्या ११ व्या पक्ष परिषदेत्न (COP11) तंबाखू उत्पादक शेतकऱ्यांना आणि त्यांच्या प्रतिनिधींना बाहेर ठेवण्याच्या जागतिक आरोग्य संघटनेच्या फ्रेमवर्क कन्व्हेन्शन ऑन टोबॅको कंट्रोल (WHO-FCTC) निर्णयाविरुद्ध फेडरेशन ऑफ ऑल इंडिया फार्मर असोसिएशन (FAIFA) ने आवाज उठवला आहे. FAIFA ने म्हटले आहे की सहभागी होण्यासाठी शेतकऱ्यांचा अर्ज फेटाळण्यात आला कारण त्यांचे हित FCTC च्या उद्दिष्टांशी जुळत नव्हते. FAIFA ने या तर्काला "अतार्किक आणि भेदभावपूर्ण" म्हटले आहे.

4. The Hanimaadhoo International Airport, a major infrastructure project funded by India's Line of Credit, was opened by Maldives President Mohamed Muizzu. The new airport, which is being called a "gateway to prosperity," is anticipated to change the northern Maldives by bringing in

more tourists, trade, and connections between regions.

भारताच्या लाइन ऑफ क्रेडिटद्वारे निधी मिळवलेला एक प्रमुख पायाभूत सुविधा प्रकल्प, हिनमाधू आंतरराष्ट्रीय विमानतळ, मालदीवचे अध्यक्ष मोहम्मद मुइझ्झू यांच्या हस्ते उद्घाटन करण्यात आले. "समृद्धीचे प्रवेशद्वार" म्हणून ओळखले जाणारे हे नवीन विमानतळ अधिक पर्यटक, व्यापार आणि प्रदेशांमधील संबंध आणून उत्तर मालदीवमध्ये बदल घडवून आणेल अशी अपेक्षा आहे.

5. A new study has shown that microglia, a type of immune cell in the brain, may help slow the progression of Alzheimer's disease by lowering inflammation and stopping the buildup of toxic proteins. The discovery provides encouraging insights into prospective immunotherapy interventions for neurodegenerative diseases.

एका नवीन अभ्यासातून असे दिसून आले आहे की मेंदूतील एक प्रकारची रोगप्रतिकारक पेशी, मायक्रोग्लिया, जळजळ कमी करून आणि विषारी प्रथिनांचे संचय थांबवून अल्झायमर रोगाची प्रगती कमी करण्यास मदत करू शकते. हा शोध न्यूरोडीजनरेटिव्ह रोगांसाठी संभाव्य इम्युनोथेरपी हस्तक्षेपांबद्दल प्रोत्साहनदायक अंतर्दृष्टी प्रदान करतो.

6. The Assam government has passed a historic bill that makes polygamy illegal. This is a big step toward making marriage practices in the state the same for everyone. The law's goal is to make polygamy a crime and safeguard the women who are impacted by it.

आसाम सरकारने बहुपत्नीत्व बेकायदेशीर ठरवणारे ऐतिहासिक विधेयक मंजूर केले आहे. राज्यातील विवाह पद्धती सर्वांसाठी समान करण्याच्या दिशेने हे एक मोठे पाऊल आहे. बहुपत्नीत्वाला गुन्हा ठरवणे आणि त्यामुळे प्रभावित होणाऱ्या महिलांचे संरक्षण करणे हे या कायद्याचे उदिष्ट आहे.

7. The official tagline for Qatar's 2025 National Day festivities comes from a speech made by His Highness the Amir Sheikh Tamim bin Hamad Al Thani in 2016. The tagline is based on the ideals of loyalty, obligation, and progress. It shows Qatar's dedication to human growth and the active role its people play in constructing the country.

कतारच्या २०२५ च्या राष्ट्रीय दिनाच्या उत्सवाची अधिकृत घोषणा २०१६ मध्ये महामहिम अमीर शेख तमीम बिन हमद अल थानी यांनी केलेल्या भाषणातून आली आहे. ही घोषणा निष्ठा, कर्तव्य आणि प्रगतीच्या आदर्शांवर आधारित आहे. ती कतारची मानवी विकासासाठी असलेली समर्पण आणि देशाच्या उभारणीत तेथील लोकांची सक्रिय भूमिका

8. Google has officially announced "Ironwood," its seventh-generation Tensor Processing Unit (TPU), which is now available to AI developers all across the world. Ironwood is Google's most aggressive move yet in the fight for AI infrastructure domination. It is designed to train and run huge machine-learning models, and it goes straight after Nvidia's long-held GPU dominance.

गुगलने अधिकृतपणे "आयर्नवुड" ची घोषणा केली आहे, जी त्याची सातवी पिढीची टेन्सर प्रोसेसिंग युनिट (TPU) आहे, जी आता जगभरातील AI डेव्हलपर्ससाठी उपलब्ध आहे. आयर्नवुड हे AI इन्फ्रास्ट्रक्चर वर्चस्वाच्या लढाईत गुगलचे आतापर्यंतचे सर्वात आक्रमक पाऊल आहे. हे प्रचंड मशीन-लर्निंग मॉडेल्सना प्रशिक्षित करण्यासाठी आणि चालवण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे आणि ते Nvidia च्या दीर्घकाळापासून असलेल्या GPU वर्चस्वाच्या अगदी बरोबरीने जाते.

Current Affairs 11 November 2025

1. The "Indian Sugar & Bio-Energy Manufacturers Association (ISMA)" says that India's sugar production for the marketing year 2025–26 (October–September) will climb "18.58% to 30.95 million tonnes," up from 26.1 million tonnes the year before. The rise is due to increasing production in important states like Maharashtra, Uttar Pradesh, and Karnataka, which have better crop conditions and more water.

"इंडियन शुगर अँड बायो-एनर्जी मॅन्युफॅक्चरर्स असोसिएशन (ISMA)" ने म्हटले आहे की २०२५-२६ (ऑक्टोबर-सप्टेंबर) या विपणन वर्षासाठी भारतातील साखर उत्पादन "१८.५८% वाढून ३०.९५ दशलक्ष टन होईल," जे मागील वर्षी २६.१ दशलक्ष टन होते. महाराष्ट्र, उत्तर प्रदेश आणि कर्नाटक सारख्या महत्त्वाच्या राज्यांमध्ये उत्पादनात वाढ झाल्यामुळे ही वाढ झाली आहे, जिथे पीक परिस्थिती चांगली आहे आणि जास्त पाणी आहे.

2. The Delhi Red Fort blast that shook the country has taken a scary turn with the appearance of Dr. Umar U Nabi, a doctor who is said to have turned into a suicide bomber. The 36-year-old doctor from Pulwama, Jammu & Kashmir, is thought to have been responsible for the horrific explosion that killed at least 12 people near the historic monument.

देशाला हादरवून टाकणाऱ्या दिल्ली लाल किल्ल्यावरील स्फोटात डॉक्टर उमर उ नबी हे आत्मघातकी बॉम्बर बनले असल्याचे समोर आल्यानंतर एक भयानक वळण लागले आहे. जम्मू आणि काश्मीरमधील पुलवामा येथील ३६ वर्षीय डॉक्टर, ऐतिहासिक स्मारकाजवळ झालेल्या भयानक स्फोटात किमान १२ जणांचा बळी गेला होता.

3. Shailesh Chandra has been chosen as president of the Organisation Internationale des Constructeurs d'Automobiles (OICA). This is the first time an Indian business leader has led the worldwide automakers' group. Hildegard Müller has been chosen as vice-president. The appointment comes as the car industry moves faster toward net-zero, digitalization, and a strong supply chain.

शैलेश चंद्रा यांची ऑर्गनायझेशन इंटरनॅशनल डेस कन्स्ट्रक्ट्युअर्स डी'ऑटोमोबाइल्स (OICA) च्या अध्यक्षपदी निवड झाली आहे. जगभरातील ऑटोमेकर्स गटाचे नेतृत्व करण्याची ही पहिलीच वेळ आहे. हिल्डेगार्ड मुलर यांची उपाध्यक्षपदी निवड झाली आहे. कार उद्योग नेट-शून्य, डिजिटलायझेशन आणि मजबूत पुरवठा साखळीकडे वेगाने वाटचाल करत असताना ही नियुक्ती करण्यात आली आहे.

4. According to a new analysis from UBS Global Research, India is on track to become the "world's third-largest economy by 2028," thanks to stable GDP growth of "6.5% annually." By 2026, the country is also predicted to have the "third-largest consumer market," thanks to strong domestic demand and growth spurred by policy.

यूबीएस ग्लोबल रिसर्चच्या एका नवीन विश्लेषणानुसार, "वार्षिक ६.५% च्या स्थिर जीडीपी वाढीमुळे" भारत "२०२८ पर्यंत जगातील तिसरी सर्वात मोठी अर्थव्यवस्था" बनण्याच्या मार्गावर आहे. मजबूत देशांतर्गत मार्गणी आणि धोरणांमुळे वाढ झाल्यामुळे २०२६ पर्यंत देश "तिसरी सर्वात मोठी ग्राहक बाजारपेठ" बनण्याचा अंदाज आहे.

5. The "2025 Booker Prize for Fiction" went to Canadian-Hungarian-British author David Szalay for his novel "Flesh," which gives a deep look at the life of an ordinary guy who is defined by quiet, absence, and unspoken emotion. On November 10, 2025, the news was made at a ceremony at Old Billingsgate in London.

"२०२५ चा बुकर पुरस्कार" कॅनेडियन-हंगेरियन-ब्रिटिश लेखक डेव्हिड स्झाले यांना त्यांच्या "फ्लेश" या कादंबरीसाठी देण्यात आला, ज्यामध्ये शांतता, अनुपस्थिती आणि अव्यक्त भावनांनी परिभाषित केलेल्या एका सामान्य माणसाच्या जीवनाचा सखोल आढावा घेतला आहे. १० नोव्हेंबर २०२५ रोजी, लंडनमधील ओल्ड बिलिंग्जगेट येथे एका समारंभात ही बातमी प्रसिद्ध झाली.

6. Dr. Faizan Ahmed Azizi, President and Chief Representative of the Human Social Care Foundation (HSCF), spoke at the United Nations' Second World Summit for Social Development in Doha. He said that social inclusion should be the foundation of all governmental policy. Dr. Azizi, who spoke for India, asked world leaders to use inclusive frameworks to fight poverty, inequality, and unemployment.

हयूमन सोशल केअर फाउंडेशन (HSCF) चे अध्यक्ष आणि मुख्य प्रतिनिधी डॉ. फैजान अहमद अजीजी यांनी दोहा येथे झालेल्या संयुक्त राष्ट्रांच्या सामाजिक विकासासाठीच्या दुसऱ्या जागतिक शिखर परिषदेत भाषण केले. ते म्हणाले की सामाजिक समावेश हा सर्व सरकारी धोरणांचा पाया असला पाहिजे. भारताच्या वतीने बोलणाऱ्या डॉ. अजीजी यांनी जागतिक नेत्यांना गरिबी, असमानता आणि बेरोजगारीशी लढण्यासाठी समावेशक चौकटी वापरण्यास सांगितले.

7. India and Vietnam have agreed to strengthen their defence cooperation by signing new agreements that cover submarine rescue, working together in the defence industry, and new security areas. The decisions were made after the 15th India–Vietnam Defence Policy Dialogue (DPD) in Hanoi on Monday. It was cochaired by India's Defence Secretary Rajesh Kumar Singh and Vietnam's Deputy Minister of National Defence Senior Lt Gen Hoang Xuan Chien

भारत आणि व्हिएतनाम यांनी पाणबुडी बचाव, संरक्षण उद्योगात एकत्र काम करणे आणि नवीन सुरक्षा क्षेत्रे समाविष्ट करणारे नवीन करार करून त्यांचे संरक्षण सहकार्य मजबूत करण्याचे मान्य केले आहे. सोमवारी हनोई येथे झालेल्या १५ व्या भारत-व्हिएतनाम संरक्षण धोरण संवाद (DPD) नंतर हे निर्णय घेण्यात आले. भारताचे संरक्षण सचिव राजेश कुमार सिंग आणि व्हिएतनामचे राष्ट्रीय संरक्षण उपमंत्री वरिष्ठ लेफ्टनंट जनरल होआंग झुआन चिएन यांनी सह-अध्यक्षता केली.

8. Tatsuya Nakadai, a famous Japanese actor, has died at the age of 92. He had a career that lasted seven decades and changed Japanese cinema after World War II. He was trained for the theatre but was forever wedded to the film. He gave moral complexity and psychological depth to both period epics and modern dramas. He worked with some of the most important directors in the country and left behind a body of work that is now admired across the world.

प्रसिद्ध जपानी अभिनेता तात्सुया नाकादाई यांचे वयाच्या ९२ व्या वर्षी निधन झाले. त्यांची कारकीर्द सात दशके टिकली आणि द्सऱ्या महायुद्धानंतर जपानी चित्रपटसृष्टीत बदल घडवून आणला. त्यांना रंगभूमीसाठी प्रशिक्षण देण्यात आले होते पण ते कायमचे चित्रपटाशी जोडले गेले. त्यांनी कालखंडातील महाकाव्ये आणि आधुनिक नाटकांना नैतिक जटिलता आणि मानसिक खोली दिली. त्यांनी देशातील काही महत्त्वाच्या दिग्दर्शकांसोबत काम केले आणि त्यांच्या मागे असे काम सोडले जे आता जगभरात कौतुकास्पद आहे.

Current Affairs 12 November 2025

1. Scientists at the Indian Institute of Technology (IIT) Guwahati have created a new material that can find kerosene in gasoline and clean up oil spills in water bodies at the same time. The new substance, which is called a Phase-Selective Organogelator (PSOG), promises to be an affordable and environmentally benign way to keep gasoline safe and safeguard the environment.

भारतीय तंत्रज्ञान संस्था (IIT) गुवाहाटी येथील शास्त्रज्ञांनी एक नवीन पदार्थ तयार केला आहे जो पेट्रोलमध्ये रॉकेल शोधू शकतो आणि त्याच वेळी जलसाठ्यांमध्ये तेल गळती साफ करू शकतो. फेज-सिलेक्टिव्ह ऑर्गनोजेलेटर (PSOG) नावाचा हा नवीन पदार्थ पेट्रोल सुरक्षित ठेवण्यासाठी आणि पर्यावरणाचे रक्षण करण्यासाठी एक परवडणारा आणि पर्यावरणीयदृष्ट्या अनुकूल मार्ग असल्याचे आश्वासन देतो.

2. At 12:40 pm IST on Wednesday, November 12, 2025, a little earthquake with a magnitude of 3.6 hit the Dima Hasao area of Assam. The earthquake started roughly 30 km below the surface, with the epicentre at 25.19°N, 92.92°E. Early reports said that there was no damage to buildings or injuries, and critical services were not interrupted as local officials kept an eye on the situation.

बुधवार, १२ नोव्हेंबर २०२५ रोजी दुपारी १२:४० वाजता, आसामच्या दिमा हासाओ भागात ३.६ तीव्रतेचा छोटा भूकंप झाला. भूकंपाची सुरुवात सुमारे ३० किमी खाली झाली, ज्याचे केंद्रबिंदू २५.१९°उत्तर, ९२.९२°पूर्व होते. सुरुवातीच्या अहवालांमध्ये असे म्हटले आहे की इमारतींचे कोणतेही नुकसान झाले नाही किंवा जखमी झाले नाहीत आणि स्थानिक अधिकाऱ्यांनी परिस्थितीवर लक्ष ठेवल्याने महत्त्वाच्या सेवांमध्ये व्यत्यय आला नाही.

3. At the 6th National Water Awards 2024, Maharashtra was voted the best state in the "Best State" category for its great work in managing and conserving water. The Union Ministry of Jal Shakti puts on the awards to honour the best sustainable water resource activities in India. President Droupadi Murmu will give the winners their awards on November 18, 2025, in New Delhi.

सहाव्या राष्ट्रीय जल पुरस्कार २०२४ मध्ये, महाराष्ट्राला पाण्याचे व्यवस्थापन आणि संवर्धन करण्याच्या उत्कृष्ट कार्यासाठी "सर्वोत्तम राज्य" श्रेणीमध्ये सर्वोत्तम राज्य म्हणून निवडण्यात आले. केंद्रीय जलशक्ती मंत्रालय भारतातील सर्वोत्तम शाश्वत जलसंपदा उपक्रमांना सन्मानित करण्यासाठी पुरस्कार प्रदान करते. राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू १८

नोव्हेंबर २०२५ रोजी नवी दिल्ली येथे विजेत्यांना त्यांचे प्रस्कार प्रदान करतील.

4. "S. Jaishankar," the Minister of External Affairs, is in "Niagara, Canada" for the "G7 Foreign Ministers' Meeting." While there, he has met with his counterparts from the "United Kingdom," "France," "Germany," and "Brazil" in a series of one-on-one meetings. His presence at the summit shows how "India's global engagement is growing" and how it wants to make the "voice of the Global South" heard in important international forums.

"एस. जयशंकर", परराष्ट्र मंत्री, "जी७ परराष्ट्र मंत्र्यांच्या बैठकीसाठी" नायगारा, कॅनडा" येथे आहेत. तेथे असताना, त्यांनी "युनायटेड किंग्डम," "फ्रान्स," "जर्मनी," आणि "ब्राझील" मधील त्यांच्या समकक्षांशी वैयक्तिक बैठकांच्या मालिकेत भेट घेतली आहे. शिखर परिषदेतील त्यांची उपस्थिती दर्शवते की "भारताचा जागतिक सहभाग कसा वाढत आहे" आणि तो "ग्लोबल साऊथचा आवाज" महत्त्वाच्या आंतरराष्ट्रीय व्यासपीठांवर कसा ऐकू इच्छितो.

5. In a big diplomatic move, "India and Nepal" are going to start high-level "border coordination talks" again on Wednesday. This would be the first time these talks have happened since the "Gen-Z-led protests" in September that brought down the "Oli government" in Kathmandu. The meetings will take place in New Delhi from November 12 to 14 and are meant to improve collaboration on crime prevention, intelligence sharing, and security across borders.

एका मोठ्या राजनैतिक हालचालीत, "भारत आणि नेपाळ" बुधवारी पुन्हा उच्चस्तरीय "सीमा समन्वय चर्चा" सुरू करणार आहेत. सप्टेंबरमध्ये काठमांडूमध्ये "ओली सरकार" पाडणाऱ्या "जनरल-झेड-नेतृत्वाखालील निदर्शनांनंतर" ही चर्चा पहिल्यांदाच होणार आहे. या बैठका १२ ते १४ नोव्हेंबर दरम्यान नवी दिल्लीत होतील आणि गुन्हेगारी प्रतिबंध, गुप्तचर माहिती सामायिकरण आणि सीमा ओलांडून स्रक्षेबाबत सहकार्य स्धारण्यासाठी आहेत.

6. India has moved up in the most recent Global Climate Risk Index (CRI) from Germanwatch. This shows that the country is becoming more climate resilient, even if it is still exposed to extreme weather occurrences. The country is presently 9th in the long-term index (1995–2024) and 15th in the 2024 yearly index. This is an improvement from previous year's positions of 8th and 10th.

जर्मनवॉचच्या अलिकडच्या जागतिक हवामान जोखीम निर्देशांकात (CRI) भारताने प्रगती केली आहे. यावरून असे दिसून येते की देश अजूनही अत्यंत हवामान घटनांना तोंड देत असला तरीही, हवामानाचा प्रतिकार अधिकाधिक करत आहे. देश सध्या दीर्घकालीन निर्देशांकात (१९९५-२०२४) नवव्या आणि २०२४ च्या वार्षिक निर्देशांकात १५ व्या स्थानावर आहे. मागील वर्षीच्या आठव्या आणि दहाव्या स्थानापेक्षा ही स्धारणा आहे.

7. Sergio Gor is now officially the US Ambassador to India. This is a big step in Washington's diplomatic relationship with New Delhi. The 38-year-old ambassador took the oath of office in the Oval Office, with President

Donald Trump presiding over the ceremony. It was attended by high-ranking American officials and senators.

जर्मनवॉचच्या अलिकडच्या जागतिक हवामान जोखीम निर्देशांकात (CRI) भारताने प्रगती केली आहे. यावरून असे दिसून येते की देश अजूनही अत्यंत हवामान घटनांना तोंड देत असला तरीही, हवामानाचा प्रतिकार अधिकाधिक करत आहे. देश सध्या दीर्घकालीन निर्देशांकात (१९९५-२०२४) नवव्या आणि २०२४ च्या वार्षिक निर्देशांकात १५ व्या स्थानावर आहे. मागील वर्षीच्या आठव्या आणि दहाव्या स्थानापेक्षा ही स्धारणा आहे.

8. On November 13 and 14, Coimbatore will host a two-day defence summit at the Codissia Trade Fair Complex. The event will bring together industry executives, defence stakeholders, and policymakers. The Codissia Defence Innovation and Atal Incubation Centre (CDIIC) put on the event to support India's Aatmanirbhar Bharat mission by encouraging innovation and manufacturing in the country's defence sector.

१३ आणि १४ नोव्हेंबर रोजी, कोइम्बत्र कोडिसिया ट्रेड फेअर कॉम्प्लेक्समध्ये दोन दिवसीय संरक्षण शिखर परिषद आयोजित करेल. या कार्यक्रमात उद्योग अधिकारी, संरक्षण भागधारक आणि धोरणकर्ते एकत्र येतील. कोडिसिया डिफेन्स इनोव्हेशन अँड अटल इनक्युबेशन सेंटर (सीडीआयआयसी) ने देशाच्या संरक्षण क्षेत्रात नवोपक्रम आणि उत्पादनाला प्रोत्साहन देऊन भारताच्या आत्मनिर्भर भारत मोहिमेला पाठिंबा देण्यासाठी हा कार्यक्रम आयोजित केला आहे.

Current Affairs 13 November 2025

1. Moody's most recent global outlook is that India will stay the fastest-growing economy in the G-20. The agency thinks that strong domestic demand, stable monetary conditions, and strong exports will all help the economy develop until 2027.

मूडीजचा सर्वात अलीकडील जागतिक दृष्टिकोन असा आहे की भारत जी-२० मध्ये सर्वात वेगाने वाढणारी अर्थव्यवस्था राहील. एजन्सीला वाटते की मजबूत देशांतर्गत मागणी, स्थिर आर्थिक परिस्थिती आणि मजबूत निर्यात या सर्व गोष्टी 2027 पर्यंत अर्थव्यवस्थेच्या विकासास मदत करतील.

2. India has made its military stronger along the Line of Actual Control (LAC) with China by making the renovated Nyoma airbase in eastern Ladakh operational. This is happening while a big Army drill is going on in Arunachal Pradesh. These actions together show that both sides of the border are still quite ready, even if the border standoff is still going on.

पूर्व लडाखमधील नूतनीकरण केलेल्या न्योमा एअरबेसला कार्यान्वित करून भारताने चीनसोबतच्या प्रत्यक्ष नियंत्रण रेषेवर (LAC) आपले सैन्य अधिक मजबूत केले आहे. अरुणाचल प्रदेशात एक मोठा लष्करी सराव सुरू असताना हे घडत आहे. या कृती एकत्रितपणे दर्शवितात की सीमेवरील संघर्ष अजूनही सुरू असला तरीही सीमेच्या दोन्ही बाजू अजूनही सज्ज आहेत.

3. The Indian Space Research Organisation (ISRO) received the first human-rated L110 stage Vikas engine from Godrej Aerospace, which helped India's human spaceflight program gain speed. The engine will power the LVM-3 launch vehicle, which will carry Indian astronauts on the Gaganyaan mission. This is a big step forward for the country's space program.

भारतीय अंतराळ संशोधन संस्थेला (इस्रो) गोदरेज एरोस्पेसकडून पहिले मानव-रेटेड L110 स्टेज विकास इंजिन मिळाले, ज्यामुळे भारताच्या मानवी अंतराळ उड्डाण कार्यक्रमाला गती मिळाली. हे इंजिन LVM-3 प्रक्षेपण वाहनाला शक्ती देईल, जे गगनयान मोहिमेवर भारतीय अंतराळवीरांना घेऊन जाईल. देशाच्या अंतराळ कार्यक्रमासाठी हे एक मोठे पाऊल आहे.

- 4. At the upcoming annual summit, India and Russia will talk mostly about small and modular reactors (SMRs), fuel-cycle technology, and progress at the Kudankulam Nuclear Power Plant (KNPP). They are getting ready to enhance their civil nuclear relationship. The conference is anticipated to set the course for the next phase of cooperation as the two countries strengthen their long-term energy connections. आगामी वार्षिक शिखर परिषदेत, भारत आणि रशिया प्राम्ख्याने लहान आणि मॉड्यूलर रिॲक्टर (SMR), इंधन-चक्र तंत्रज्ञान आणि क्डनक्लम अण्ऊर्जा प्रकल्प (KNPP) मधील प्रगतीबद्दल चर्चा करतील. ते त्यांचे नागरी अण् संबंध वाढवण्यासाठी सज्ज होत आहेत. दोन्ही देश त्यांचे दीर्घकालीन संबंध मजबूत सहकार्याच्या प्ढील टप्प्याचा मार्ग या परिषदेतून निश्चित होईल अशी अपेक्षा आहे.
- 5. The International Energy Agency (IEA) says that India's demand for energy would expand quickly until 2035. India is becoming the world's main engine of energy demand growth. The country's role in global energy markets is changing because of rising earnings, rapid urbanization, and a move toward contemporary energy services.

आंतरराष्ट्रीय ऊर्जा संस्थेने (IEA) म्हटले आहे की २०३५ पर्यंत भारताची ऊर्जेची मागणी झपाट्याने वाढेल. भारत हा जगातील ऊर्जेच्या मागणी वाढीचा मुख्य इंजिन बनत आहे. वाढती कमाई, जलद शहरीकरण आणि समकालीन ऊर्जा सेवांकडे वाटचाल यामुळे जागतिक ऊर्जा बाजारपेठेत देशाची भूमिका बदलत आहे.

6. Admiral Dinesh K. Tripathi, the head of the Indian Navy, is in the United States for six days to strengthen naval cooperation and move on with the shared goal of a safe, open, and rulesbased Indo-Pacific. The visit, which will take place from November 12 to 17, shows that New Delhi is still focused on strengthening strategic maritime alliances.

भारतीय नौदलाचे प्रमुख ॲडिमरल दिनेश के. त्रिपाठी हे नौदल सहकार्य मजबूत करण्यासाठी आणि सुरक्षित, खुले आणि नियमांवर आधारित इंडो-पॅसिफिकच्या सामायिक ध्येयासह पुढे जाण्यासाठी सहा दिवसांसाठी अमेरिकेत आहेत. 12 ते 17 नोव्हेंबर दरम्यान होणाऱ्या या भेटीवरून असे दिसून येते की नवी दिल्ली अजूनही धोरणात्मक सागरी युती मजबूत करण्यावर लक्ष केंद्रित करत आहे.

7. The central government has made a big modification to the rules for pension documents. Now, employees and retirees must include the names of all their daughters in official family records. The Department of Pension and Pensioners' Welfare issued the instruction to protect the genuine beneficiaries and make sure that pension payments are clear and free of mistakes in the future.

केंद्र सरकारने पेन्शन कागदपत्रांच्या नियमांमध्ये मोठा बदल केला आहे. आता, कर्मचारी आणि निवृतीवेतनधारकांनी त्यांच्या सर्व मुलींची नावे अधिकृत कुटुंब नोंदींमध्ये समाविष्ट करावीत. खऱ्या लाभार्थ्यांचे संरक्षण करण्यासाठी आणि भविष्यात पेन्शन देयके स्पष्ट आणि चुकांपासून मुक्त असतील याची खात्री करण्यासाठी पेन्शन आणि पेन्शनधारक कल्याण विभागाने हे निर्देश जारी केले आहेत.

8. The International Monetary Fund's World Economic Outlook for April 2025 focuses on the biggest economies in the world. It gives us an idea of the world's financial power and growth. The countries at the top of the global GDP rankings are not only economically strong, but they also have a rich culture and are great places to go.

आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीचा एप्रिल २०२५ चा जागतिक आर्थिक दृष्टिकोन जगातील सर्वात मोठ्या अर्थव्यवस्थांवर लक्ष केंद्रित करतो. त्यातून आपल्याला जगातील आर्थिक शक्ती आणि वाढीची कल्पना येते. जागतिक जीडीपी क्रमवारीत शीर्षस्थानी असलेले देश केवळ आर्थिकदृष्ट्या मजबूत नाहीत तर त्यांची संस्कृतीही समृद्ध आहे आणि ते फिरण्यासाठी उत्तम ठिकाणे आहेत.

Current Affairs 14 November 2025

- 1. The freedom to travel across the world is still changing. Some countries are getting stronger by building strong diplomatic ties and stable economies. The number of places that people can visit without a visa or with a visa-on-arrival is used to measure passport power. This shows how easy it is for travellers to cross borders.
- जगभरात प्रवास करण्याचे स्वातंत्र्य अजूनही बदलत आहे. काही देश मजबूत राजनैतिक संबंध आणि स्थिर अर्थव्यवस्था निर्माण करून अधिक मजबूत होत आहेत. व्हिसाशिवाय किंवा व्हिसा-ऑन-अरायव्हलसह लोक किती ठिकाणी भेट देऊ शकतात हे पासपोर्टची शक्ती मोजण्यासाठी वापरले जाते. यावरून प्रवाशांना सीमा ओलांडणे किती सोपे आहे हे दिसून येते.
- 2. India has said it will build the world's deepest undersea research centre in the Indian Ocean, at a depth of 6,000 meters. The project is a crucial part of the country's Vision 2047 agenda and intends to change the way marine science is done by sending people on long missions and doing advanced deep-sea experiments.

भारताने म्हटले आहे की ते हिंद महासागरात ६,००० मीटर खोलीवर जगातील सर्वात खोल समुद्राखालील संशोधन केंद्र बांधणार आहे. हा प्रकल्प देशाच्या व्हिजन २०४७ च्या अजेंडाचा एक महत्त्वाचा भाग आहे आणि लोकांना लांब मोहिमांवर पाठवून आणि प्रगत खोल समुद्रातील प्रयोग करून सागरी विज्ञान कसे केले जाते ते बदलण्याचा त्यांचा हेत आहे.

3. Prime Minister Narendra Modi is slated to showcase development schemes worth ₹9,700 crore in Gujarat on Janjatiya Gaurav Divas. The projects focus on strengthening infrastructure, welfare, education and connectivity in tribal-dominated regions, representing a substantial push toward inclusive growth.

जनजाती गौरव दिनानिमित्त पंतप्रधान नरेंद्र मोदी गुजरातमध्ये ९,७०० कोटी रुपयांच्या विकास योजनांचे प्रदर्शन करणार आहेत. हे प्रकल्प आदिवासी बहुल प्रदेशांमध्ये पायाभूत सुविधा, कल्याण, शिक्षण आणि कनेक्टिव्हिटी मजबूत करण्यावर लक्ष केंद्रित करतात, जे समावेशक विकासाकडे भरीव चालना दर्शवतात.

4. The United States has expanded its marine campaign against suspected drug smugglers in the Caribbean under the newly named Operation Southern Spear. The program marks a substantial escalation in Washington's antinarcotics strategy as military troops extend surveillance and striking capabilities across the area.

अमेरिकेने कॅरिबियनमधील संशयित ड्रग्ज तस्करांविरुद्धच्या सागरी मोहिमेचा विस्तार नव्याने नाव देण्यात आलेल्या ऑपरेशन सदर्न स्पीअर अंतर्गत केला आहे. लष्करी सैन्याने संपूर्ण परिसरात पाळत ठेवणे आणि हल्ला करण्याची क्षमता वाढवल्याने वॉशिंग्टनच्या अंमली पदार्थविरोधी धोरणात हा कार्यक्रम लक्षणीय वाढ दर्शवितो.

5. India maintains rigorous controls on ammonium nitrate following its classification as a special category explosive. The regulatory structure, which was put in place in 2012, controls every step of its production, storage, sale, and transportation to stop people from using it in the wrong way, especially as it has a history of being turned into strong improvised explosives.

अमोनियम नायट्रेटला विशेष श्रेणीतील स्फोटक म्हणून वर्गीकृत केल्यानंतर भारत त्यावर कठोर नियंत्रणे ठेवतो. २०१२ मध्ये लागू करण्यात आलेली नियामक रचना, त्याचे उत्पादन, साठवणूक, विक्री आणि वाहतुकीच्या प्रत्येक टप्प्यावर नियंत्रण ठेवते जेणेकरून लोक त्याचा चुकीच्या पद्धतीने वापर करण्यापासून रोखू शकतील, विशेषतः कारण त्याचा मजबूत सुधारित स्फोटकांमध्ये रूपांतरित होण्याचा इतिहास आहे.

6. India and Russia have boosted efforts to expand bilateral commerce, focusing on greater market access for marine, pharmaceutical and high-value industrial items. Senior officials from both sides gathered in Moscow to quicken clearances, reduce procedures and identify sectors that can create long-term commercial growth.

भारत आणि रिशयाने द्विपक्षीय व्यापार वाढवण्याच्या प्रयत्नांना चालना दिली आहे, सागरी, औषधिनर्माण आणि उच्च-मूल्याच्या औद्योगिक वस्तूंसाठी अधिक बाजारपेठ उपलब्धतेवर लक्ष केंद्रित केले आहे. दोन्ही बाजूंचे वरिष्ठ अधिकारी मॉस्कोमध्ये भेटले जेणेकरून मंजुरी जलद होतील, प्रक्रिया कमी होतील आणि दीर्घकालीन व्यावसायिक वाढ निर्माण करू शकतील अशा क्षेत्रांची ओळख पटेल.

7. Tamil Nadu is pushing its aerospace goals with a big industrial effort near the prospective Isro launch site at Kulasekarapattinam. The state-owned Tamil Nadu Industrial Development Corporation has identified huge land tracts in Tuticorin district to support space propulsion, manufacturing and allied services.

तामिळनाडू कुलशेखरपट्टिनम येथील इस्रोच्या संभाव्य प्रक्षेपण स्थळाजवळ मोठ्या औद्योगिक प्रयत्नांसह आपले अवकाश ध्येय गाठत आहे. सरकारी मालकीच्या तामिळनाडू औद्योगिक विकास महामंडळाने अवकाश प्रणोदन, उत्पादन आणि संबंधित सेवांना समर्थन देण्यासाठी तुतीकोरिन जिल्हयात मोठ्या प्रमाणात जमीन ओळखली आहे.

8. A huge boost to Tamil Nadu's electric mobility ecosystem is underway as Korea's Samhyun prepares to develop a new electric car motor component plant in Sriperumbudur. The new facility makes the area an even more important base for modern car manufacture.

कोरियाची समहयून श्रीपेरंबुदूरमध्ये एक नवीन इलेक्ट्रिक कार मोटर कंपोनंट प्लांट विकसित करण्याची तयारी करत असताना, तामिळनाडूच्या इलेक्ट्रिक मोबिलिटी इकोसिस्टमला मोठी चालना मिळत आहे. नवीन सुविधा या क्षेत्राला आधुनिक कार उत्पादनासाठी आणखी एक महत्त्वाचा आधार बनवते.

Current Affairs 15 November 2025

1. The Defence Research and Development Organisation (DRDO) has produced a new generation of man-portable autonomous underwater vehicles that will let India keep an eye on things under the sea. The goal of the technology is to help quickly find mines and make the navy more ready in important coastal areas.

संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटनेने (DRDO) मानव-पोर्टेबल स्वायत पाण्याखालील वाहनांची एक नवीन पिढी तयार केली आहे जी भारताला समुद्राखालील गोष्टींवर लक्ष ठेवण्यास मदत करेल. या तंत्रज्ञानाचे उद्दिष्ट खाणी जलद शोधण्यास मदत करणे आणि महत्त्वाच्या किनारी भागात नौदलाला अधिक सज्ज करणे आहे.

2. The opening of the Mandale Depot for Metro Line 2B is a big step forward for Mumbai's transportation system. The raised building is now Asia's biggest metro depot. It was built to make operations more efficient and increase connections between the city's eastern and western corridors.

मेट्रो लाईन २बी साठी मंडाले डेपोचे उद्घाटन हे मुंबईच्या वाहतूक व्यवस्थेसाठी एक मोठे पाऊल आहे. ही उंच इमारत आता आशियातील सर्वात मोठी मेट्रो डेपो आहे. शहराच्या पूर्व आणि पश्चिम कॉरिडॉरमधील कामकाज अधिक कार्यक्षम करण्यासाठी आणि कनेक्शन वाढवण्यासाठी ती बांधण्यात आली आहे.

3. The Jharkhand government has been told by the Supreme Court to make 31,468.25 hectares of the Saranda Game Sanctuary the Saranda Wildlife Sanctuary within 90 days. The order's goal is to maintain one of India's best-preserved sal woods while also making sure that the rights of tribal tribes living in the area are safe.

सर्वोच्च न्यायालयाने झारखंड सरकारला सारंडा अभयारण्यातील ३१,४६८.२५ हेक्टर जमीन ९० दिवसांच्या आत सारंडा वन्यजीव अभयारण्य म्हणून घोषित करण्याचे आदेश दिले आहेत. या आदेशाचे उद्दिष्ट भारतातील सर्वोत्तम संरक्षित साल लाकडांपैकी एकाचे जतन करणे आणि त्या भागात राहणाऱ्या आदिवासी जमातींचे हक्क स्रक्षित ठेवणे हे आहे.

4. With a few important cabinet choices, Meghalaya has made its finances more flexible and made hiring easier. The state administration has changed its economic structure, raised the limits on deficits to match those set by the central government, and added rules to help regular casual workers in lower-level jobs.

काही महत्त्वाच्या मंत्रिमंडळाच्या निवडींसह, मेघालयने आपले वित्त अधिक लवचिक बनवले आहे आणि भरती करणे सोपे केले आहे. राज्य प्रशासनाने आपली आर्थिक रचना बदलली आहे, केंद्र सरकारने ठरवलेल्या तुटीच्या मर्यादा वाढवल्या आहेत आणि कनिष्ठ स्तरावरील नोकऱ्यांमध्ये नियमित कॅज्युअल कामगारांना मदत करण्यासाठी नियम जोडले आहेत.

5. The Jal Shakti Ministry announced the first Jal Sanchay Jan Bhagidari (JSJB) Awards as part of the JSJB program. Telangana won for building 5.2 lakh water conservation projects. This project fits with the PM's idea of Jan Shakti for Jal Shakti.

जलशक्ती मंत्रालयाने JSJB कार्यक्रमाचा भाग म्हणून पहिले जल संचय जन भागिदारी (JSJB) पुरस्कार जाहीर केले. तेलंगणाने ५.२ लाख जलसंधारण प्रकल्प बांधल्याबद्दल पुरस्कार जिंकले. हा प्रकल्प पंतप्रधानांच्या जलशक्तीसाठी जनशक्ती या कल्पनेशी ज्ळतो.

6. The Ministry of Statistics and Programme Implementation (MoSPI) will do a year-long National Migration Survey from July 2026 to June 2027. This would be the most complete examination of migration in over 20 years.

सांख्यिकी आणि कार्यक्रम अंमलबजावणी मंत्रालय (MoSPI) जुलै २०२६ ते जून २०२७ या कालावधीत एक वर्षभर राष्ट्रीय स्थलांतर सर्वेक्षण करेल. गेल्या २० वर्षांहून अधिक काळातील स्थलांतराची ही सर्वात संपूर्ण तपासणी असेल.

7. The Ministry of Labour and Employment has made a strategy to boost India's Female Labour Force Participation Rate (FLFPR) from 41.7% in FY24 to 55% by 2030. The goal is to close the gender employment gap.

कामगार आणि रोजगार मंत्रालयाने भारतातील महिला कामगार दल सहभाग दर (FLFPR) आर्थिक वर्ष 24 मध्ये 41.7% वरून 2030 पर्यंत 55% पर्यंत वाढवण्याची रणनीती आखली आहे. यामागील ध्येय म्हणजे लिंगभावातील रोजगार तफावत कमी करणे.

8. During the 30th Confederation of Indian Industry (CII) Partnership Summit, the Union Ministry of Commerce and Industry lay the first stone for the country's first Drone City and a new Space City in Andhra Pradesh. The goal of the initiatives is to bring in a lot of money, make high-skilled jobs, and make Andhra Pradesh the national centre for aerospace, drones, and space technologies.

30 व्या भारतीय उद्योग महासंघ (CII) भागीदारी शिखर परिषदेदरम्यान, केंद्रीय वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालयाने आंध्र प्रदेशात देशातील पहिल्या ड्रोन सिटी आणि नवीन अंतराळ शहराची पायाभरणी केली. या उपक्रमांचे उद्दिष्ट भरपूर पैसा मिळवणे, उच्च-कुशल नोकऱ्या निर्माण करणे आणि आंध्र प्रदेशला एरोस्पेस, ड्रोन आणि अंतराळ तंत्रज्ञानाचे राष्ट्रीय केंद्र बनवणे आहे.

Current Affairs 17 November 2025

1. Bangladesh is going through a very important time of political instability right now. The International Crimes Tribunal in Dhaka convicted former prime minister Sheikh Hasina to death for crimes against humanity connected to last year's violent student-led demonstrations. The sentence, which was given under strict security, has made political tensions worse as the country gets ready for national elections early next year.

बांगलादेश सध्या राजकीय अस्थिरतेच्या अत्यंत महत्त्वाच्या काळातून जात आहे. गेल्या वर्षी झालेल्या विद्यार्थ्यांच्या नेतृत्वाखालील हिंसक निदर्शनांशी संबंधित मानवतेविरुद्धच्या गुन्हयांसाठी ढाका येथील आंतरराष्ट्रीय गुन्हे न्यायाधिकरणाने माजी पंतप्रधान शेख हसीना यांना मृत्युदंडाची शिक्षा सुनावली. कडक सुरक्षेत देण्यात आलेल्या या शिक्षेमुळे पुढील वर्षीच्या सुरुवातीला देश राष्ट्रीय निवडणुकांसाठी सज्ज होत असताना राजकीय तणाव आणखी वाढला आहे.

2. India has made a big step toward making its energy supply safer by negotiating its first formal deal to buy liquefied petroleum gas from the US. The one-year contract, which starts in 2026, would provide almost 2.2 million tonnes per year, which is almost 10% of India's entire LPG import needs. This is a deliberate move to diversify sources.

अमेरिकेकडून द्रवीभूत पेट्रोलियम गॅस खरेदी करण्याच्या पहिल्या औपचारिक करारावर वाटाघाटी करून भारताने आपला ऊर्जा पुरवठा अधिक सुरक्षित करण्याच्या दिशेने एक मोठे पाऊल उचलले आहे. २०२६ पासून सुरू होणाऱ्या या एक वर्षाच्या करारातून दरवर्षी जवळजवळ २.२ दशलक्ष टन एलपीजी गॅस पुरवला जाईल, जो भारताच्या संपूर्ण एलपीजी आयात गरजेच्या जवळजवळ १०% आहे. स्रोतांमध्ये विविधता आणण्यासाठी हे जाणूनबुजून केलेले पाऊल आहे.

3. The Ramoji Excellence Awards ceremony in Hyderabad acknowledged outstanding

achievements across multiple sectors, with entrepreneur Srikanth Bolla getting the Youth Icon Award. His selection emphasized his journey of resilience and leadership anchored in inclusivity and sustainable enterprise.

हैदराबादमधील रामोजी एक्सलन्स अवॉर्ड्स सोहळ्यात विविध क्षेत्रांमध्ये उल्लेखनीय कामगिरीची दखल घेण्यात आली, ज्यामध्ये उद्योजक श्रीकांत बोल्ला यांना युथ आयकॉन पुरस्कार मिळाला. त्यांच्या निवडीमुळे समावेशकता आणि शाश्वत उद्योगात आधारित लवचिकता आणि नेतृत्वाच्या त्यांच्या प्रवासावर भर देण्यात आला.

4. The 63rd Walong Day celebration brought together military leaders, veterans, and civilians to honour the incredible bravery of Indian soldiers in the 1962 Battle of Walong. On November 15 and 16, 2025, events in Arunachal Pradesh honoured bravery, tradition, and the strong link between the military and civilians in the area.

१९६२ च्या वालोंगच्या लढाईत भारतीय सैनिकांच्या अविश्वसनीय शौर्याचा सन्मान करण्यासाठी ६३ व्या वालोंग दिनाच्या समारंभात लष्करी नेते, माजी सैनिक आणि नागरिक एकत्र आले. १५ आणि १६ नोव्हेंबर २०२५ रोजी अरुणाचल प्रदेशातील कार्यक्रमांमध्ये शौर्य, परंपरा आणि या भागातील सैन्य आणि नागरिकांमधील मजबूत दुव्याचा सन्मान करण्यात आला.

5. Goa is the first Indian state to fully respond to cyber fraud calls, which is a big step forward for citizen-centered policing. The state's cloud-based 1930 cyber fraud contact centre has made it easier for people to report online financial crimes, and it has improved the quality of service and timeliness.

सायबर फसवणुकीच्या कॉल्सना पूर्णपणे प्रतिसाद देणारे गोवा हे भारतातील पहिले राज्य आहे, जे नागरिक-केंद्रित पोलिसिंगसाठी एक मोठे पाऊल आहे. राज्याच्या क्लाउड-आधारित १९३० सायबर फसवणूक संपर्क केंद्रामुळे लोकांना ऑनलाइन आर्थिक गुन्ह्यांची तक्रार करणे सोपे झाले आहे आणि त्यामुळे सेवेची गुणवत्ता आणि वेळेवर अंमलबजावणी स्धारली आहे.

6. India has put a five-year anti-dumping charge on hot-rolled flat steel that comes from Vietnam. This is part of its attempts to protect domestic producers and stop cheap foreign steel from coming in. The proposal comes after a thorough look into how prices change and how they affect Indian manufacturing.

व्हिएतनाममधून येणाऱ्या हॉट-रोल्ड फ्लॅट स्टीलवर भारताने पाच वर्षांचा ॲटी-डंपिंग शुल्क आकारला आहे. देशांतर्गत उत्पादकांना संरक्षण देण्याच्या आणि स्वस्त परदेशी स्टीलला भारतात येण्यापासून रोखण्याच्या त्यांच्या प्रयत्नांचा हा एक भाग आहे. किंमती कशा बदलतात आणि त्यांचा भारतीय उत्पादनावर कसा परिणाम होतो याचा सखोल आढावा घेतल्यानंतर हा प्रस्ताव मांडण्यात आला आहे.

7. On November 24, India will put the "Mahe" into service. This is a substantial improvement to the Navy's capabilities to protect its coasts from submarines. The platform makes India

more focused on protecting its coastal waters with modern, small, and very responsive assets. २४ नोव्हेंबर रोजी, भारत "माहे" ला सेवेत दाखल करेल. पाणबुड्यांपासून आपल्या किनाऱ्यांचे संरक्षण करण्याच्या नौदलाच्या क्षमतेत ही एक मोठी सुधारणा आहे. हे व्यासपीठ भारताला आधुनिक, लहान आणि अतिशय प्रतिसादात्मक साधनांसह किनारी पाण्याचे संरक्षण करण्यावर अधिक लक्ष केंद्रित करते.

8. The 12th edition of Samvad has begun in Jamshedpur with colourful traditional ceremonies. This is a new celebration of India's tribal wisdom and cultural variety. The conclave, which is supported by the Tata Steel Foundation, brings together people from all around the country, including communities, artists, and knowledge-keepers.

संवादाच्या १२ व्या आवृतीची सुरुवात जमशेदपूरमध्ये रंगीत पारंपारिक समारंभांनी झाली आहे. हा भारतातील आदिवासी ज्ञान आणि सांस्कृतिक विविधतेचा एक नवीन उत्सव आहे. टाटा स्टील फाउंडेशनच्या पाठिंब्याने आयोजित या परिषदेत देशभरातील समुदाय, कलाकार आणि ज्ञानरक्षकांसह लोकांना एकत्र आणले जाते.

Current Affairs 18 November 2025

1. The inaugural World Cervical malignancy Elimination Day was marked worldwide, a significant milestone in the international campaign to eradicate a malignancy that, thankfully, can be mostly prevented in women. Health authorities and organizations, spearheaded by the World Health Organization (WHO), have consistently highlighted the critical role of HPV vaccination, routine screening, and early diagnosis in the global fight against cervical cancer, aiming to lower both incidence and mortality rates.

जागितक गर्भाशय ग्रीवा कर्करोग निर्मूलन दिन जगभरात साजरा करण्यात आला, जो महिलांमध्ये मोठ्या प्रमाणात रोखता येऊ शकणाऱ्या या कर्करोगाचे उच्चाटन करण्याच्या आंतरराष्ट्रीय मोहिमेतील एक महत्त्वाचा टप्पा आहे. जागितक आरोग्य संघटनेच्या (WHO) नेतृत्वाखालील आरोग्य अधिकारी आणि संघटनांनी गर्भाशय ग्रीवा कर्करोगाविरुद्धच्या जागितक लढाईत HPV लसीकरण, नियमित तपासणी आणि लवकर निदानाची महत्त्वाची भूमिका सातत्याने अधोरेखित केली आहे, ज्याचा उद्देश घटना आणि मृत्युदर दोन्ही कमी करणे आहे.

2. The Raulane Festival, a time-honored winter celebration, unfolds each year in the Kinnaur area of Himachal Pradesh. Celebrated for its profound spirituality and unique customs, the event showcases the area's enduring Himalayan traditions and the close connections forged among the community.

रौलाणे महोत्सव, हा एक काळापासून सन्मानित हिवाळी उत्सव आहे, जो दरवर्षी हिमाचल प्रदेशातील किन्नौर भागात साजरा केला जातो. त्याच्या प्रगल्भ अध्यातम आणि अद्वितीय रीतिरिवाजांसाठी साजरा केला जाणारा हा कार्यक्रम या भागातील शाश्वत हिमालयीन परंपरा आणि समुदायामध्ये निर्माण झालेल्या घनिष्ठ संबंधांचे प्रदर्शन करतो.

3. The Election Commission is now undertaking a special summary revision of Assam's electoral records, a move prompted by the upcoming 2026 assembly elections. This undertaking differs from the thorough revisions happening in several other jurisdictions and is governed by certain rules related to the state's unique citizenship system.

निवडण्क आयोग आता आसामच्या निवडण्क नोंदींचे विशेष सारांश पुनरावलोकन करत आहे, जे आगामी २०२६ च्या विधानसभा निवडणुकांमुळे प्रेरित झाले आहे. हे उपक्रम इतर अनेक अधिकारक्षेत्रांमध्ये होणाऱ्या संपूर्ण सुधारणांपेक्षा वेगळे आहे आणि राज्याच्या अद्वितीय नागरिकत्व प्रणालीशी संबंधित काही नियमांद्वारे नियंत्रित केले जाते.

- 4. The recent assault close to the Red Fort has highlighted the growing prevalence of Vehicleborne Improvised Explosive Devices. This method presents particularly acute dangers in crowded environments. Terrorist city organizations have favoured these devices for years, drawn to their portability, ability to be hidden, and the significant damage they can do. किल्ल्याजवळ अलिकडेच झालेल्या हल्ल्यामुळे वाहनांदवारे चालवल्या जाणाऱ्या स्धारित स्फोटक उपकरणांचे वाढते प्रमाण अधोरेखित झाले आहे. ही पद्धत गर्दीच्या शहरी वातावरणात विशेषतः तीव्र धोके निर्माण करते. दहशतवादी संघटनांनी वर्षान्वर्षे या उपकरणांना प्राधान्य दिले आहे, कारण त्यांची पोर्टेबिलिटी, लपण्याची क्षमता आणि ते करू शकणारे मोठे न्कसान याम्ळे ते या उपकरणांना प्राधान्य देत आहेत.
- **5.** Hollywood's Tom Cruise received an Honorary Oscar at the 2025 Governors Awards, a significant moment as it was his first Academy Award. The award acknowledges his enduring impact on world cinema, a legacy built over decades of work in the film industry.

हॉलिव्डचा अभिनेता टॉम क्र्झ याला २०२५ च्या गव्हर्नर्स अवॉर्ड्समध्ये मानद ऑस्कर मिळाला, हा त्यांचा पहिला अकादमी पुरस्कार असल्याने हा एक महत्त्वाचा क्षण होता. हा पुरस्कार जागतिक चित्रपटसृष्टीवरील त्यांच्या चिरस्थायी प्रभावाची, चित्रपट उद्योगात अनेक दशकांच्या कामातून निर्माण झालेल्या वारशाची दखल घेतो.

6. Telangana has given the green light to a significant legislative measure. This new law is designed to protect the rights and well-being of gig and platform workers. These are the individuals working in delivery services, ridehailing applications, and e-commerce platforms. This move represents a notable change in policy, as the state gears up to provide official safeguards for a quickly growing part of the workforce.

तेलंगणाने एका महत्त्वपूर्ण कायदेशीर उपाययोजनाला हिरवा कंदील दाखवला आहे. हा नवीन कायदा गिंग आणि प्लॅटफॉर्म कामगारांच्या हक्कांचे आणि कल्याणाचे रक्षण करण्यासाठी डिझाइन केला आहे. हे डिलिव्हरी सेवा, राइड-हेलिंग ॲप्लिकेशन्स आणि ई-कॉमर्स प्लॅटफॉर्ममध्ये काम करणाऱ्या व्यक्ती आहेत. हे पाऊल धोरणातील एक लक्षणीय बदल दर्शवते, कारण राज्य वेगाने वाढणाऱ्या कामगार वर्गासाठी अधिकृत सुरक्षा उपाय प्रदान करण्यासाठी सज्ज होत आहे.

- 7. Nagaland has broadened the international reach of the Hornbill Festival 2025, announcing Ireland and the UK as country partners. The festival promises to showcase not just Irish and British artistic traditions, but also Naga heritage, marking a significant expansion of the state's premier cultural event's global reach. नागालॅंडने हॉर्नबिल महोत्सव २०२५ चा आंतरराष्ट्रीय व्याप्ती वाढवली आहे, आयर्लंड आणि यूकेला देश भागीदार म्हणून घोषित केले आहे. हा महोत्सव केवळ आयर्लंड आणि ब्रिटिश कलात्मक परंपराच नव्हे तर नागा वारसा देखील प्रदर्शित करण्याचे आश्वासन देतो, ज्यामुळे
- **8.** Karnataka has unveiled KEO, a small, affordable personal computer designed to help close the digital learning gap throughout the state. This AI-ready device aims to make a difference. Developed in partnership with KEONICS, the gadget is intended to broaden access to computing resources for schools, families, and public institutions.

प्रमुख सांस्कृतिक

पोहोचाचा महत्त्वपूर्ण विस्तार होतो.

राज्याच्या

कार्यक्रमाच्या जागतिक

कर्नाटकने KEO हा एक लहान, परवडणारा वैयक्तिक संगणक सादर केला आहे जो संपूर्ण राज्यात डिजिटल शिक्षणातील तफावत भरून काढण्यासाठी डिझाइन केलेला आहे. हे AI-सज्ज उपकरण फरक घडवून आणण्याचे उद्दिष्ट ठेवते. KEONICS च्या भागीदारीत विकसित केलेले, हे गॅझेट शाळा, कुटुंबे आणि सार्वजनिक संस्थांसाठी संगणकीय संसाधनांमध्ये प्रवेश वाढवण्याच्या उद्देशाने

Current Affairs 19 November 2025

1. World COPD Day, marked annually on the third Wednesday of November, promotes global awareness of chronic obstructive pulmonary disease, a major cause of respiratory disability and death. This year's theme, "Short of Breath, Think COPD," emphasizes on early identification and adequate management of the condition.

दरवर्षी नोव्हेंबरच्या तिसऱ्या बुधवारी साजरा केला जाणारा जागतिक सीओपीडी दिन, श्वसन विकार आणि मृत्यूचे प्रमुख कारण असलेल्या क्रॉनिक ऑब्स्ट्रिक्टव्ह पल्मोनरी डिसीजबद्दल जागतिक जागरूकता वाढवतो. या वर्षीची थीम, "श्वास घेण्यास त्रास, सीओपीडीचा विचार करा", ही या आजाराची लवकर ओळख आणि पुरेसे व्यवस्थापन यावर भर देते.

2. The United States solidified its strategic alliance with Saudi Arabia when President Donald Trump declared the kingdom a key non-NATO ally. The upgrade was announced during Crown Prince Mohammed bin Salman's visit to the White House. It was then that both parties finalized a number of agreements concerning defence and nuclear collaboration.

राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी सौदी अरेबियाला एक प्रमुख बिगर-नाटो सहयोगी घोषित केल्यानंतर अमेरिकेने सौदी अरेबियाशी आपले धोरणात्मक संबंध मजबूत केले. क्राउन प्रिन्स मोहम्मद बिन सलमान यांच्या व्हाईट हाऊस भेटीदरम्यान या अपग्रेडची घोषणा करण्यात आली. त्यानंतर दोन्ही पक्षांनी संरक्षण आणि आण्विक सहकार्यासंबंधी अनेक करारांना अंतिम स्वरूप दिले.

- 3. Google has just rolled out "Gemini 3.0," a significant advancement in the realm of artificial intelligence. Gemini 3.0, heralded as the pinnacle of multimodal models, demonstrates remarkable reasoning capabilities. It also boasts sophisticated contextual comprehension and an unparalleled capacity to handle information spanning text, graphics, video, audio, and code. ग्गलने न्कतेच "जेमिनी 3.0" लाँच केले आहे, जे कृत्रिम बुदधिमतेच्या क्षेत्रात एक महत्त्वपूर्ण प्रगती मल्टीमॉडल मॉडेल्सचे शिखर म्हणून घोषित केलेले जेमिनी 3.0, उल्लेखनीय तर्क क्षमता प्रदर्शित करते. अत्याध्निक संदर्भात्मक आकलन आणि मजक्र, ग्राफिक्स, व्हिडिओ, ऑडिओ आणि कोडमधील माहिती हाताळण्याची अत्लनीय क्षमता देखील आहे.
- **4.** The most recent QS World University Sustainability Rankings reveal a surge in worldwide involvement, along with an increasing focus on environmental, social, and governance (ESG) performance within higher education. The 2026 rankings are notable for their number unprecedented of participating institutions, a clear indication of the growing significance of sustainability in education, research, and institutional leadership.

अलीकडील क्यूएस वर्ल्ड युनिव्हर्सिटी सस्टेनेबिलिटी रॅंकिंगमध्ये उच्च शिक्षणातील पर्यावरणीय, सामाजिक आणि प्रशासन (ESG) कामगिरीवर वाढत्या लक्ष केंद्रितासह जगभरातील सहभागात वाढ दिसून येते. २०२६ ची रॅंकिंग त्यांच्या अभूतपूर्व संख्येने सहभागी संस्थांसाठी उल्लेखनीय आहे, जे शिक्षण, संशोधन आणि संस्थात्मक नेतृत्वात शाश्वततेच्या वाढत्या महत्त्वाचे स्पष्ट संकेत आहे.

5. Cambodia's official endorsement of a global Fossil Fuel Non-Proliferation Treaty adds another voice to the chorus of nations advocating for this cause, a significant development at COP30 in Belem, Brazil. This action amplifies global calls for a fossil fuel phase-out plan to be incorporated into the summit's concluding document.

जागतिक जीवाश्म इंधन अप्रसार कराराला कंबोडियाने अधिकृत मान्यता दिल्याने या कारणासाठी समर्थन करणाऱ्या राष्ट्रांच्या गटात आणखी एक आवाज आला आहे, ब्राझीलमधील बेलेम येथे होणाऱ्या COP30 मध्ये हा एक महत्त्वाचा विकास आहे. ही कृती शिखर परिषदेच्या समारोप दस्तऐवजात जीवाश्म इंधन टप्प्याटप्प्याने बंद करण्याच्या योजनेचा समावेश करण्याच्या जागतिक आवाहनांना बळकटी देते.

6. PayU has secured approval from the Reserve Bank of India, allowing it to operate as a payment aggregator. This authorization covers online, offline, and cross-border transactions.

This approval broadens the company's operational reach, solidifying its position as a leading digital payments provider within India. पेयूला रिझर्व्ह बँकेकडून मान्यता मिळाली आहे, ज्यामुळे ते ॲग्रीगेटर म्हणून काम करू शकते. अधिकृततेमध्ये ऑनलाइन, ऑफलाइन आणि सीमापार व्यवहारांचा या मंजुरीमुळे कंपनीची समावेश आहे. कार्यात्मक पोहोच वाढली आहे, ज्यामुळे भारतातील आघाडीची डिजिटल पेमेंट प्रदाता म्हणून तिचे स्थान मजबूत झाले आहे.

7. India is making strides in bolstering its quantum technology landscape. The Centre for Development of Telematics has inked a deal with the Andhra Pradesh government, marking a notable advancement. This collaboration is intended to support the burgeoning Amaravati Quantum Valley, a government-backed project. The goal is to establish Andhra Pradesh as a leading centre for quantum innovation inside India.

भारत आपल्या क्वांटम तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रात प्रगती करत आहे. सेंटर फॉर डेव्हलपमेंट ऑफ टेलिमॅटिक्सने आंध्र प्रदेश सरकारसोबत एक करार केला आहे, जो एक उल्लेखनीय प्रगती आहे. या सहकार्याचा उद्देश सरकार समर्थित प्रकल्प असलेल्या वाढत्या अमरावती क्वांटम व्हॅलीला पाठिंबा देणे आहे. आंध्र प्रदेशला भारतातील क्वांटम इनोव्हेशनसाठी एक अग्रगण्य केंद्र म्हणून स्थापित करणे हे उद्दिष्ट आहे.

8. India has unveiled a bolstered national policy to combat the escalating menace of antibiotic resistance, signalling a fresh dedication to safeguarding public health. The National Action Plan on Antimicrobial Resistance (2025–29) was unveiled in New Delhi, timed to coincide with World AMR Awareness Week. This new plan builds upon the insights gained from the initial plan, which was launched back in 2017.

भारताने अँटीबायोटिक रेझिस्टन्सच्या वाढत्या धोक्याचा सामना करण्यासाठी एक मजबूत राष्ट्रीय धोरण जाहीर केले आहे, जे सार्वजनिक आरोग्याच्या रक्षणासाठी नवीन समर्पणाचे संकेत देते. जागतिक एएमआर जागरूकता सप्ताहाच्या अनुषंगाने नवी दिल्ली येथे अँटीमायक्रोबियल रेझिस्टन्सवरील राष्ट्रीय कृती आराखडा (२०२५-२९) अनावरण करण्यात आला. ही नवीन योजना २०१७ मध्ये सुरू झालेल्या सुरुवातीच्या योजनेतून मिळालेल्या अंतर्दृष्टीवर आधारित आहे.

Current Affairs 20 November 2025

1. India is making strides in deep-sea exploration, with the Matsya-6000 submersible slated for sea testing at a depth of 500 meters off the coast of Chennai. The trial represents a significant step forward in the nation's goal, set

under the Deep Ocean Mission, to reach the ocean floor at a depth of 6,000 meters by 2027. भारत खोल समुद्रातील शोधात प्रगती करत आहे, मत्स्य-६००० पाणबुडी चेन्नईच्या किनाऱ्यापासून ५०० मीटर खोलीवर समुद्रात चाचणीसाठी ठेवण्यात आली आहे. २०२७ पर्यंत ६,००० मीटर खोलीवर समुद्राच्या तळापर्यंत पोहोचण्याच्या डीप ओशन मिशन अंतर्गत निश्चित केलेल्या राष्ट्राच्या ध्येयाच्या दिशेने ही चाचणी एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.

2. Google is broadening its worldwide AI presence, having just opened its biggest AI infrastructure hardware engineering centre outside the U.S. in Taiwan. The new facility bolsters the company's global data centre network, highlighting Taiwan's growing significance in high-tech innovation, especially given the current geopolitical climate.

गुगलने अमेरिकेबाहेर तैवानमध्ये आपले सर्वात मोठे एआय इन्फ्रास्ट्रक्चर हार्डवेअर इंजिनिअरिंग सेंटर उघडले आहे, त्यामुळे गुगल जगभरातील एआय उपस्थिती वाढवत आहे. ही नवीन सुविधा कंपनीच्या जागतिक डेटा सेंटर नेटवर्कला बळकटी देते, विशेषतः सध्याच्या भू-राजकीय वातावरणात, उच्च-तंत्रज्ञानाच्या नवोपक्रमात तैवानचे वाढते महत्व अधोरेखित करते.

3. The UAE's inaugural central bank digital currency transaction with China has been successfully executed, a significant step forward in international financial integration. The deal, facilitated by the recently unveiled Jisr platform, underscores the expanding strategic partnership between the two countries in the realms of digital finance and payment system upgrades.

युएईच्या चीनसोबतच्या पहिल्या केंद्रीय बँकेच्या डिजिटल चलन व्यवहाराचे यशस्वीरित्या अंमलबजावणी झाली आहे, जे आंतरराष्ट्रीय आर्थिक एकात्मतेतील एक महत्त्वाचे पाऊल आहे. नुकत्याच अनावरण झालेल्या जिसर प्लॅटफॉर्मद्वारे सुलभ केलेला हा करार डिजिटल वित्त आणि पेमेंट सिस्टम अपग्रेडच्या क्षेत्रात दोन्ही देशांमधील विस्तारत चाललेल्या धीरणात्मक भागीदारीला अधोरेखित करतो.

4. India's first homegrown CRISPR-based gene treatment for Sickle Cell Disease has been unveiled, a significant step forward for the country's genomic medicine and its approach to tribal healthcare. BIRSA 101, named for Birsa Munda, represents a significant advancement in the country's therapeutic innovation.

सिकलसेल आजारासाठी भारतातील पहिले स्वदेशी CRISPR-आधारित जीन उपचाराचे अनावरण करण्यात आले आहे, जे देशाच्या जीनोमिक औषध आणि आदिवासी आरोग्यसेवेच्या दृष्टिकोनासाठी एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.

बिरसा मुंडा यांच्या नावावरुन BIRSA 101 हे देशातील उपचारात्मक नवोपक्रमात एक महत्त्वपूर्ण प्रगती दर्शवते.

- 5. Southern Railway plans to launch India's inaugural coast-to-coast parcel express service. This new service will link Royapuram in Chennai with Mangaluru Central. The newly established logistics corridor significantly improves the movement of goods between Tamil Nadu and Kerala. It's built on a reliable, schedule-based delivery system, designed specifically to meet the demands of businesses. दक्षिण रेल्वेने भारतातील पहिली किनारपट्टी ते किनारपट्टी पार्सल एक्सप्रेस सेवा स्रू करण्याची योजना आखली आहे. ही नवीन सेवा चेन्नईतील रोयाप्रमला मंगळ्रू सेंट्रलशी जोडेल. नव्याने स्थापित झालेल्या लॉजिस्टिक्स कॉरिडॉरम्ळे तामिळनाडू आणि केरळमधील वस्तूंच्या वाहत्कीत लक्षणीय सुधारणा होते. ही सेवा एका विश्वासार्ह, वेळापत्रकान्सार वितरण प्रणालीवर आधारित आहे, जी विशेषतः व्यवसायांच्या मागण्या पूर्ण करण्यासाठी डिझाइन केलेली आहे.
- 6. HDFC Bank has snagged the title of India's most valuable brand, according to the latest Kantar BrandZ rankings. This recognition highlights the increasing impact of financial and tech-driven companies on India's economic environment. This report illustrates how leading Indian brands are using innovation to boost their competitive position in the global market. कॅटार ब्रॅडझेडच्या ताज्या क्रमवारीनुसार, एचडीएफसी बॅकेने भारतातील सर्वात मौल्यवान ब्रॅडचा किताब पटकावला आहे. ही मान्यता भारताच्या आर्थिक वातावरणावर वितीय आणि तंत्रज्ञानावर आधारित कंपन्यांचा वाढता प्रभाव अधोरेखित करते. जागतिक बाजारपेठेत त्यांचे स्पर्धात्मक स्थान वाढवण्यासाठी आघाडीचे भारतीय ब्रॅड नवोपक्रमाचा कसा वापर करत आहेत हे या अहवालात स्पष्ट केले आहे.
- 7. The Supreme Court has knocked down significant parts of the Tribunal Reforms Act, 2021. The court found that the statute was trying to bring back provisions that had previously been rejected by the courts. The ruling strengthens the constitutional protections that guarantee the independence, autonomy, and fair operation of India's tribunal system.

सर्वोच्च न्यायालयाने २०२१ च्या न्यायाधिकरण सुधारणा कायद्यातील महत्त्वपूर्ण भाग रद्द केले आहेत. न्यायालयाला असे आढळून आले की हा कायदा पूर्वी न्यायालयांनी नाकारलेल्या तरतुदी परत आणण्याचा प्रयत्न करत आहे. या निर्णयामुळे भारताच्या न्यायाधिकरण प्रणालीचे स्वातंत्र्य, स्वायतता आणि निष्पक्ष कामकाजाची हमी देणाऱ्या संवैधानिक संरक्षणांना बळकटी मिळते.

- 8. Leonardo DiCaprio is set to receive the Desert Palm Achievement Award (Actor) at the Palm Springs Film Festival, scheduled for January 3, 2026. The acknowledgment highlights his captivating work in Paul Thomas Anderson's upcoming film, "One Battle After Another," marking yet another achievement in his already distinguished career.
- 3 जानेवारी 2026 रोजी होणाऱ्या पाम स्प्रिंग्स फिल्म फेस्टिव्हलमध्ये लिओनार्डो डिकॅप्रियो यांना डेझर्ट पाम अचिव्हमेंट अवॉर्ड (अभिनेता) मिळणार आहे. पॉल थॉमस अँडरसन यांच्या आगामी "वन बॅटल आफ्टर अनदर" या चित्रपटातील त्यांच्या मनमोहक कामाची पावती या पुरस्कारातून स्पष्ट होते, जो त्यांच्या आधीच प्रतिष्ठित कारिकर्दीतील आणखी एक कामगिरी आहे.

Current Affairs 21 November 2025

1. The United Arab Emirates has garnered international acclaim for its extensive humanitarian work, earning the distinction of being the third-largest donor in 2025. Recent data from the UN's tracking system underscores the nation's dedication to delivering prompt and impactful aid to those affected by crises worldwide.

संयुक्त अरब अमिरातीने त्याच्या व्यापक मानवतावादी कार्यासाठी आंतरराष्ट्रीय स्तरावर प्रशंसा मिळवली आहे, २०२५ मध्ये तिसऱ्या क्रमांकाचा सर्वात मोठा देणगीदार होण्याचा मान मिळवला आहे. संयुक्त राष्ट्रांच्या ट्रॅकिंग सिस्टममधील अलीकडील डेटा जगभरातील संकटांनी प्रभावित झालेल्यांना त्वरित आणि प्रभावी मदत पोहोचवण्याच्या राष्ट्राच्या समर्पणाला अधोरेखित करतो.

2. Mexico has just achieved a significant victory on the world stage: Fatima Bosch has been crowned Miss Universe 2025 in Thailand. The 74th pageant was a whirlwind of fierce competition, heartfelt moments, and memorable performances. She emerged victorious, besting over a hundred other contenders to reclaim the crown for her nation after a five-year absence.

मेक्सिकोने नुकताच जागतिक स्तरावर एक महत्त्वपूर्ण विजय मिळवला आहे: थायलंडमध्ये फातिमा बॉशला मिस युनिव्हर्स २०२५ चा किताब देण्यात आला. ७४ वा सोहळा तीव्र स्पर्धा, हृदयस्पर्शी क्षण आणि संस्मरणीय कामगिरीचा वावटळ होता. पाच वर्षांच्या अनुपस्थितीनंतर तिने शंभराहून अधिक स्पर्धकांना मागे टाकत आपल्या देशासाठी मुकुट पुन्हा मिळवला.

3. India's food safety authority has acted decisively, moving to eliminate beverages that have been misrepresented as oral rehydration treatments. The focus is on fruit drinks, energy drinks, and electrolyte beverages that improperly use the term "ORS," a term having

medical significance, without adhering to established guidelines.

भारताच्या अन्न सुरक्षा प्राधिकरणाने निर्णायकपणे कारवाई केली आहे, तोंडी पुनर्जलीकरण उपचार म्हणून चुकीच्या पद्धतीने सादर केलेल्या पेयांना काढून टाकण्यासाठी पावले उचलली आहेत. फळ पेये, एनर्जी ड्रिंक्स आणि इलेक्ट्रोलाइट पेये यावर लक्ष केंद्रित केले आहे जे स्थापित मार्गदर्शक तत्त्वांचे पालन न करता वैद्यकीय महत्त्व असलेल्या "ORS" या शब्दाचा च्कीच्या पद्धतीने वापर करतात.

4. The Andaman and Nicobar Islands are now on high alert, a response to a weather advisory from the India Meteorological Department. A nascent cyclonic circulation is forming over the Bay of Bengal, and it's forecasted to unleash heavy rainfall, thunderstorms, and turbulent seas. Authorities are therefore advising residents, visitors, and fisherman to exercise caution.

भारतीय हवामान खात्याच्या हवामान सल्ल्यानुसार, अंदमान आणि निकोबार बेटे आता हाय अलर्टवर आहेत. बंगालच्या उपसागरावर एक नवजात चक्रीवादळ तयार होत आहे आणि त्यामुळे मुसळधार पाऊस, गडगडाटी वादळे आणि खवळलेले समुद्र निर्माण होण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे अधिकारी रहिवासी, पर्यटक आणि मच्छीमारांना सावधगिरी बाळगण्याचा सल्ला देत आहेत.

5. India is advocating for a broader Joint Crediting Mechanism, seeing it as a collaborative approach to hasten worldwide efforts against climate change. At COP30 in Belem, the nation underscored the potential of bilateral approaches to bolster the collective goals outlined in the Paris Agreement.

हवामान बदलाविरुद्ध जगभरातील प्रयत्नांना गती देण्यासाठी एक सहयोगी दृष्टिकोन म्हणून भारत व्यापक संयुक्त पतपुरवठा यंत्रणेची विकली करत आहे. बेलेममधील COP30 मध्ये, देशाने पॅरिस करारात नमूद केलेल्या सामूहिक उद्दिष्टांना बळकटी देण्यासाठी द्विपक्षीय दृष्टिकोनांच्या क्षमतेवर भर दिला.

6. India has announced that Prime Minister Narendra Modi will be present at the G20 Leaders' Summit in Johannesburg, scheduled for November 21st to 23rd. He is slated to address all three sessions during the event. New Delhi is poised to assert its stance on terrorism, aiming for robust wording in the Joint Declaration. This will occur amid wider conversations about global economic recovery and sustainability.

भारताने जाहीर केले आहे की पंतप्रधान नरेंद्र मोदी २१ ते २३ नोव्हेंबर दरम्यान जोहान्सबर्ग येथे होणाऱ्या जी-२० नेत्यांच्या शिखर परिषदेत उपस्थित राहतील. या कार्यक्रमादरम्यान ते तिन्ही सत्रांना संबोधित करणार आहेत. संयुक्त घोषणापत्रात ठोस शब्दरचना करण्याचे उद्दिष्ट ठेवून नवी दिल्ली दहशतवादाविरुद्ध आपली भूमिका स्पष्ट करण्यासाठी सज्ज आहे. जागतिक आर्थिक पुनर्प्राप्ती आणि शाश्वतता याबद्दल व्यापक चर्चा सुरू असताना हे घडेल.

7. The Union government has made significant administrative changes, including the appointment of seven new secretary-rank executives in crucial ministries. These adjustments are designed to simplify leadership structures within key industries, including petroleum, telecommunications, agriculture, and infrastructure.

केंद्र सरकारने महत्त्वपूर्ण प्रशासकीय बदल केले आहेत, ज्यात महत्त्वाच्या मंत्रालयांमध्ये सात नवीन सचिव दर्जाच्या अधिकाऱ्यांची नियुक्ती समाविष्ट आहे. पेट्रोलियम, दूरसंचार, कृषी आणि पायाभूत सुविधांसह प्रमुख उद्योगांमधील नेतृत्व संरचना सुलभ करण्यासाठी हे बदल करण्यात आले आहेत.

8. Bokaro Steel Limited has inked a knowledge transfer deal with the defence Metallurgical Research Laboratory, part of DRDO. This agreement paves the way for the mass manufacture of specialized steel sheets, specifically designed for critical defence needs. This collaboration bolsters India's potential to produce advanced defence materials within its own borders.

बोकारो स्टील लिमिटेडने डीआरडीओचा भाग असलेल्या संरक्षण धातुकर्म संशोधन प्रयोगशाळेसोबत ज्ञान हस्तांतरण करार केला आहे. या करारामुळे संरक्षणाच्या महत्त्वाच्या गरजांसाठी विशेषतः डिझाइन केलेल्या विशेष स्टील शीट्सच्या मोठ्या प्रमाणात उत्पादनाचा मार्ग मोकळा झाला आहे. या सहकार्यामुळे भारताच्या स्वतःच्या सीमेत प्रगत संरक्षण साहित्य तयार करण्याची क्षमता वाढली आहे.

Current Affairs 22 November 2025

1. The Indian government is poised to make a substantial change to the insurance sector, having scheduled the Insurance Laws (Amendment) Bill for discussion in the forthcoming winter session of Parliament. The proposed law aims to broaden the scope of foreign investment, simplify existing regulatory frameworks, and expand the availability of insurance services nationwide.

भारत सरकार विमा क्षेत्रात मोठा बदल करण्यास सज्ज आहे, संसदेच्या आगामी हिवाळी अधिवेशनात विमा कायदे (सुधारणा) विधेयक चर्चेसाठी निश्चित केले आहे. प्रस्तावित कायद्याचा उद्देश परदेशी गुंतवणुकीची व्याप्ती वाढवणे, विद्यमान नियामक चौकटी सुलभ करणे आणि देशभरात विमा सेवांची उपलब्धता वाढवणे आहे. 2. Delhi's air quality remained dangerously poor, prompting authorities to tighten pollution control efforts. The city was still dealing with the effects of consistently 'extremely poor' air. With the Air Quality Index in the city reaching a concerning 360, the Commission for Air Quality Management took action. They updated the Graded Response Action Plan for the National Capital Region, including many more stringent steps to combat the worsening air quality.

दिल्लीतील हवेची गुणवता धोकादायकपणे खराब राहिली, ज्यामुळे अधिकाऱ्यांनी प्रदूषण नियंत्रणाचे प्रयत्न अधिक कडक केले. शहर अजूनही सतत 'अत्यंत खराब' हवेच्या परिणामांना तोंड देत आहे. शहरातील हवा गुणवता निर्देशांक सुमारे 360 वर पोहोचल्याने, हवा गुणवता व्यवस्थापन आयोगाने कारवाई केली. त्यांनी राष्ट्रीय राजधानी क्षेत्रासाठी श्रेणीबद्ध प्रतिसाद कृती योजना अद्यतनित केली, ज्यामध्ये बिघडत चाललेल्या हवेच्या गुणवत्तेचा सामना करण्यासाठी अनेक कठोर पावले उचलण्यात आली.

3. India is working to restore direct air freight links with Afghanistan, a move that suggests a cautious increase in business ties, even with the intricate political situation in Kabul. The announcement came during Al-Haj Nooruddin Azizi's visit to New Delhi. The Taliban's Trade Minister was there, and the news signalled a fresh attempt to revive the bilateral trade that had stalled since 2021.

भारत अफगाणिस्तानशी थेट हवाई मालवाहतूक पुनर्संचयित करण्यासाठी काम करत आहे, हे पाऊल काबूलमधील गुंतागुंतीच्या राजकीय परिस्थिती असूनही व्यावसायिक संबंधांमध्ये सावधगिरीने वाढ दर्शवते. अल-हज नूरुद्दीन अजीजी यांच्या नवी दिल्ली भेटीदरम्यान ही घोषणा करण्यात आली. तालिबानचे व्यापार मंत्री तिथे होते आणि या बातमीने २०२१ पासून थांबलेला द्विपक्षीय व्यापार पुन्हा सुरू करण्याचा एक नवीन प्रयत्न दर्शविला.

4. Larry Page, co-founder of Google, has surged to the third spot on the world's wealth rankings. This jump follows a significant increase in Alphabet's stock value, fueled by the buzz surrounding its newest artificial intelligence model, Gemini 3. The shift has knocked Amazon's Jeff Bezos down to fourth place, highlighting the rapid-fire changes in billionaire standings brought about by AI-driven market maneuvers.

गुगलचे सह-संस्थापक लॅरी पेज यांनी जगातील संपती क्रमवारीत तिसऱ्या स्थानावर झेप घेतली आहे. अल्फाबेटच्या शेअर मूल्यात लक्षणीय वाढ झाल्यानंतर ही वाढ झाली आहे, जी त्यांच्या नवीनतम कृत्रिम बुद्धिमता मॉडेल, जेमिनी 3 भोवतीच्या चर्चमुळे वाढली आहे. या बदलामुळे अमेझॉनचे जेफ बेझोस चौथ्या स्थानावर घसरले आहेत, जे एआय-चालित बाजारातील युक्त्यांमुळे अब्जाधीशांच्या क्रमवारीत जलद बदल घडवून आणत आहे.

5. An Indian Air Force Tejas Light Combat Aircraft met with disaster during a demonstration flight at the Dubai Air Show. The pilot lost his life in the incident, which is a rare occurrence; it's only the second reported accident involving the fighter in its 24 years of service. The event, seen by a massive audience at a major aviation show, has brought fresh scrutiny to the plane's performance, its safety history, and the path it took to get here.

दुबई एअर शोमध्ये प्रात्यक्षिक उड्डाणादरम्यान भारतीय हवाई दलाच्या तेजस हलक्या लढाऊ विमानाला अपघात झाला. या घटनेत वैमानिकाचा मृत्यू झाला, ही एक दुर्मिळ घटना आहे; २४ वर्षांच्या सेवेतील या लढाऊ विमानाचा हा दुसरा अपघात आहे. एका प्रमुख विमान प्रदर्शनात मोठ्या संख्येने प्रेक्षकांनी पाहिलेल्या या कार्यक्रमामुळे विमानाच्या कामगिरीवर, त्याच्या सुरक्षिततेच्या इतिहासावर आणि येथे पोहोचण्यासाठी घेतलेल्या मार्गावर नवीन नजर टाकली गेली आहे.

6. The India Justice Report's inaugural report, "Juvenile Justice and Children in Conflict with the Law," paints a stark picture of the hurdles facing India's juvenile justice system, thereby prolonging the process of delivering justice to children entangled in legal troubles.

इंडिया जस्टिस रिपोर्टचा पहिला अहवाल, "किशोर न्याय आणि कायद्याशी संघर्षात मुले", भारताच्या बाल न्याय व्यवस्थेसमोरील अडथळ्यांचे स्पष्ट चित्र रेखाटतो, ज्यामुळे कायदेशीर अडचणींमध्ये अडकलेल्या मुलांना न्याय देण्याची प्रक्रिया लांबते.

7. India welcomed the 2nd Regional Open Digital Health Summit (RODHS) 2025 to New Delhi, a gathering that united South-East Asian nations. The summit's goal: to push forward Universal Health Coverage (UHC) by leveraging Digital Public Infrastructure (DPI) and open standards.

आग्नेय आशियाई राष्ट्रांना एकत्र आणणाऱ्या दुसऱ्या प्रादेशिक मुक्त डिजिटल आरोग्य शिखर परिषदेचे (RODHS) २०२५ चे नवी दिल्लीत भारताने स्वागत केले. या शिखर परिषदेचे उद्दिष्ट: डिजिटल सार्वजनिक पायाभूत सुविधा (DPI) आणि खुल्या मानकांचा वापर करून सार्वत्रिक आरोग्य कव्हरेज (UHC) पढ़े नेणे.

8. Pharmacogenomics is reshaping the landscape of medicine. It's shifting away from the old, generic methods and instead using a person's unique genetic profile. This allows for predictions about how they'll respond to medications, which can boost the effectiveness

of treatments and help avoid negative side effects.

फार्माकोजेनोमिक्स औषधाच्या लॅंडस्केपला आकार देत आहे. ते जुन्या, सामान्य पद्धतींपासून दूर जात आहे आणि त्याऐवजी एखाद्या व्यक्तीच्या अद्वितीय अनुवांशिक प्रोफाइलचा वापर करत आहे. यामुळे ते औषधांना कसा प्रतिसाद देतील याबद्दल अंदाज लावता येतात, ज्यामुळे उपचारांची प्रभावीता वाढू शकते आणि नकारात्मक दुष्परिणाम टाळण्यास मदत होते.

Current Affairs 24 November 2025

1. Canada and India are back at the negotiating table, this time to discuss a Comprehensive Economic Partnership Agreement. The goal? To see bilateral trade volumes double by the year 2030. The move follows a two-year diplomatic stalemate and signals both countries' desire to boost economic ties, especially given the changing landscape of global commerce.

कॅनडा आणि भारत पुन्हा एकदा वाटाघाटीच्या टेबलावर आले आहेत, यावेळी ते व्यापक आर्थिक भागीदारी करारावर चर्चा करण्यासाठी आहेत. ध्येय काय आहे? २०३० पर्यंत द्विपक्षीय व्यापार दुप्पट करण्याचे. दोन वर्षांच्या राजनैतिक गतिरोधानंतर हे पाऊल उचलले गेले आहे आणि जागतिक व्यापाराच्या बदलत्या परिदृश्यात आर्थिक संबंध वाढवण्याची दोन्ही देशांची इच्छा दर्शवते.

2. Justice Vikram Nath's appointment as the new Executive Chairman of the National Legal Services Authority signals a bolstering of India's dedication to ensuring justice is both accessible and inexpensive. The President's choice underscores the continuing efforts to broaden legal assistance for the nation's most at-risk populations.

राष्ट्रीय कायदेशीर सेवा प्राधिकरणाचे नवे कार्यकारी अध्यक्ष म्हणून न्यायमूर्ती विक्रम नाथ यांची नियुक्ती ही न्याय सुलभ आणि स्वस्त दोन्ही प्रकारे मिळावा यासाठी भारताच्या वचनबद्धतेला बळकटी देणारी आहे. राष्ट्रपतींची निवड देशातील सर्वात धोकादायक लोकसंख्येसाठी कायदेशीर मदत विस्तृत करण्यासाठी सतत प्रयत्नांना अधोरेखित करते.

3. Malaysia is set to introduce a statewide ban, effective next year, preventing anyone under 16 from using social media. This approach aligns with a broader international trend aimed at regulating children's online presence. The move is designed to combat cyberbullying, frauds, and exploitation, responding to growing worries about online safety.

मलेशिया पुढील वर्षीपासून राज्यव्यापी बंदी लागू करणार आहे, ज्यामुळे १६ वर्षांखालील कोणालाही सोशल मीडिया वापरण्यापासून रोखले जाईल. हा दृष्टिकोन मुलांच्या ऑनलाइन उपस्थितीचे नियमन करण्याच्या उद्देशाने असलेल्या व्यापक आंतरराष्ट्रीय ट्रेंडशी सुसंगत आहे. ऑनलाइन सुरक्षिततेबद्दलच्या वाढत्या चिंतांना प्रतिसाद देत सायबरबुलिंग, फसवणूक आणि शोषणाचा सामना करण्यासाठी हे पाऊल उचलण्यात आले आहे.

4. The Indian Navy is set to commission Mahe, the inaugural vessel of the Mahe-class Anti-Submarine Warfare Shallow Water Craft. This event represents a significant step forward in India's pursuit of naval self-sufficiency. The event at the Naval Dockyard in Mumbai marks the arrival of a new class of shallow-water combat vessels. These ships are designed to be fast, compact, and built largely with domestic technology.

भारतीय नौदल माहे-क्लास ॲंटी-सबमरीन वॉरफेअर शॅलो वॉटर क्राफ्टचे पहिले जहाज माहे किमशन करण्यासाठी सज्ज झाले आहे. हा कार्यक्रम भारताच्या नौदल स्वयंपूर्णतेच्या प्रयत्नात एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे. मुंबईतील नेव्हल डॉकयार्ड येथे होणारा हा कार्यक्रम उथळ पाण्यातील लढाऊ जहाजांच्या नवीन श्रेणीच्या आगमनाचे प्रतीक आहे. ही जहाजे वेगवान, कॉम्पॅक्ट आणि मोठ्या प्रमाणात देशांतर्गत तंत्रज्ञानाचा वापर करून बांधली जावीत यासाठी डिझाइन केलेली आहेत.

5. Union Minister Sarbananda Sonowal commemorated Shramik Kalyan Divas in Chabua, Dibrugarh. The occasion paid tribute to the enduring influence of Santosh Kumar Topno, a prominent reformer hailing from Assam's tea garden community. The day's events underscored the lasting impact of labourers and the continuing push to enhance living conditions in areas where tea is grown.

केंद्रीय मंत्री सर्वानंद सोनोवाल यांनी दिब्रुगडमधील चाबुआ येथे श्रमिक कल्याण दिवस साजरा केला. या प्रसंगी आसामच्या चहा बागायती समुदायातील एक प्रमुख सुधारक संतोष कुमार टोपनो यांच्या चिरस्थायी प्रभावाला श्रद्धांजली वाहण्यात आली. या दिवसाच्या कार्यक्रमांनी कामगारांचा चिरस्थायी प्रभाव आणि चहा पिकवल्या जाणाऱ्या भागात राहणीमान सुधारण्यासाठी सतत प्रयत्नशील राहणे अधोरेखित केले.

6. India has unveiled a fresh trilateral framework, joining forces with Australia and Canada to bolster collaboration in cutting-edge technologies and clean energy initiatives. The announcement followed a meeting between the three nations' leaders, which took place during the G20 Summit.

Source: https://majhinaukri.in/category/current-affairs/

अत्याधुनिक तंत्रज्ञान आणि स्वच्छ ऊर्जा उपक्रमांमध्ये सहकार्य वाढवण्यासाठी भारताने ऑस्ट्रेलिया आणि कॅनडासोबत एक नवीन त्रिपक्षीय चौकट उघडली आहे. जी-२० शिखर परिषदेदरम्यान झालेल्या तिन्ही राष्ट्रांच्या नेत्यांमधील बैठकीनंतर ही घोषणा करण्यात आली.

- 7. Arunodoi Dahotia, a high-ranking member of United Liberation Front Independent (Ulfa-I), has surrendered in a secluded part of Arunachal Pradesh, close to the capitulation India-Myanmar border. His represents a significant step forward in Assam's attempts to engage insurgent leaders in talks and curb militant operations within its borders. युनायटेड लिबरेशन फ्रंट ऑफ आसोम-इंडिपेंडंट (उल्फा-I) चे उच्चपदस्थ सदस्य अरुणोदोई दाहोटिया यांनी भारत-म्यानमार सीमेजवळील अरुणाचल प्रदेशच्या एका निर्जन भागात आत्मसमर्पण केले आहे. त्यांचे आत्मसमर्पण हे बंडखोर नेत्यांना चर्चेत आणण्याच्या आणि सीमेवरील दहशतवादी कारवायांना आळा घालण्याच्या आसामच्या प्रयत्नांमध्ये एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.
- 8. Dharmendra, the legendary actor and a stalwart of Hindi film, died in his Mumbai home. He was 89 and had been unwell for a short time. His passing signifies the close of a chapter in Indian cinema. His charisma, adaptability, and commanding presence had a profound impact on the popular film industry, influencing countless filmmakers and audiences over the years.

हिंदी चित्रपटसृष्टीतील दिग्गज अभिनेते आणि दिग्गज अभिनेते धर्मेंद्र यांचे मुंबईतील त्यांच्या राहत्या घरी निधन झाले. ते 89 वर्षांचे होते आणि काही काळापासून आजारी होते. त्यांच्या जाण्याने भारतीय चित्रपटसृष्टीतील एका अध्यायाचा शेवट झाला. त्यांच्या करिष्मा, अनुकूलता आणि प्रभावी उपस्थितीचा लोकप्रिय चित्रपट उद्योगावर खोलवर परिणाम झाला आणि गेल्या काही वर्षांत असंख्य चित्रपट निर्माते आणि प्रेक्षकांवर त्याचा प्रभाव पडला.

UNIVERSITY SKILL DEVELOPMENT, EMPLOYMENT & ENTREPRENEURSHIP, INFORMATION & GUIDANCE BUREAU, AMRAVATI

ELEVEN KEYS FOR SUCCESS IN LIFE

- 1. See failure as a beginning, not an end
- 2. Never stop learning
- 3. Assume nothing, question everything
- 4. Teach others what you know
- 5. Analyze objectively
- 6. Practice humility
- 7. Respect constructive cretinism
- 8. Give credit where its due.
- 9. Take initiative
- 10. Ask the tough question early
- 11. Love what you do, or leave.

For valuable and useful information

- Contact -

University Skill Development, Employment & Entrepreneurship, Information & And Guidance Bureau, Sant Gadge Baba Amravati University Campus,

Amravati - 444602 Tele. No. (0721) 2662306

E-mail: reg@sgbau.ac.in

Published by Registrar, Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati